

Vastuullisuuden merkitys rahastosijoittajille

Tuija Björkell

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto
Opinnäytetyö
2024

Tiivistelmä

Tekijä Tuija Björkell
Tutkinto Tradenomi (AMK), talous, hallinto ja markkinointi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Vastuullisuuden merkitys rahastosijoittajille
Sivu- ja liitesivumäärä 62+26
<p>Yhteiskunnassa vastuullisuus on nousemassa keskeiseksi teemaksi, joka vaikuttaa laajasti eri aloihin kuten liike-elämään, julkiseen sektoriin ja kansalaisyhteiskuntaan. Tämä trendi näkyy myös sijoitusmaailmassa, missä vastuullisuus alkaa ohjata sijoittajien päätöksiä entistä enemmän. Taustalla vaikuttaa kasvava tietoisuus ympäristö- ja ilmastokriiseistä, sosiaalisista epäkohdista ja eettisistä kysymyksistä, jotka vaikuttavat sekä maailmantalouteen että yhteiskuntaan kokonaisuutena.</p> <p>Vastuullinen sijoittaminen ei enää ole harvojen harrastus, vaan siitä on tullut sijoitusmaailman valtavirtaa. Sijoittajat eivät enää tyydy vain taloudelliseen tuottoon, vaan he etsivät sijoituskohteita, jotka edistävät myönteisiä vaikutuksia yhteiskunnassa ja ympäristössä. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sijoituksia yrityksiin, jotka panostavat kestävään kehitykseen, vastuulliseen tuotantoon tai sosiaalisiin hyvinvointiprojekteihin.</p> <p>Tämä kehitys asettaa paineita yrityksille ja rahoitusalan toimijoille ottaa vastuullisuus huomioon liiketoiminnassaan ja sijoitusstrategioissaan. Ne, jotka eivät ota vastuullisuutta vakavasti, saattavat menettää niin asiakkaita kuin sijoittajakin, kun vastuullisuudesta on tullut keskeinen kilpailutekijä.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on syventää ymmärrystä siitä, miten tämä vastuullisuuden nousu vaikuttaa sijoittajien päätöksentekoon. Tutkimuksessa pyritään hahmottamaan vastuullisuuden roolia sijoitustuotteiden valinnassa sekä selvittämään, mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että sijoittajat valitsevat vastuullisia sijoituskohteita. Tutkimuksissa on tarkasteltu vastuullisuuden merkityksen eroja naisten ja miesten välillä sijoitustoiminnassa.</p> <p>Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä valikoitui käytettäväksi, sillä se mahdollistaa laajan datan keräämisen ja tilastollisen analyysin avulla. Kyselylomakkeen avulla pyritään kartoittamaan sijoittajien asenteita ja käyttäytymistä liittyen vastuullisuuteen. Tämä antaa mahdollisuuden ymmärtää paremmin, mitkä tekijät ohjaavat sijoittajien päätöksentekoa ja miten vastuullisuus näkyy käytännössä sijoitusstrategioissa.</p> <p>Tutkimuksen tulokset voivat tarjota arvokasta tietoa siitä, miten vastuullisuus vaikuttaa sijoittajien käyttäytymiseen ja päätöksentekoon. Näitä tietoja voidaan hyödyntää kehittämään sijoitusstrategioita ja tuotteita vastaamaan paremmin sijoittajien kasvavaan kiinnostukseen vastuullisuutta kohtaan. Lisäksi tutkimustulokset voivat toimia pohjana uusille tutkimushankkeille ja kehitysprojekteille sijoitusalan parissa, edistäen vastuullisempaa ja kestävämpää sijoitustoimintaa tulevaisuudessa.</p>
Asiasanat Vastuullisuus, sijoitustoiminta, tutkimus, sijoitusstrategiat, sijoitustuotot

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tavoite ja aiheen rajausta	2
1.2	Opinnäytetyön rakenne ja menetelmät	3
1.3	Aikaisemmin tutkittua	5
2	Vastuullinen sijoittaminen	7
2.1	Määritelmä ja taustatietoa	8
2.1.1	YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet, PRI	8
2.1.2	YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, SDG	9
2.2	ESG-arviointi eli vastuullisuusarviointi	10
2.2.1	Environmental – Ympäristövastuu	11
2.2.2	Social - Sosiaalinen- ja yhteiskuntavastuu	12
2.2.3	Governance - Hyvä hallintotapa	12
2.3	Megatrendit	13
2.3.1	Ilmastonmuutos	13
2.3.2	Väestönkasvu	14
2.3.3	Digitalisaatio	15
2.4	Vastuulliset sijoitusstrategiat	15
2.4.1	Poissulkeminen	16
2.4.2	Aktiivinen omistajuus	17
2.4.3	Vastuullisuuden integrointi sijoituspäätöksiin	17
2.4.4	Suosiminen	18
2.4.5	Temaattinen sijoittaminen	18
2.4.6	Vaikuttavuussijoittaminen	19
2.4.7	Taksonomia	19
2.5	Rahastojen toimintaperiaatteet	19
2.5.1	Kestävä rahoituksen mukaiset rahastotyypit	21
2.5.2	Yritysten vastuullisuusraportointi	22
2.6	Vastuullisen sijoittamisen haasteita ja kritiikkiä	23
2.7	Vastuullisuuden rooli sijoituspäätöksissä	25
2.8	Käytännön lähestymistavat vastuullisiin sijoituksiin	26
2.9	Vastuullisuuden merkitys sijoitustuottoihin nähden	27
3	Empiirinen osio	28
3.1	Tutkimusasetelma ja käytettävät menetelmät	28
3.1.1	Tutkimusmenetelmän valinta ja perustelu	28

3.1.2	Aineiston rakenne ja keruu.....	29
3.1.3	Perusjoukko ja otoskoko	30
3.2	Tutkimuksen toteutusvaiheet.....	30
4	Tulokset ja analyysi	33
4.1	Kysymystyypit ja niiden analysointi.....	33
4.2	Taustatiedot	35
4.3	Vastuullisuus arvona	39
4.4	Kuinka kauan vastaajat ovat sijoittaneet ja heidän sijoitusvarallisuutensa	40
4.5	Mielipiteitä väittämistä	41
4.6	ESG-kriteerien merkitys sijoituspäätöksissä	45
4.7	Mielipiteet vastuullisen sijoittamisen strategioista	50
5	Pohdinta.....	54
5.1	Taustatietojen johtopäätökset.....	54
5.2	Johtopäätökset vastuullisuuden merkityksestä sijoituspäätöksissä.....	55
5.3	Jatkotutkimusehdotukset.....	58
5.4	Vertailu aikaisempiin tutkimuksiin	59
5.5	Tutkimuksen luotettavuus.....	60
5.6	Opinnäytetyöprojektin ja oman oppimisen arviointi	62
5.7	Toimeksiantajan arviointi.....	62
	Lähteet.....	64
	Liitteet	70
	Liite 1. Kyselyn saatekirje ja kyselylomake suomeksi	70
	Liite 2. Kyselyn saatekirje ja kysely ruotsiksi.....	77
	Liite 3. Vastaukset avoimeen kysymykseen.....	85

1 Johdanto

Rahastosijoittaminen on yksi suosituimmista tavoista sijoittaa varoja, ja samalla vastuullisuus on noussut keskeiseksi tekijäksi sijoittajien päätöksenteossa. Tässä opinnäytetyössä keskitytään tutki-
maan vastuullisuuden merkitystä rahastosijoittajille. Tutkimus kattaa laajan katsauksen siihen, mi-
ten rahastosijoittajat harkitsevat ja soveltavat vastuullisuusnäkökohtia sijoituspäätöksissään sekä
millaisia vaikutuksia näillä päätöksillä voi olla sijoitusstrategiaan ja sijoitusten tuottoihin.

Ensimmäisessä osassa paneudutaan syvällisesti rahastosijoittamisen peruskäsitteisiin ja taustatie-
toon, jotta lukijalle muodostuu kattava käsitys siitä, mitä rahastosijoittaminen pitää sisällään ja
miksi se on niin merkittävä osa nykypäivän sijoitusmaailmaa. Lisäksi perehdytään vastuullisuuden
käsitteeseen ja sen merkitykseen rahastosijoittamisessa. Tässä yhteydessä tutkitaan erilaisia vas-
tuullisen sijoittamisen strategioita ja rahastojen toimintaperiaatteita, jotka noudattavat kestävän ra-
hoituksen periaatteita. Tavoitteena on selvittää, miten vastuullisuus integroituu osaksi rahastosijoit-
tamista ja miten sijoittajat voivat hyötyä vastuullisuuden huomioimisesta sijoituspäätöksissään.

Toisessa osassa syvennytään tarkasteluun kestävän rahoituksen kontekstissa olevista erilaisista
rahastotyypeistä sekä yritysten vastuullisuusraportoinnista. Tämä sisältää katsauksen erilaisiin ra-
hastoihin, jotka noudattavat kestävän kehityksen periaatteita ja vastaavat sijoittajien kasvavaan
kiinnostukseen vastuullista sijoittamista kohtaan. Samalla käsitellään yritysten vastuullisuusrapor-
tointia, joka on keskeinen osa vastuullisen sijoittamisen ekosysteemiä ja tarjoaa sijoittajille tärkeää
tietoa yritysten toiminnasta ja kestävän kehityksen näkökulmasta.

Tutkimuksessa analysoidaan myös vastuullisen sijoittamisen kohtaamia haasteita ja esitettyä kri-
tiikkiä. Tämä osuus tarjoaa tilaisuuden saada syvällisempi ymmärrys niistä esteistä ja vaikeuksista,
joita vastuullinen sijoittaminen kohtaa käytännön toteutuksessa.

Toisessa osassa tarkastellaan myös sitä, miten rahastosijoittajat ottavat vastuullisuuden huomioon
sijoituspäätöksissään. Tutkimuksessa tarkastellaan, millaisia eroavaisuuksia sukupuolten välillä on
vastuullisuusajattelussa. Toimeksiantajayrityksen tilaaman kyselytutkimuksen avulla analysoidaan,
mitkä ovat tärkeimmät motiivit vastuullisten sijoitusten tekemiselle, millaisia kriteerejä ja mittareita
sijoittajat käyttävät vastuullisten sijoitusten arvioinnissa sekä millaisia haasteita ja esteitä vastuulli-
suuteen perustuvan sijoitusstrategian toteuttamisessa voi olla.

Viimeisessä osiossa tiivistetään ja syvennetään tutkimuksen tuloksia ja tehdään kattavat johtopää-
tökset. Tämä vaihe on keskeinen, sillä se mahdollistaa tutkimuksen tulosten tulkinnan ja niiden
merkityksen ymmärtämisen laajemmassa kontekstissa. Samalla tarkastellaan mahdollisia

tutkimuksen rajoituksia ja pohditaan niiden vaikutusta tuloksiin. Lisäksi pyritään tunnistamaan avoimet kysymykset ja mahdolliset jatkotutkimuksen suuntaviivat.

1.1 Tavoite ja aiheen raja

Tavoitteena on selvittää, miten vastuullisuus vaikuttaa rahastosijoittajiin ja heidän sijoituspäätöksiinsä sekä miten rahastosijoittajat voivat hyödyntää vastuullisuutta sijoitustoiminnassaan. Rajaan aiheeni keskittymällä erityisesti rahastosijoittajiin ja heidän näkökulmaansa vastuullisuuteen sijoittamisessa. Tutkin, miten rahastosijoittajat harkitsevat vastuullisuusnäkökohtia valitessaan sijoituskohteita ja millaisia vaikutuksia vastuullisilla valinnoilla on heidän sijoitussalkkujensa tuottoihin ja riskeihin. Lisäksi tarkastelen mahdollisia esteitä ja haasteita vastuullisuuden huomioimisessa rahastosijoittajien keskuudessa. Tutkimukseni keskeisenä tavoitteena on hankkia ajantasaista ja kattavaa tietoa toimeksiantajayritykselleni siitä, millainen rooli vastuullisuudella on heidän asiakkaidensa sijoituspäätöksissä. Näiden tietojen avulla toimeksiantajayritys pystyy paremmin ymmärtämään asiakkaidensa tarpeita ja odotuksia liittyen vastuulliseen sijoittamiseen. Lisäksi opinnäytetyöni tuloksia voidaan hyödyntää toimeksiantajayrityksen markkinoinnissa ja asiakkaille suunnatuissa julkaisuissa, jotta he voivat viestiä tehokkaammin ja relevanttimmin vastuullisuuden merkityksestä sijoitustoiminnassa. Tämä voi vahvistaa toimeksiantajayrityksen asemaa markkinoilla ja lisätä asiakkaiden luottamusta yritykseen.

Opinnäytetyöni pääongelmana on tutkia, millainen vaikutus vastuullisuusnäkökulmalla on yksityissijoittajien sijoitustoimintaan. Tutkimusongelma jakautuu kolmeen alaongelmaan, joiden avulla pyritään selvittämään, kuinka suuri rooli vastuullisuudella on sijoituksissa ja mikä motivoi sijoittajia valitsemaan vastuullisen sijoittamisen, millaisiin sijoituskohteisiin he suuntaavat vastuullisesti ja mitä menetelmiä he tähän tarkoitukseen käyttävät. Lisäksi tutkitaan, miten sijoittajat ottavat vastuullisuuden huomioon päätöksissään.

Pääongelma:

Miten vastuullisuusnäkökulma vaikuttaa yksityissijoittajien sijoitustoiminnassa?

Alaongelmat:

1. Kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella sijoitustoiminnassa on vertailtaessa miehiä ja naisia?
2. Mitä strategioita siihen käytetään?
3. Mitkä tekijät vaikuttavat miesten ja naisten päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa?

Tutkimus rajattiin tilaajayrityksen asiakkaisiin, jotta tutkimuksen tuloksia mahdollisesti pystyttäisiin hyödyntämään yrityksen omiin tarkoituksiin.

1.2 Opinnäytetyön rakenne ja menetelmät

Opinnäytetyön rakenne noudattaa Haaga-Helia ammattikorkeakoulun opinnäytetyörakennetta. Työ alkaa johdannolla, jossa käsitellään aiheen taustoja ja perustellaan valinta. Lisäksi esitellään tutkimuksen tavoitteet ja rajaukset. Teoriaosuus jakautuu kahteen pääluokkaan. Ensimmäinen luku keskittyy pääasiassa vastuullisen sijoittamisen teoriaan, jossa käsitellään vastuullisen sijoittamisen määritelmää, kehitystä ja strategiaa. Toisessa pääluvussa tarkastellaan vastuullista sijoittamista yksityissijoittajan näkökulmasta. Siinä käydään läpi vastuullisen sijoittamisen menetelmiä eri sijoituslajeissa sekä tarkastellaan tekijöitä, jotka vaikuttavat vastuullisuuden huomioimiseen, kuten motiiveja ja haasteita.

Tutkimusosion rooli on keskeinen tutkielman rakenteessa, sillä siinä esitellään yksityiskohtaisesti, miten tutkimus on suunniteltu ja toteutettu. Tämä osio toimii ikään kuin silmänä tutkimuksen taakse, avaamalla tutkijan päätöksentekoprosessin ja metodologiset valinnat. Koska tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena, painotus on lähinnä numeroiden, tilastollisten menetelmien ja kyselytutkimuksen metodologiassa. Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa käydään läpi kyselylomakkeen rakentaminen, joka on olennainen osa tutkimuksen validiteettia ja reliabiliteettia. Kyselyn tulee kattaa olennaiset aiheet, olla selkeä ja ymmärrettävä vastaajille ja mahdollistaa luotettavien tulosten keräämisen. Tämän jälkeen tutkimuksen toteutusvaiheessa selvitetään, miten kyselylomake jaettiin kohdeyleisölle. Toimeksiantajayrityksestä sähköpostitse lähetetty kyselylomake voi olla tehokas tapa tavoittaa vastaajia, mutta samalla se asettaa haasteita vastaajien osallistumisasteen ja vastausaktiivisuuden kannalta. Tutkimuksen eri vaiheet kuvataan yksityiskohtaisesti, sisältäen tiedonkeruun, datan analyysin ja tulosten raportoinnin. Tämä auttaa lukijaa ymmärtämään tutkimuksen prosessin ja vakuuttamaan sen luotettavuudesta ja validiteetista. Tulosten esittämisessä ja niiden tulkinnassa keskitytään tutkimuskysymyksiin ja hypoteeseihin, selvittäen, miten kerätty data vastaa niihin.

Pohdintaosuudessa pureudutaan syvemmin tutkimuksen merkitykseen ja validiteettiin. Tässä osiossa tutkijan rooli on kriittinen, kun hän arvioi tutkimuksen vahvuuksia ja heikkouksia, sekä pohtii mahdollisia virhelähteitä ja rajoituksia. Johtopäätöksissä pyritään tiivistämään tutkimuksen keskeiset löydökset ja vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Lisäksi esitetään mahdollisia jatkotutkimusehdotuksia ja pohditaan tutkimuksen yleistettävyyttä ja sovellettavuutta.

Lopuksi oman oppimisen reflektointi ja opinnäytetyöprosessin arviointi ovat tärkeitä osia, joissa tutkija voi tarkastella omaa panostaan, oppimiskokemuksiaan ja kehittymistarpeitaan. Tämä auttaa tutkijaa ymmärtämään, mitä hän on saavuttanut ja mitä voisi tehdä paremmin tulevaisuudessa.

Peittomatriisin (Kuva 1) avulla kuvataan tutkimuksen alaongelmien, teoreettisen viitekehysten ja tutkimustulosten välistä yhteyttä. Käytännössä peittomatriisi auttaa hahmottamaan, miten teoreettinen viitekehys ja tutkimustulokset vastaavat tutkimuksen asettamiin alaongelmiin. Se auttaa myös varmistamaan, että tutkimuksen eri osa-alueet ovat johdonmukaisesti ja loogisesti yhteydessä toisiinsa. Lisäksi peittomatriisin avulla voidaan havainnollistaa, miten teoreettiset käsitteet tai teoriat ohjaavat tutkimuksen tulosten tulkintaa ja analyysia.

Alaongelmat	Teoreettinen viitekehys (luku)	Lomakkeen kysymykset	Tulokset (luku)
Kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella sijoitustoiminnassa on vertailtaessa miehiä ja naisia?	2.1, 2.2, 2.9	11, 12	4.5, 5.2
Mitä strategioita vastuullisessa sijoittamisessa käytetään?	2.4	13	4.6, 5.2
Mitkä tekijät vaikuttavat miesten ja naisten päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa?	2.7, 2.8, 2.9	14	4.7, 5.2

Kuva 1. Peittomatriisi

1.3 Aikaisemmin tutkittua

Hankenin Kauppakorkeakoulun apulaisprofessorien Hanna Silvolan ja Emilia Vähämaan sekä englantilaisen Surreyn yliopiston professorin Bonnie Buchananin Nordnetin kanssa toteuttama kyselytutkimus, joka kesti joulukuusta 2020 tammikuuhun 2021, paljastaa, että milleniaalit - eli 40-vuotiaat ja sitä nuoremmat - ovat merkittävästi edustettuina vastuullisen sijoittamisen piirissä. Tutkimuksen mukaan 60 % kyselyyn vastanneista yksityissijoittajista otti ESG-asiat huomioon sijoituspäätöksiä tehdessään. Aiemmissä pankkien tekemissä tutkimuksissa havaittiin, että naispuoliset yksityissijoittajat olivat miehiä kiinnostuneempia vastuullisesta sijoittamisesta. Silvolan, Vähämaan ja Buchananin tutkimus kuitenkin osoitti, että sukupuolten välinen ero hämärtyi nuorten aikuisten keskuudessa. Tutkijat yllättyivät siitä, että nuorten miesten sijoituskäyttäytyminen poikkesi vanhempien miesten käytöksestä. Perinteisesti sijoittaville vanhemmille miehille vastuullisuus ei ole yhtä tärkeää sijoituspäätöksiä tehdessä. Tulotason ei havaittu vaikuttavan vastuullisen sijoittamisen harjoittamiseen. Moni tutkimukseen osallistunut yksityissijoittaja koki haastavaksi yhdistää vastuullisuustekijöitä sijoituskohteen valintaan. Tutkijat uskovat, että vastuullisen sijoittamisen suosio kasvaa, kun siihen liittyvä tieto ja taidot lisääntyvät. Tutkimuksen mukaan ruotsinsuomalaisuus, kaupunkilaisuus, korkeakoulutus, vanhemmuus ja parisuhteessa oleminen lisäsivät todennäköisyyttä sijoittaa vastuullisesti. Kyselyyn osallistui yli 5000 suomalaista yksityissijoittajaa. (Buchanan, Silvola & Vähämaa 2021; Rannisto 2021)

Toinen Silvola, Vähämaa ja Buchananin yhteistyössä Nordnetin kanssa toteuttama laaja tutkimus tarjosi arvokasta tietoa vastuullisesta sijoittamisesta suomalaisten yksityissijoittajien keskuudessa. Tutkimukseen osallistui yli 13 000 suomalaista sijoittajaa, mikä tekee siitä merkittävän kattavan ja monipuolisen. Tutkimusjakso kattoi ajanjaksot 15. joulukuuta 2022 ja 31. tammikuuta 2023 välillä, antaen näin tuoreita näkemyksiä vastuullisuuden roolista sijoituspäätöksissä. Tutkimustuloksista kävi ilmi, että hieman yli puolet suomalaisista sijoittajista, tarkemmin 52 %, otti huomioon ympäristö-, sosiaaliset ja hallintoon liittyvät (ESG) tekijät sijoituspäätöksiä tehdessään. Tämä korostaa vastuullisen sijoittamisen kasvavaa merkitystä sijoittajien keskuudessa. Samalla tulokset paljastivat haasteita, joita vastuullisen sijoittamisen käytäntöön vieminen kohtaa, kuten luotettavan ja vertailukelpoisen ESG-tiedon puutteen sekä viherpesun riskin. Tutkimus osoitti myös, että vastuullisen sijoittamisen merkitys ulottuu laajalle ja vaikuttaa erityisesti aloittelevien sijoittajien strategioihin. Tämä heijastaa kasvavaa kiinnostusta vastuullisia sijoituskohteita kohtaan ja osoittaa, että vastuullisuus on tullut pysyväksi tekijäksi sijoituspäätöksissä. Lisäksi tutkimus tarjoaa arvokasta tietoa siitä, miten vastuullisen sijoittamisen käytänteitä voidaan kehittää vastaamaan paremmin sijoittajien tarpeita ja odotuksia tulevaisuudessa. (Tuppurainen, 2022)

Vastuullisuuden ja vastuullisen sijoittamisen kasvava kiinnostus näkyy tutkimuksissa ja opinnäytetyöissä, jotka paneutuvat tähän aiheeseen. Viime vuosina on tehty paljon tutkimusta, joka tarkastelee vastuullisuuden vaikutusta sijoittajien päätöksiin. Esimerkiksi Timi Kajastie (2022) selvitti opinnäytetyössään, kuinka yritysten vastuullisuus vaikuttaa yksityissijoittajien osakesijoituspäätöksiin. Tutkimuksen mukaan yli puolet vastaajista (60 %) koki yritysten vastuullisuuden vaikuttavan heidän sijoituspäätöksiinsä. Vastuullisesti toimivia yrityksiä suosittiin, kun taas epäeettisesti toimivia yrityksiä vältettiin. Tutkimuksen tulokset osoittivat myös, että naisille yritysten vastuullisuus oli miehiä tärkeämpää, ja korkeakoulutettujen sekä kokeneiden sijoittajien oli todennäköisempää tehdä vastuullisia sijoituspäätöksiä.

2 Vastuullinen sijoittaminen

Vastuullisuus on tullut maailmanlaajuiseksi megatrendiksi, joka vaikuttaa kaikkiin. Kansainväliset hyväntekeväisyysjärjestöt, poliitikot ja kuluttajat ovat tunnetusti sitoutuneita vastuullisuuden ja kestävän kehityksen edistämiseen, mutta myös yhä useammat yritykset toteuttavat vastuullista liiketoimintaa ja sijoittajat ovat sitoutuneet vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. (Silvola & Landau 2019, 11) Viime vuosien aikana on havaittavissa ollut huomattavaa edistystä vastuullisen sijoittamisen alalla. Suomessa toimivat instituutiosijoittajat, kuten eläkeyhtiöt, omaisuudenhoitajat ja rahastoyhtiöt, ovat jo pitkään olleet tietoisia vastuullisen sijoittamisen mahdollisuuksista ja hyödyistä. Kehityksen myötä nämä toimijat ovat syventäneet ymmärrystään aiheesta ja löytäneet entistä monipuolisempia ja itselleen paremmin sopivia lähestymistapoja vastuullisen sijoittamisen toteuttamiseen. Lisäksi ne ovat oppineet hyödyntämään näitä lähestymistapoja tehokkaammin omassa toiminnassaan, mikä on vahvistanut vastuullisen sijoittamisen asemaa Suomen finanssialalla. (Hyrskke, Lönnroth, Savilaakso & Sievänen 2020, 11)

Vastuullinen sijoittaminen siis tarkoittaa ympäristön, sosiaalisten näkökulmien ja hallintotapa-asioiden huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä. Samalla kun yhä suurempi määrä sijoittajia kiinnostuu näistä teemoista, ovat myös erilaiset määritelmät, työkalut ja toimintatavat kehittyneet. (Hyrskke ym. 2020, 16) Sijoittaja, joka noudattaa vastuullisuusperiaatteita, tavoittelee sijoituksilleen kilpailukykyistä tuottoa samalla pyrkien integroimaan vastuullisuusnäkökohdat osaksi sijoitustoimintaansa esimerkiksi suuntaamalla varansa vastuullisia tavoitteita tukeviin kohteisiin. Vastuullista sijoittamista voi toteuttaa erilaisin keinoin, joista sijoittaja voi valita itselleen sopivimmat. Käytännössä sijoittaja saattaa hyödyntää useita erilaisia menetelmiä samanaikaisesti, ja näiden välillä voi olla päällekkäisyyttä. Monet sijoittajat pyrkivät arvioimaan eri menetelmiä hierarkkisesti ja etsimään sijoitusstrategiaansa erityisesti ylituottoa tuottavia menetelmiä. (Silvola & Landau 2019, 34) Yksityissijoittajien keskuudessa tehdyssä kesällä 2019 toteutetussa kyselyssä valtaosa vastaajista ilmoitti pitävänsä vastuullisuuskysymyksiä tärkeänä tekijänä tehdessään sijoituspäätöksiä. (Erkkilä 22.12.2019)

Vastuullisen sijoittamisen kasvava suosio Suomessa heijastuu selkeästi alan tärkeiden yhdistysten ja aloitteiden jäsenmäärissä. Esimerkiksi Finsif (Finland's Sustainable Investment Forum) toimii Suomen johtavana vastuullisen sijoittamisen yhdistyksenä, jonka jäsenkuntaan kuuluvat kaikki maan merkittävimmät instituutiosijoittajat ja varainhoitajat. Heidän toimialaselvityksensä mukaan jo yli puolet instituutiosijoittajien ja varainhoitajien hallinnoimasta sijoitusvarallisuudesta on sijoitettu huomioiden vastuullisuuskriteerit. (Finsif 2022, 10)

2.1 Määritelmä ja taustatietoa

Sijoittaminen itsessään on taloudellista aktiivisuutta, jonka tavoitteena on saavuttaa voittoa erilaisen varallisuuserien ja rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin tai pitämisen avulla. Vastuullisella sijoittamisella taas tarkoitetaan sitä, että sijoittaja yrittää parantaa sijoitustensa riskiä ja tuottoa ottamalla huomioon ympäristöä, yhteiskuntaa ja hallintotapaa koskevia asioita. Sijoittajan tarkoituksena on kasvattaa omaisuuttaan, ottaen kuitenkin huomioon, että kaikkeen sijoittamiseen liittyy riski pääoman osittaisesta tai täydellisestä menettämisestä. (Hyrskke ym. 2020, 16–20) Vastuullinen sijoittaminen sisältää myös tulevaisuuteen suuntautuvaa näkemystä, koska se huomioi taloudellisissa päätöksissä tulevat sosiaaliset ja ympäristölliset suuntaukset. Ennakoimalla näitä trendejä paremmin kuin markkinat yleisesti, vastuullinen sijoittaja voi luoda pitkällä aikavälillä arvoa ja saavuttaa parhaan mahdollisen riskisuojatun tuoton. (Finsif s.a.)

Kveekarit olivat ensimmäisiä eettisiä sijoittajia, jotka vastustivat orjuutta 1600-luvulla. He välttivät orjuudesta peräisin olevia tuotteita ja perustivat pankkeja toimiakseen eettisten periaatteidensa mukaisesti. Iso-Britanniassa vuonna 1832 perustettu Friends Provident -rahasto, joka juontaa juurensa kveekareiden perustamaan henkivakuutusyhtiöön, oli ensimmäinen eettinen rahasto. Yhdysvalloissa 1950- ja 1960-luvuilla yritysten ja ay-liikkeiden eläkerahastot alkoivat rahoittaa terveydenhuolto- ja asuntoprojekteja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi. 1970-luvulla aktivismi sijoitustoiminnassa voimistui entisestään, kun Vietnamin sodan vastustaminen ja anti-apartheidliike saivat kannatusta Yhdysvalloissa. (Hyrskke ym. 2020, 30) Alkuvaiheessa vastuullisen sijoittamisen markkinat olivat pienet, ja pääasiassa niitä hyödynsivät erilaiset uskonnolliset sijoittajaryhmät. Vuonna 1971 perustettiin ensimmäinen sosiaalisen vastuun sijoitusrahasto, "World Pax Fund", jonka taustalla oli amerikkalainen metodistikirkko. Rahaston perustajat vastustivat Vietnamin sotaa ja vaativat, että varat eivät sijoittuneet aseteollisuuteen. (Puttonen & Puttonen 2021, 7) Palkittu taloustieteilijä Milton Friedman toisaalta oli voimakkaasti sitä mieltä, että yhteiskunnallinen vastuu on yksilöiden henkilökohtainen valinta, ei yrityksen tehtävä (Friedman 13.9.1970).

2.1.1 YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet, PRI

Vuonna 2005 YK:n silloinen pääsihteeri Kofi Annan kutsui yhteen maailman johtavia institutionaalisia sijoittajia käynnistääkseen keskustelun vastuullisen sijoittamisen periaatteista (United Nations Principles for Responsible Investment, PRI). YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet loivat pohjan nykyiselle ESG-käsitteelle, joka on pohjana tämän hetken vastuullisen sijoittamisen markkinoille. ESG tulee sanoista Environment, Social ja Governance. (Puttonen & Puttonen 2021,10) Virallisesti ne julkaistiin vuonna 2006, ja niitä pidetään nykyisin tärkeänä viitekehyksenä vastuullisen

sijoittamisen käytännön toteutuksessa. ESG-malli tarjoaa sijoittajille ja yrityksille työkaluja arvioida ja integroida ympäristö-, sosiaalisia ja hallinnollisia tekijöitä sijoituspäätöksiin ja liiketoiminnan strategioihin. (Silvola & Landau 2019, 26)

Allekirjoittanut jäsen sitoutuu raportoimaan vuosittain PRI:lle omista vastuullisen sijoittamisen toimistaan ja lähestymistavoistaan. Tämä varmistaa, että allekirjoittajat konkreettisesti toteuttavat vastuullisia sijoittamisen käytäntöjä eivätkä ainoastaan puhu niistä. PRI:n tarjoama arviointiraportti auttaa allekirjoittajia vertailemaan omaa toimintaansa muihin sijoittajiin sekä kehittämään käytäntöjään vastaamaan alan parhaita käytäntöjä. Julkisten raporttien avulla muut sijoittajat voivat oppia, miten eri toimijat huomioivat vastuullisuuden ja miten heidän toimintatapansa vertautuvat muihin. PRI seuraa jäsentensä kehitystä ja voi poistaa jäsenyyden niiltä, jotka eivät osoita sitoutumista riittävän aktiivisesti. (Hyrskke ym. 2020, 240)

Periaatteiden julkaisu oli merkittävä virstanpylväs, sillä niiden sitoutui noudattamaan 1 428 sijoittajaa, pääomasijoittajaa, varainhoitajaa sekä alan palvelutuottajaa. Näiden toimijoiden yhteinen sijoitusvarallisuus oli tuolloin valtava 59 triljoonaa Yhdysvaltain dollaria. (Kuisma 2015, 31) Tätä kirjoittaessani PRI:n uusimman julkistetun seurantaraportin mukaan 31.12.2023, allekirjoittaneita jäseniä on 5372 ja sijoitusvarallisuus yhteensä 121,3 triljoonaa Yhdysvaltain dollaria. (PRI 2023, 6)

2.1.2 YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, SDG

Vuoden 2016 alussa voimaan astuneet Kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals), jotka pyritään saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteita on 17 (Kuva 2) ja ne ovat sitovia kaikille maille. Tavoitteena on suunnata globaali kehitys kohti ihmisten hyvinvointia, taloudellista vaurautta ja yhteiskuntien vakautta samalla turvaten ympäristön kestävyden. Äärimmäisen köyhyyden poistaminen kaikissa muodoissaan on myös keskeinen päämäärä. Kaikki nämä tavoitteet ovat tärkeitä ja ne ovat tiiviisti toisiinsa linkittyneitä: yhtä tavoitetta ei voida saavuttaa toisen kustannuksella. Kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumiseen tarvitaan valtioiden, päättäjien ja kansalaisten yhteistyötä. (YK-liitto, s.a.)

Vaikka valtiot kantavat päävastuun kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisesta, korostetaan myös paikallishallinnon, yksityissektorin, kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisten laajaa osallistumista niiden saavuttamiseksi. Erityisesti yritysten aktiivista osallistumista korostetaan, kun taistellaan globaaleja kestävyysasteita vastaan (Liappis ym. 2019, 49) YK julkaisee neljän vuoden välein Maailmanlaajuisen kestävän kehityksen raportin (Global Sustainable Development Report) seuratakseen, miten tavoitteita on saavutettu verrattuna edelliseen raporttiin. (United Nations 2023, 19–21) Suomen edistyksestä YK:lle vastuussa on Suomen hallitus (Ulkoministeriö s.a.)

Kuva 2. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, SDG (YK-liitto, s.a.)

2.2 ESG-arviointi eli vastuullisuusarviointi

ESG-integroinnin tavoitteena on ottaa olennaiset vastuullisuuskriteerit huomioon taloudellisen tiedon rinnalla sijoitusanalyyseissä ja päätöksenteossa. Tämän avulla ne voivat vaikuttaa positiivisesti sijoituksen tuottoriskiprofiiliin pitkällä aikavälillä. (Finsif 2021, 9)

ESG on vapaaehtoista liiketoimintaa, jonka yritykset voivat toteuttaa tai jättää toteuttamatta. Kuitenkin monet yritykset saavat nimenomaisia pyyntöjä sijoittajiltaan tai osakkeenomistajiltaan paljastaa yrityksen laajamittaista ESG-tietoa. Yritykset tiedottavat ESG-asioista sidosryhmilleen vuosittaisissa raporteissaan, joita ne yleensä julkaisevat julkisesti. Nämä raportit sisältävät ESG-tietoja, jotka noudattavat yleensä tiettyjä kriteerejä, jotka on määritelty yrityksen noudattamiin ESG-standardeihin ja viitekehyksiin. ESG-sijoittajat käyttävät sitten ESG-raporttien tietoja antamaan raportoitavalle yritykselle ESG-luokituksen. Nämä luokitukset auttavat vertailemaan eri yritysten suhteellista ESG-suoritusta. (Anderson 3.8.2023) Vastuullisen sijoittamisen yhteydessä ESG tarkoittaa sitä, että kestävyys on luokiteltu kolmeen eri ESG-tekijään (Kuva 3) ja ne on otettu huomioon sijoitustoiminnassa. (OP Ryhmä s.a.)

Kuva 3. ESG-tekijät (mukaillen World Economic Forum 2021)

2.2.1 Environmental – Ympäristövastuu

Ympäristöön liittyvät ESG-kriteerit auttavat arvioimaan yrityksen ympäristöriskit ja mahdollisen haitan luonnolle. Ne käsittelevät tärkeitä ympäristöhaasteita, kuten ilmastonmuutosta, veden saatavuutta, ympäristön terveysriskejä, jäteongelmia sekä luonnon monimuotoisuuden menetystä ja lajien mahdollista sukupuuttoon kuolemista. Nämä haasteet ovat usein keskinäisessä yhteydessä ja niitä voidaan vähentää ennakoivalla hallinnalla. Yritysten tulisi tehdä enemmän kuin vain noudattaa vähimmäisvaatimuksia. Sen sijaan ne voivat saada korkeampia ESG-luokituksia ryhtymällä aktiivisiin toimenpiteisiin ympäristön parantamiseksi. (Anderson, 3.8.2023)

Vaikka ympäristövastuussa on huomattavia yhteisiä piirteitä, se on myös hyvin tapauskohtaista ja riippuu yrityksen johdon sekä omistajien omista moraali- ja etiikkakäsityksistä. Näin ollen, kun puhutaan ympäristövastuusta, joka ylittää lainsäädännön vaatimukset, se voi vaihdella merkittävästi jopa samalla toimialalla toimivien yritysten välillä. Tämä vaihtelevuus voi johtua yritysten toiminnan luonteesta, tarjoamista tuotteista ja palveluista, johdon arvoista, velvoitteista, toimintaympäristöstä sekä tavoitteista. Yritysten ympäristövaikutukset voivat olla suoria tai epäsuoria. Suorat vaikutukset liittyvät yrityksen omaan toimintaan, kuten tuotantoprosessiin aiheutuvat ilmastopäästöt. Epäsuorat vaikutukset tulevat esimerkiksi tuotteiden elinkaaren eri vaiheista, kuten pakkaamisesta, kuljetuksesta ja käytöstä aiheutuvista ympäristövaikutuksista. Yritysten on otettava vastuu sekä omista että kumppaneidensa toiminnan ympäristövaikutuksista, joten ulkoistettu saastuttaminen ei enää nykypäivänä ole hyväksyttävää. (Liappis ym. 2019, 99;109) Ympäristövaikutuksilla on siis

merkittävä rooli sijoituspäätöksissä, koska ne voivat vaikuttaa yritysten riskeihin, mahdollisuuksiin, maineeseen ja taloudelliseen suorituskykyyn sekä olla linjassa pitkän aikavälin sijoitusstrategioiden kanssa.

2.2.2 Social - Sosiaalinen- ja yhteiskuntavastuu

Sosiaaliset ESG-kriteerit tarkastelevat, miten yritys vuorovaikuttaa eri ihmisten ja ryhmien kanssa ja pyrkii parantamaan yhteisön hyvinvointia monin tavoin. Ne voivat sisältää ponnisteluja eriarvoisuuden vähentämiseksi, ihmisoikeuksien puolustamiseksi ja työntekijöiden sekä yhteisöjen terveyden ja turvallisuuden varmistamiseksi. Nämä huomioidut auttavat yrityksiä kehittämään toimintatapaansa oikeudenmukaisemmiksi ja myönteisemmiksi, mikä vahvistaa yhteisöjä paikallisesti ja maailmanlaajuisesti. Sosiaaliset kriteerit koskevat koko yritystä, sen ylimmästä johdosta aina tehdasoville ja toimitusketjun sisälle. Ne vaikuttavat moniin sosiaalisiin ryhmiin, kuten asiakkaisiin, työntekijöihin, toimittajiin ja paikallisiin yhteisöihin. Yritykset voivat vahvistaa sosiaalisia arvojaan tietoisilla päätöksillä ja sopimuksilla työntekijöiden ja toimittajien kanssa. Sosiaalisten ESG-tavoitteiden saavuttaminen ei tarkoita vain perusvaatimusten noudattamista, vaan yritykset voivat myös tarjota joustavia työolosuhteita, edistää työntekijöiden kasvua ja tarjota mahdollisuuksia urakehitykseen. (Anderson, 3.8.2023; Finsif 2021, 27) Yrityksen sosiaalinen vastuu sisältää myös työyhteisön monimuotoisuuden huomioimisen. Liappiksen ym. (2019,133) mukaan erilaisuus on todellinen vahvuus yhteiskunnassa ja työpaikoilla. Erilaiset taustat, sukupuolet, iät, kulttuurit ja kielitaidot rikastuttavat työyhteisöä tuoden mukanaan erilaisia näkökulmia ja osaamista, mikä parantaa yrityksen kykyä innovoida ja ymmärtää monimuotoisia markkinoita. Yhtenäinen ajattelu ja samanlaisuus puolestaan voivat olla suoranainen riski yritykselle.

2.2.3 Governance - Hyvä hallintotapa

Taloudellinen vastuu ja hyvä hallinto muodostavat yhdessä kattavan kehyksen, joka kuvaa yritystoiminnan suoria ja epäsuoria taloudellisia vaikutuksia sekä sisäisiin että ulkoisiin sidosryhmiin ja yhteiskuntaan. Tämä sisältää myös yrityksen roolin eri sidosryhmien kanssa toimiessaan. Vaikka yrityksen pääasiallinen tarkoitus on tuottaa voittoa omistajilleen, taloudellinen vastuu ja hyvä hallinto ottavat huomioon myös muut taloudelliset vaikutukset ja yrityksen aseman vallankäyttäjänä. Näin ollen taloudellinen vastuu ja hyvä hallinto ulottuvat pidemmälle kuin pelkästään voiton maksimointi osakkeenomistajille. (Liappis ym. 2019, 72) Hallinto on keskeinen osa ESG-kriteereitä, ja se keskittyy liiketoiminnan johtamiseen ja läpinäkyvyyden mekanismeihin, jotka määrittelevät yrityksen eettisen perustan. Tähän sisältyvät politiikat, jotka auttavat asentamaan monipuolisen

hallituksen, noudattavat tiukkoja yrityksen kirjanpitostandardeja, ohjaavat johtohenkilöiden palkitsemista, varmistavat julkisen tiedottamisen, hallitsevat eturistiriitoja ja käsittelevät muita laillisia ja eettisiä näkökohtia. Eettisiin näkökohtiin kuuluu monimuotoisuuden toteutuminen yhtiössä, jolloin ikä, sukupuoli, koulutus tai etninen alkuperä saa vaikuttaa henkilövalintoihin. Hallinto pyrkii myös aktiivisesti luomaan organisaation oikeudenmukaisuuden tunnetta vahvan sisäisen valvonnan järjestelmän avulla. Tämä suojaa laittomilta toimilta, kuten lahjonnalta ja korruptiolta aina veronkiertoon asti. Lisäksi ESG-hallinnon kriteerit ulottuvat organisaation laajempaan arkkitehtuuriin. Tähän sisältyvät politiikat, jotka ohjaavat organisaation rakennetta ja koostumusta, säännöt maksukyvyyn ylläpitämiseksi sekä parhaat käytännöt johdon toiminnassa. (Anderson, 3.8.2023; Finsif 2021, 27)

2.3 Megatrendit

Megatrendit ovat maailmanlaajuisia ilmiöitä ja kysymyksiä, jotka vaikuttavat laajasti elämäämme ja yhteiskuntiimme. Ne voivat olla seurauksia esimerkiksi ilmastonmuutoksesta, kuten ilmaston lämpeneminen. Megatrendit sisältävät usein vastakkaisia suuntauksia, joista seuraa sekä mahdollisuuksia että haittoja. Ne muuttavat elämäämme ja yhteiskuntia monilla eri alueilla, kuten taloudessa ja ympäristössä. Megatrendejä ei ole yhtä vakiintunutta listaa, vaan eri tahot painottavat erilaisia megatrendejä omien tavoitteidensa mukaisesti. Joitakin megatrendejä pidetään kuitenkin laajasti merkittävänä, kuten ilmastonmuutos ja digitalisaatio. YK:n 17 kestävä kehityksen tavoitetta voidaan myös nähdä sijoittajan megatrendeinä, joihin pyritään asettamalla konkreettisia tavoitteita. World Economic Forum tunnistaa globaaleja riskejä, jotka liittyvät moniin megatrendeihin. Vaikka eri tahot voivat nimetä megatrendejä eri tavoin, sijoittaja voi tunnistaa niissä yhtäläisyyksiä ja tärkeitä seikkoja, jotka vaikuttavat sijoituskohteisiin. Tämä auttaa sijoittajaa arvioimaan, mitä riskejä ja mahdollisuuksia megatrendit tuovat yksittäisen sijoituskohteen tai salkun kannalta. (Hyrskke ym. 2020, 66) Sitran Megatrendit 2023 mukaan niiden avulla vastataan kysymyksiin Mikä on jo muuttunut, mikä muuttuu tällä hetkellä, miten nämä muutokset kytkeytyvät toisiinsa, mikä estää muutosta ja mikä on mahdollista?

2.3.1 Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos on laaja-alainen haaste, joka koskettaa kaikkia maapallon alueita. Se aiheuttaa napajäätiköiden sulamista ja merenpinnan nousua. Joillakin alueilla seurauksena ovat yleistyneet sääilmiöt ja rankkasateet, kun taas toisia vaivaavat pitkittyneet helleaallot ja kuivuus. Ilmastonmuutoksen torjuminen on kiireellistä, sillä muuten sen haitalliset vaikutukset vain pahenevat. Ilmastonmuutos vaikuttaa kaikkiin yrityksiin maailmassa, mutta sen vaikutukset eivät ole tasaisia. Erityisesti

pienet ja keskisuuret yritykset ovat alttiimpia sen seurauksille, jotka voivat ilmetä liiketoiminnan häiriöinä, omaisuusvahinkoina sekä toimitusketjujen ja infrastruktuurin häiriöinä. Tämä voi johtaa kustannusten nousuun, mukaan lukien huolto- ja materiaalikustannukset, mikä puolestaan saattaa nostaa hintoja. Ilmastotoimet voivat kuitenkin tarjota yrityksille uusia mahdollisuuksia kehittää tuotteita ja palveluja, jotka edistävät päästöjen vähentämistä ja auttavat sopeutumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. (Euroopan komissio 2023)

Sijoittajat voivat tukea kestäväää kehitystä varmistamalla, että heillä on luotettavaa tietoa sijoituskohteiden kestävydestä. Tämä auttaa heitä tekemään parempia valintoja. Ilmastotoimet tarvitsevat sekä julkista että yksityistä rahoitusta, ja yritysten muutokset kohti kestävämpää toimintaa vaativat myös investointeja. Sijoittajilla on merkittävä rooli tässä muutoksessa, sillä he valitsevat rahoitettavat kohteet ja määrittävät rahoituksen ehdot. Siirtymäriskejä taas aiheuttavat muutokset kohti kestävämpiä käytäntöjä, kuten kiristynyt polttoaineverotus tai päästörajoitukset. Näiden muutosten seurauksena tietyt liiketoiminta-alat voivat menettää kannattavuuttaan tai joutua sopeutumaan uusiin toimintatapoihin. Esimerkiksi energiantuotannon siirtyminen kohti uusiutuvia energialähteitä voi vaikuttaa perinteisen hiilivoimalan tuottoon ja kannattavuuteen. Jotta sijoittajat voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä, he tarvitsevat selkeää ja luotettavaa tietoa sijoituskohteista. Suuret sijoittajat voivat tehdä omia kestävyysarvioitaan, mutta kaikki eivät välttämättä ole siihen resurssien tai osaamisen puutteen vuoksi kykeneviä. Tiedon saannin parantaminen ja standardoinnin lisääminen voivat auttaa kaikkia sijoittajia tekemään parempia päätöksiä. (Kouri 13.9.2021; Hyske ym. 2020, 66)

2.3.2 Väestönkasvu

Maapallon väestönkasvu on yksi merkittävimmistä globaaleista megatrendeistä. Väestönkasvu avaa mahdollisuuksia kehitysmaiden talouksille, mutta samalla se asettaa valtavia haasteita, kuten ruoan ja perustoimeentulon riittävyyden varmistamisen. Kehitysmaiden talouksien kasvaessa ja väestön keskiluokkaistuessa tarpeet monipuolistuvat ja lisääntyvät. Useammilla on pääsy sähköön, viihde-elektroniikkaan ja älypuheliiniin, mikä heijastaa tulotason parantumista ja keskiluokkaistumisen lisääntymistä. Kasvat tarpeet edellyttävät kuitenkin entistä suurempia resursseja, kuten tehokkaampaa maatalous- ja elintarviketuotantoa sekä riittävää infrastruktuuria. Sähköntuotannon on vastattava kasvavaan kysyntään, joka kohdistuu sekä kuluttajien että teollisuuden tarpeisiin. Erityisesti kehittyneillä markkinoilla erilaiset teknologiat näyttävät olevan merkittävä kasvun lähde. Vastuullinen sijoittaja voi ottaa huomioon nämä globaalit trendit ja pohtia, miten yritykset vastaavat niihin omassa toiminnassaan. Väestönkasvu siis tulee hyödyttämään useita sektoreita. (Hyske ym. 2020, 66)

2.3.3 Digitalisaatio

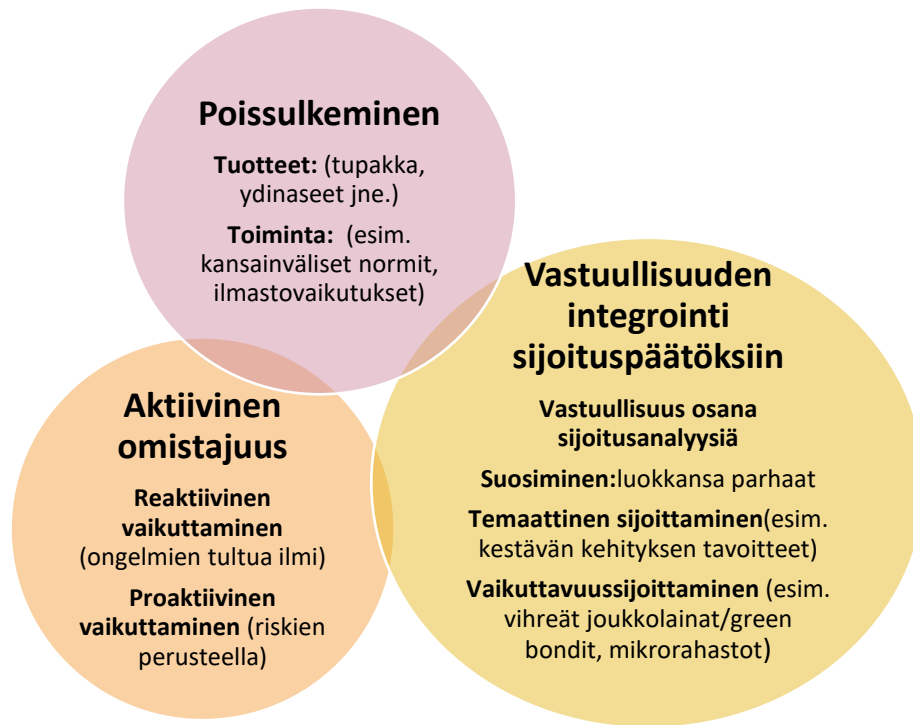
Digitalisaatio viittaa tietoteknisten ratkaisujen laajempaan ja yleistymiseen eri yhteiskunnan ja talouden osa-alueilla. Sen myötä tieto ja teknologia ovat entistä helpommin saatavilla ja käytettävissä, mikä tarjoaa valtavia mahdollisuuksia niin valtioille, yrityksille kuin yksittäisille kuluttajillekin. Vaikka digitalisaation myönteiset vaikutukset ovat ilmeisiä monilla tasoilla, ne eivät aina näy selvästi perinteisissä talouden mittareissa, kuten bruttokansantuotteessa. Digitalisaatio on muuttanut yritysten toimintaympäristöä merkittävästi, avaten uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja muokaten perinteisiä toimintamalleja. Teknologiat kuten anturit, tekoäly, robotiikka ja digitaaliset alustat ovat keskeisessä roolissa yritysten toiminnassa. Digitalisaatio on mahdollistanut yrityksille entistä laajempien markkinoiden tavoittelun globaalisti ja tarjonnut uusia keinoja kasvulle. Esimerkiksi digitaaliset alustat ovat luoneet mahdollisuuksia laajentaa asiakaskuntaa ja lisätä liiketoiminnan tehokkuutta. Digitalisaatio on myös muuttanut työskentelytapoja, mahdollistaen etätyön yleistymisen useilla aloilla. Tämä puolestaan on tuonut säästöjä sekä yrityksille että työntekijöille, vähentäen esimerkiksi työmatkoihin kuluva aikaa ja siten myös päästöjä. Samalla digitalisaatio herättää kysymyksiä yhteiskunnan muutoksesta, koulutuksen tarpeista sekä eettisistä haasteista, kuten tekoälyn ja robotiikan vaikutuksista työelämään ja yhteiskuntaan. (Hyrskke ym. 2020, 66)

2.4 Vastuulliset sijoitusstrategiat

Sijoittaminen on taloudellista toimintaa, jossa pyritään kasvattamaan omaa varallisuutta käymällä kauppaa erilaisten omaisuuserien ja rahoitusvälineiden kanssa tai pitämällä niitä salkussa omistuksessa. Keskeisenä periaatteena on tasapaino tuotto-odotuksen ja sijoitukseen liittyvän riskin välillä. Tavoitteena on siis kasvattaa varallisuutta, vaikka samalla tiedostetaan, että sijoittamiseen liittyy aina riski menettää osa tai kaikki sijoitetusta pääomasta. Pelkkä sijoittaminen ei siis välttämättä sisällä hyväntekeväisyyttä tai filantropiaa, joissa taloudellisen tuoton tai pääoman palauttamisen odotukset ovat harvinaisia. Kun sijoittamiseen lisätään lisämääreitä, kuten vastuullinen, eettinen, vaikuttavuus- ja filantrooppinen sijoittaminen, käsitteen määrittely monimutkaistuu entisestään. Pelkästään vastuullisen sijoittamisen kirjo voi kattaa lukuisia erilaisia lähestymistapoja, jotka jokainen sijoittaja voi valita omien strategisten tavoitteidensa mukaisesti. (Hyrskke ym. 2020, 16)

Eettisesti sijoittava haluaa, että hänen sijoituksilleen saadaan hyvä tuotto samalla kun hän huomioi eettiset näkökohdat sijoitustoiminnassaan esimerkiksi valitsemalla sijoituskohteita, jotka edistävät vastuullisuutta. Eettistä sijoittamista voi harjoittaa monilla eri tavoilla, ja sijoittaja voi valita itselleen sopivimmat menetelmät. Todellisuudessa eettinen sijoittaja voi hyödyntää samanaikaisesti useita erilaisia menetelmiä, joissa voi olla päällekkäisyyksiä (Kuva 4). Monet sijoittajat pyrkivät

järjestämään eri menetelmät paremmuusjärjestykseen ja etsimään sijoitusstrategiaansa erityisesti ylituottoa tuottavia menetelmiä. (Silvola & Landau 2019, 34)

Kuva 4. Vastuullisen sijoittamisen keskeiset menetelmät (Silvola & Landau 2019, 33)

Vastuullisessa sijoittamisessa valikoiva poissulkeminen on helppo ja yleinen lähestymistapa, jossa sijoittaja sulkee tietyt tuotteet ja palvelut pois sijoituskohteistaan henkilökohtaisten arvojen ja taloudellisten riskien perusteella. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen yhteydessä sijoittaja voi sulkea hiilisijoittamisen pois salkustaan nähdessään sen taloudellisena riskinä. Toinen vaihtoehto on kieltäytyä hyötymästä taloudellisesti toiminnasta, joka on ristiriidassa omien arvojen kanssa, kuten fossiilisten polttoaineiden välttäminen. Poissulkemisessä on monia eri variaatioita, kuten normipohjainen poissulkeminen, joka on suosittu käytäntö Pohjoismaissa. (Finsif s.a.)

2.4.1 Poissulkeminen

Poissulkemisen käytössä sijoittajalle aiheutuu useita haasteita, jotka tekevät päätöksenteosta vaikeaa. Esimerkiksi tietyn toiminnan tai toimintatavan poissulkeminen sijoituskohteista voi olla hankalaa soveltaa nollatoleranssia, sillä monet yritykset harjoittavat monenlaista toimintaa ja poissuljettava toiminta voi olla vain pieni osa niiden kokonaisliiketoimintaa. Yleinen käytäntö on asettaa liikevaihtoon tai liikevoittoon perustuvia prosenttirajoja poissulkemiselle. Lisäksi aseiden välttäminen on haastavaa, sillä monet komponentit voivat palvella sekä siviili- että sotilaskäyttöä, mikä

vaikeuttaa tuotteiden luokittelamista poissuljettaviksi. Subjektiiiviset arvioinnit ja erilaisten arvostusten huomioiminen tekevät päätöksenteosta monimutkaista sekä yksityissijoittajille että instituutiosijoittajille. Monissa tapauksissa päätöksenteossa voidaan turvautua ulkopuoliseen neuvontaan tai erillisiin päätöksentekomekanismeihin, kuten uskonoppineiden neuvostoihin, mutta nämä lisäävät hallinnollisia kustannuksia. (Hyrskke ym. 2020,100) Salkunhoitaja Andreas Stangin mukaan Silvojan & Landaun teoksessa (2019, s. 36–37) poissulkemisen ensisijainen tarkoitus on viestiä yrityksille, että sijoittajat eivät ole tyytyväisiä yrityksen toimintaan. Hän ei usko, että poissulkemisella voi olla pitkällä aikavälillä vaikutusta hintoihin. Sen sijaan Stang uskoo, että yritysten kannattavuutta vaikuttavat enemmän lainsäädännön kiristyminen ja kulutustottumusten muutokset.

2.4.2 Aktiivinen omistajuus

Aktiivinen omistajuus viittaa toimiin, joilla sijoittajat pyrkivät muokkaamaan yritysten strategioita ja toimintaa. Tätä lähestymistapaa usein sovelletaan vastuullisessa sijoittamisessa, jossa tavoitteena on vaikuttaa suoraan yritysten päätöksiin tai edistää yhteiskuntavastuuta. Käsite "aktiivinen omistajuus" kuvaa tilannetta, jossa osakkeenomistajat käyttävät vaikutusvaltaansa ohjataksaan yritysten liiketoimintaa ja edistääkseen ESG-tavoitteita vastuullisempaan suuntaan. Aktiivinen omistajuus voi kuitenkin myös tarkoittaa sitä, että vaikutusvaltaa käytetään muihin päämääriin, esimerkiksi yrityksen kannattavuuden parantamiseen. Aktiivisen omistajuuden ja vastuullisen sijoittamisen välillä voi olla piilevä ristiriita: tulisiko sijoittajien keskittyä sijoittamaan yrityksiin, jotta niiden toimintaa voidaan muuttaa vastuullisemmaksi, vai olisiko parempi vain välttää yrityksiä, joiden toiminta ei vielä ole vastuullista? (Nordea Bank 16.10.2023) On tärkeää huomata, että passiivinen omistaja ei muutu aktiiviseksi pelkästään lisäämällä yhteydenpitoa yritykseen. Aktiivinen omistajuus on määrätietoista ja perusteltua toimintaa, joka vaatii pitkäjänteistä työtä arvon kasvattamiseksi, ja sen toimenpiteet ovat aina yksilöllisiä mutta perusteltuja omistajien tavoitteiden, riskiprofiilin ja aikataulun huomioimiseksi. (Hietalahti, E. 1.2.2018, 6) Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen sekä siinä onnistuminen vaativat onnistuakseen runsaita resursseja (Finsif s.a.).

2.4.3 Vastuullisuuden integrointi sijoituspäätöksiin

Vastuullisuusnäkökohtien integroinnilla tarkoitetaan niiden analysointia sijoituskohteiden valmistelussa, päätöksenteossa ja seurannassa. Tämä sisältää ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintotekijöiden huomioimisen perinteisten taloudellisten mittareiden rinnalla. Integrointi näkyy erityisesti sijoituskohteiden valinnassa ja varainhoitajien on otettava vastuullisen sijoittamisen periaatteet huomioon strategioissaan, prosesseissaan ja valinnoissaan. (Sitra 13.4.2021, 8) Vastuullisen

sijoittamisen suuntaus on vaikuttanut yrityksiin, jotka nyt arvioivat monenlaisia ESG-tekijöihin liittyviä riskejä, jotka voivat vaikuttaa niiden kannattavuuteen. Näihin riskeihin kuuluvat muun muassa ilmastonmuutos, kyberhyökkäykset ja joukkotuhohoaseiden käyttö. Vaikka näiden riskien arviointiin on olemassa mittareita, niiden taloudellisen vaikutuksen arviointi on vaikeaa ja sillä on merkitystä sijoituskohteen arvostukselle. (Silvola & Landau 2019, 24–25) Ei myöskään ole yhtä selkeää tapaa valita ensisijaisia vastuullisuusalueita, joihin keskittyä (Finsif s.a.). Parhaimmillaan ESG-integrointi mahdollistaa perusteellisen ja monipuolisen vastuullisuusanalyysin, mikä tekee siitä edistyneimmän vastuullisen sijoittamisen strategian. Sijoittajalle ESG-integrointi voi tuoda merkittävää etua sijoituskohteiden analysoinnissa, erityisesti kun se yhdistetään aktiiviseen omistajuuteen. (Silvola & Landau 2019, 36)

2.4.4 Suosiminen

Toimialansa paras tunnetaan myös nimillä suosiminen, positiivinen seulonta tai luokkansa parhaat. Tämä lähestymistapa keskittyy vastuullisen sijoittamisen mahdollisuuksiin poissulkemisen sijaan. Ideana on suosia niitä yrityksiä, jotka ovat toimialansa parhaita ESG-asioiden perusteella. Yritykset laitetaan paremmuusjärjestykseen ESG-näkökohtien perusteella toimialallaan, eikä yksittäistä toimialaa tarvitse sulkea pois. Suosiminen tehdään käytännössä valitsemalla sijoituskohteita tietyin kriteerein, mutta vakiintunutta tapaa ei ole. Esimerkiksi Best-in-Class-menetelmässä suositaan parhaita ESG-arvosanojen saajia, joita valitaan indeksin avulla, jossa yritykset jaetaan toimialaluokkiin ja arvioidaan niiden ESG-suorituskykyä. Haasteita suosimisessa aiheuttavat eroavaisuudet eri ESG-tutkimusyritysten arvioinneissa sekä toimialojen ja alueiden väliset vinoumat, jotka voivat vaikuttaa sijoitussalkun tuotto-riskisuhteeseen. (Silvola & Landau 2019, 39; Finsif 2021, 10)

2.4.5 Temaattinen sijoittaminen

Temaattinen sijoittaminen, tunnetaan myös nimellä teemasijoittaminen, viittaa sijoitusstrategiaan, jossa valitaan sijoituskohteita tietyltä teemalta, kuten tiettyihin toimialoihin tai tuotteisiin ja palveluihin erikoistuneita yrityksiä. Nämä teemat voivat liittyä esimerkiksi kestävän kehityksen tavoitteisiin ja kattaa alueita aina vedestä metsiin ja ilmastonmuutokseen. Temaattisessa sijoittamisessa sijoittaja voi haluta joko tukea tietyn teeman kehitystä tai saavuttaa sijoitustuottoja kyseiseltä alalta. Vaikka temaattinen sijoittaminen voi liittyä vastuulliseen sijoittamiseen, kaikki temaattiset sijoitukset eivät välttämättä noudata muita vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Lisäksi temaattisen sijoittamisen vastuullisuutta voidaan arvioida tarkastelemalla erikseen sen ympäristö-, sosiaalisia ja hallinnollisia (ESG) näkökohtia. (Hyrskke ym. 2020, 40)

2.4.6 Vaikuttavuussijoittaminen

Vaikuttavuussijoittaminen yhdistää taloudellisen tuoton ja yhteiskunnallisen hyödyn. Se sisältää erilaisia muotoja, kuten vihreät joukkolainat ja sosiaaliset vaikuttavuushankkeet, jotka rahoittavat ympäristölle tai yhteisölle hyödyllisiä kohteita. Esimerkiksi vihreät joukkolainat tukevat hankkeita, jotka vähentävät päästöjä tai edistävät kestävästä rakentamisesta. Sosiaaliset vaikuttavuushankkeet puolestaan pyrkivät ratkaisemaan sosiaalisia ongelmia, kuten kodittomuutta. Vaikuttavuussijoittamisen suosio on kasvanut nopeasti, mutta sen mittaaminen on haastavaa ja standardointi puuttuu. Ennen sijoituspäätöstä on tärkeää harkita sekä sijoituksen mahdollisia hyviä että huonoja vaikutuksia. Lisäksi on olennaista pohtia, miten sijoituksen vaikutusta voidaan realistisesti arvioida. On suositeltavaa välttää tilanteita, joissa sijoituksen positiivisia vaikutuksia liioitellaan tai negatiivisia vaikutuksia vähätellään. (Hyrskke ym. 2020; 20,41)

2.4.7 Taksonomia

Vuonna 2018 EU aloitti hankkeen kestävästä talouden tukemiseksi. Ideana oli saada rahaa liikkeelle sellaisiin hankkeisiin, jotka eivät vahingoita ympäristöä ja jotka ovat reiluja kaikille. Tätä varten EU:n asiantuntijat tutkivat, miten rahoitusta voisi suunnata paremmin tällaisiin hankkeisiin. He päätyivät kahteen tärkeään asiaan. Ensinnäkin rahoituksen pitäisi auttaa edistämään kestävästä kasvusta, eli sellaista taloutta, joka on hyvä ympäristölle ja ihmisille. Tämä tarkoitti sitä, että rahoitusjärjestelmää tulisi suunnata enemmän kestäviin hankkeisiin ja investointeihin, jotka edistävät ympäristöystävällisyyttä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja hyvää hallintotapaa. Toinen keskeinen periaate oli rahoitusjärjestelmän vakauden lujittaminen sisällyttämällä investointipäätöksiin ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvät tekijät, tunnetut ESG-kriteereinä (Environmental, Social, Governance). Tämä tarkoitti sitä, että rahoituslaitosten ja sijoittajien tulisi ottaa nämä tekijät huomioon päätöksenteossa ja arvioinnissa, jotta voitaisiin vähentää riskejä ja edistää pitkän aikavälin kestävästä kehityksestä. Tämän pohjalta EU kehitti taksonomian, joka on käytännössä lista tai järjestelmä, joka auttaa tunnistamaan ja luokittelemaan kestäviä taloudellisia toimintoja ja investointeja. Taksonomian avulla halutaan ohjata rahaa enemmän kestäviin hankkeisiin ja auttaa sijoittajia tekemään parempia päätöksiä ympäristön ja yhteiskunnan kannalta. (Euroopan komissio 2018, 1–2)

2.5 Rahastojen toimintaperiaatteet

Sijoitusrahasto on tapa sijoittaa rahaa, jossa sijoittajien varat yhdistetään ja sijoitetaan erilaisiin arvopapereihin, kuten osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin. Sijoittaja ostaa rahasto-osuuden, jonka

arvo lasketaan päivittäin. Rahastossa on rahastonhoitaja tai -tiimi, joka vastaa arvopapereiden ostamisesta ja myymisestä rahaston sääntöjen mukaisesti. On olemassa aktiivisesti hallinnoituja rahastoja, joissa pyritään voittamaan vertailumarkkinan tuotto, sekä indeksirahastoja, jotka seuraavat tietyn markkinan kehitystä. Rahaston arvo muodostuu sen omistamien arvopapereiden tuotosta, kuten yritysten arvonnoususta, korkotason muutoksista ja osingoista. Sijoittaja voi hyötyä hajauttamisesta, ammattilaisen valinnoista ja mahdollisuudesta päästä vaikeammin saavutettaville markkinoille. (Handelsbanken s.a.)

Puttonen & Repo (2011, 30) määrittelevät sijoitusrahaston (Mutual Fund, Open End Fund) kollektiiviseksi sijoitusmuodoksi, jossa varoja kerätään yhteen ja sijoitetaan erilaisiin arvopapereihin, kuten osakkeisiin, korkoinstrumentteihin ja muihin sijoituskohteisiin. Rahasto myydään rahasto-osuuksina, joita sijoittajat voivat ostaa ja myydä sijoitusrahaston tarjoaman likviditeetin mukaisesti. Rahasto-osuudet antavat omistajilleen oikeuden rahaston kokonaisvaroihin ja sen tuottamiin tuottoihin, jotka jaetaan osuuksien omistajille osuusosuuskertoimen mukaisesti. Rahaston hallinnoinnista vastaa yleensä rahastoyhtiö, joka tekee sijoituspäätökset ja hoitaa rahaston päivittäistä toimintaa. Rahastoyhtiö ei omista rahaston varoja vaan toimii sijoittajien puolesta näiden varoilla. Rahastoyhtiön toimintaan kuuluu muun muassa sijoitusten valinta, varojen hajauttaminen ja riskienhallinta. Lisäksi rahastoyhtiö perii rahastosta hallinnointipalkkioita ja muita maksuja sijoittajilta korvauksena palveluistaan.

Sijoitusrahastot siis tarjoavat piensijoittajille helpon tavan hyödyntää ammattimaisten salkunhoitajien osaamista ilman tarvetta suurelle alkupääomalle tai omaa sijoitustietämystä. Rahasto-osuuksien ostaminen antaa mahdollisuuden hajauttaa sijoituksiaan eri omaisuusluokkiin ja markkinoille ilman huolta yksittäisten sijoituskohteiden valinnasta. Hajauttaminen on tärkeä osa sijoittamista, ja rahastosijoittaminen tarjoaa tehokkaan keinon hajauttaa sijoituksia pienelläkin summalla. Sijoitusrahastot mahdollistavat sijoittajille pääsyn laajaan ja monipuoliseen salkkuun, mikä auttaa pienentämään sijoituksen riskiä. (Osakesijoittaja.fi 2024) Rahastosijoittamisen eduksi voidaan laskea rahastoyhtiöiden tehokas valvonta. Heidän tulee aktiivisesti tiedottaa rahastojensa menestyksestä ja kehitystä pystyvä seuraamaan päivittäin. Suojaa sijoittajalla antaa osaltaan tarkka viranomaisvalvonta. (Viitala, T. 29.11.2023)

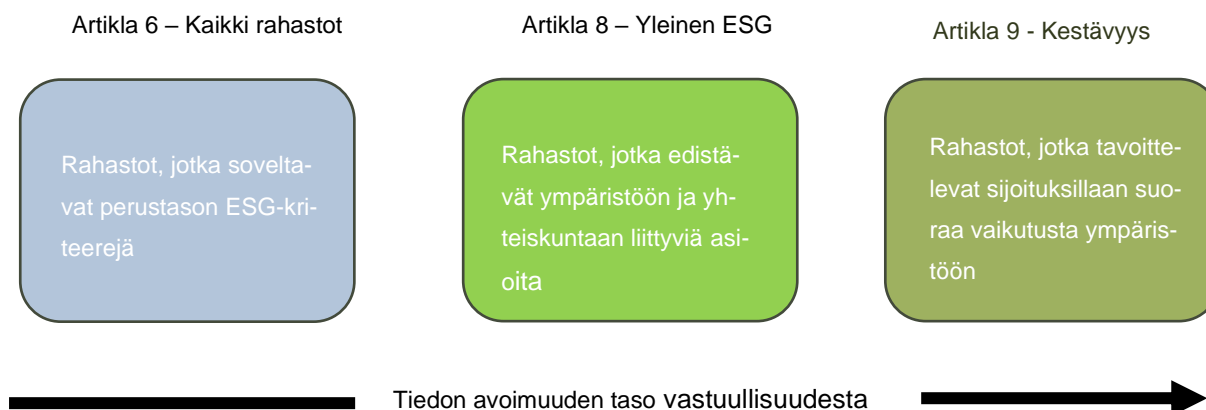
Finanssivalvonta seuraa jatkuvasti rahastoyhtiöiden toimintaa ja varmistaa niiden noudattavan asetettuja sääntöjä ja lakeja. Sijoitusrahastot toimittavat tilinpäätöksensä Finanssivalvonnalle säännöllisesti sijoitusrahastolain mukaisesti, ja ne ovat velvollisia raportoimaan taloudellista tietoa myös tilivuoden aikana. Rahastoyhtiöt lähettävät Finanssivalvonnalle erilaisia tietoja, kuten vuosikertomuksensa, puolivuotiskatsauksensa, rahastoesitteensä ja niiden muutokset sekä tiedot johdon vaihdoksista ja mahdollisista arvonnousuvirheistä. Finanssivalvonta vahvistaa sijoitusrahastojen

säännöt ja hyväksyy muutokset niiden hallintoon liittyen. Lisäksi Finanssivalvonta julkaisee kuukausittain rahastotietoja verkkopalvelussaan, mikä edistää avoimuutta ja sijoittajien tiedonsaantia. (Finanssivalvonta 21.2.2024)

2.5.1 Kestävän rahoituksen mukaiset rahastotyypit

Rahastoja voidaan luokitella monella eri tavalla, esimerkiksi korko-, osake tai yhdistelmärahastoihin sekä aktiivisiin – ja indeksirahastoihin (Danske Bank s.a.). Opinnäytetyöni keskittyy kuitenkin vastuullisuuteen rahastosijoittamisessa, joten luokittelen rahastot EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen (Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR) mukaisesti. EU:n uusi kestävän rahoituksen sääntöjen asetus astui voimaan 10. maaliskuuta 2021. Myöhemmin, vuoden 2023 alussa, tulivat voimaan lisäsäännökset, joita kutsutaan ns. 2-tason RTS-säännöiksi. Kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen (SFDR) tavoitteena on tehdä rahoitusmarkkinoiden vastuullisuustoimista selkeämpiä ja estää viherpesua talousmaailmassa. Uuden asetuksen mukaan rahoitusmarkkinoilla toimivien on kerrottava, miten he ottavat huomioon ympäristö-, sosiaaliset ja hallinnolliset riskit sekä pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyteen sijoitustoimissaan. Lisäksi näiden toimijoiden on raportoitava vastuullisuustietoja rahoitustuotteistaan. EU-sääntely vaikuttaa pääasiassa rahoitusmarkkinoiden toimijoihin ja taloudellisiin neuvonantajiiin. Asetus asettaa tietyt vaatimukset sekä yrityksille että tuotteille niiden vastuullisuuden tasosta. (Fondita s.a.)

SFDR määrää, että rahoitusmarkkinoiden toimijoiden ja taloudellisten neuvonantajien on annettava julkisuuteen tietoa vastuullisuudesta ja kestävästä kehityksestä. Tämä koskee sekä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon (ESG) liittyviä tuotteita, että muita tuotteita, jotka eivät ole ESG-tuotteita. Asetus edellyttää, että toimijoiden on luokiteltava tarjoamansa tuotteet tai niihin liittyvät ohjeet yhteen kolmesta luokasta: artikkelit 6, 8 ja 9. (European Commission 27.11.2019) Asetuksen tarkoituksena on EU-tasolla muuttaa säädöksiä siten, että rahavirrat suuntautuvat enenevässä määrin kestävän kehityksen hankkeisiin. Samalla se pyrkii lisäämään huomattavasti avoimuutta finanssimarkkinatoimijoiden ja rahoitusneuvojen toiminnassa sekä tiedoissa, jotka liittyvät tarjottaviin sijoitustuotteisiin. Avoimuuden parantamisen odotetaan myös helpottavan sijoitustuotteiden vertailua ja vahvistavan sijoittajansuojaa. Asetuksella pyritään lisäksi tehostamaan kestävästä sijoittamista ja ehkäisemään viherpesua luomalla yhtenäiset kriteerit kestäväksi pidettäville tuotteille. Tiedonantoasetus edustaa ensimmäistä tiedonantovelvoitetta sijoitustuotteiden tarjoajille, mikä ajan myötä auttaa sijoittajia ymmärtämään ja vertailemaan paremmin sijoitustuotteiden kestävyysominaisuuksia ja -tavoitteita. (Finsif 2021, 30)

Kuva 5. SFDR luokitukset (mukaillen Bioy, 3.8.2021.)

SFDR luokitukset (Kuva 5) määritellään seuraavasti:

- Artikla 6 (harmaa): Sijoitustuotteet, joissa kestävät tekijät eivät ole keskeisessä roolissa sijoitusprosessissa. Ne voivat sisältää perinteisiä sijoituksia, joissa ei erityisesti painoteta ympäristö-, sosiaalisia tai hallinnollisia (ESG) tekijöitä.
- Artikla 8 (vaaleanvihreä): Sijoitustuotteet, jotka pyrkivät edistämään kestävästä kehitystä sijoitusprosessin kautta. Näissä tuotteissa sijoittaja voi odottaa, että sijoitusstrategiaan on sisällytetty ESG-näkökohdat ja että sijoituskohteet valitaan myös sen perusteella, miten ne edistävät ympäristöä tai yhteiskuntaa. Lisäksi sijoituskohteiden odotetaan noudattavan hyvää hallintotapaa.
- Artikla 9 (tummanvihreä): Sijoitustuotteet, joiden tavoitteena on tehdä vastuullisia ja kestäviä sijoituksia. Tämä merkitsee sitä, että sijoitukset suuntautuvat taloudelliseen toimintaan, joka edistää ympäristön tai sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista ja noudattaa "ei merkittävää haittaa (Do No Significant Harm, DNSH)" -periaatetta. Lisäksi nämä tuotteet noudattavat hyvää hallintotapaa. (Fondita, s.a.)

2.5.2 Yritysten vastuullisuusraportointi

Vastuullisen sijoittamisen raportointi vaihtelee sijoittajakohtaisesti ja riippuu usein siitä, missä vaiheessa sijoittaja on vastuullisen sijoittamisen kehityspolulla sekä siitä, kuinka paljon resursseja

hänellä on käytettävissä ESG-tiedon keräämiseen. Tämä raportointi voidaan karkeasti jakaa kolmeen pääryhmään: yleisen toimintatavan kuvaus, salkkutasoisten tietojen esittäminen ja käytännön esimerkkien antaminen sijoitustoiminnasta. Raportointia voidaan tehdä eri taajuuksilla, kuten vuosittain, kvartaaleittain, kuukausittain, viikoittain tai jopa päivittäin, riippuen raportoinnin tarpeista ja sen tarkoituksesta. Rahastojen vastuullisen sijoittamisen raportoinnista vastaavat pääasiassa instituutiosijoittajan henkilöstö ja mahdollinen ESG-tiimi, jotka voivat saada tukea viestintätiimiltä tai ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Raportoinnin perustana ovat sijoituskohteiden, kuten yritysten, rahastojen ja varainhoitajien, omat raportit ja viestintä, joiden pohjalta sijoittaja kerää tietoa omia raporttejaan varten. Lopullinen vastuu vastuullisen sijoittamisen raportoinnista on instituutiosijoittajan johdolla tai hallituksella, jotka yleensä hyväksyvät lopullisen raportin ennen sen julkaisemista. (Hyrskke ym. 2020, 282–283)

Vuonna 2016 hyväksytty kirjanpitolain muutos velvoittaa suuret yritykset, kuten listayhtiöt, luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt, raportoimaan yhteiskuntavastuustaan. Raportointivelvoite koskee yrityksiä, joissa työskentelee keskimäärin yli 500 henkeä tilikauden aikana tai joiden liikevaihto on yli 40 miljoonaa euroa tai taseen arvo yli 20 miljoonaa euroa. Laki pohjautuu EU:n direktiiviin ja edellyttää yrityksiä raportoimaan ympäristö-, työntekijä- ja sosiaalisista asioista, ihmisoikeuksista sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Raportoinnissa yritykset voivat valita itse tiedon esittämistavan. Yritykset voivat antaa selvityksen osana toimintakertomusta tai erillisenä raporttina, joka täyttää lainsäädännön vaatimukset. Raporttia julkaistaessa on viitattava toimintakertomukseen. Yhtiöt voivat jättää raportoimatta tietoja, jotka aiheuttaisivat vakavaa haittaa kaupalliselle asemalleen. Lainsäädäntö edellyttää myös yli 250 henkilöä työllistäviltä listayhtiöiltä raportointia hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä monimuotoisuuspolitiikasta. Raportointivelvoite antaa yrityksille vapauden valita toteutustapa. Euroopan uuden kestävyysraportointidirektiivin (2022/2464) täytäntöönpanoa varten hallitus on antanut eduskunnalle esityksen 20/2023. Esityksen mukaiset lainmuutokset tulivat voimaan 31.12.2023, ja uuden raportointijärjestelmän odotetaan käynnistyvän suurimmissa yrityksissä keväällä 2025 koskien vuoden 2024 tietoja. Yritysten raportointivelvoitteet tulevat olemaan entistä määritellympiä komission antaman asetuksen perusteella. (Työ- ja elinkeinoministeriö s.a.)

2.6 Vastuullisen sijoittamisen haasteita ja kritiikkiä

Vastuullisen sijoittamisen haasteita käsittävät useat tekijät, joista merkittävimpiä ovat vastuullisuuden määrittelyn puute, tiedon saatavuus ja rajanveto. Ensinnäkin termi "vastuullisuus" voi olla monitulkintainen, eikä selkeää yleispätevää määritelmää ole olemassa. Tämä johtaa siihen, että eri sijoittajilla ja toimijoilla voi olla hyvin erilaisia näkemyksiä siitä, mitä vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa. Toiseksi tiedon saaminen vastuullisuudesta voi olla vaikeaa, sillä yritykset voivat tarjota

ristiriitaista tai puutteellista tietoa omasta vastuullisuudestaan. Tämä vaikeuttaa sijoittajien päätöksentekoa ja luottamuksen syntymistä sijoituspäätöksiä tehtäessä. Kolmanneksi rajanveto siitä, mikä toiminta ja millaiset sijoitus- ja rahoitustuotteet voidaan luokitella vastuullisiksi, on epäselvää. Esimerkiksi yhden yrityksen vastuullisuusluokitus voi vaihdella riippuen siitä, mitä tekijöitä tarkastellaan ja millaisia painotuksia annetaan eri näkökulmille. Nämä haasteet ovat herättäneet tarpeen selkeyttää ja standardisoida vastuullisen sijoittamisen käytäntöjä. Euroopan unionin kestävän rahoituksen lainsäädännön avulla pyritään vastaamaan näihin haasteisiin. Lainsäädäntöä kehitetään muuttamaan rahoitusjärjestelmän toimintatapoja niin, että ne tukevat kestävän kehityksen tavoitteita. Tavoitteena ei ole ainoastaan keskittyä lyhyen aikavälin voittoihin, vaan ottaa huomioon myös pidemmän aikavälin negatiiviset riskit. Lain avulla pyritään määrittelemään, mitä liiketoimintaa voidaan pitää kestävänä, millaisia rahoitus- ja sijoitustuotteita voidaan luokitella vastuullisiksi ja millaisin ehdoin näitä tuotteita saa markkinoida vastuullisina. Vaikka laki korostaa erityisesti ympäristönäkösä (ESG), sitä odotetaan myös yhtenäistävän toimintatapoja EU-tasolla, jotta vastuullisen sijoittamisen käytännöt olisivat johdonmukaisempia ja läpinäkyvämpiä kaikkialla Euroopassa. (Kukkasniemi 23.1.2020; Landau & Silvola 2019, 30)

Kukkasniemen (23.1.2020) mukaan vastuullisuuden määrittelyyn vaikuttaa paljon kulttuuri, erityisesti sosiaalisten ja hyvään hallintotapaan liittyvien asioiden osalta. Eri kulttuureissa näkemykset siitä, mikä on vastuullista toimintaa, voivat poiketa merkittävästi. Esimerkiksi Aasiassa yritysten yhteiskuntavastuu nähdään yleensä laajempina kuin länsimaissa. Tämä vaikuttaa siihen, miten yritykset tekevät päätöksiä ja voi vaikuttaa negatiivisesti niiden voittoihin. Yritysten antamat vastuullisuusluokitukset perustuvat julkisesti saatavilla olevaan tietoon. Tämä tarkoittaa sitä, että pienemmillä yrityksillä voi olla vaikeampaa saada hyviä luokituksia, koska niillä ei ole yhtä paljon resursseja raportoida vastuullisuudestaan. Toisaalta suuremmilla yrityksillä on enemmän mahdollisuuksia tuoda vastuullisuusasioita esiin julkisuudessa, mutta tämä ei automaattisesti tarkoita sitä, että ne olisivat pienempiä yrityksiä vastuullisempia. Vastuullisena sijoittajana on myös tärkeää pohtia sijoituksia tehdessään, mihin rajat vedetään. Esimerkiksi harkitaan, sijoitetaanko kehittyvien markkinoiden valtionlainoihin tai valtioiden velkakirjoihin, joiden johto voi olla kyseenalainen ja joilla voi olla yhteyksiä esimerkiksi ydinaseisiin. Rajanvedon vaikeus näkyy Kukkasniemen (23.1.2020) mukaan siinä, että monet sijoittajat saattaisivat haluta sulkea sijoitusmahdollisuudet pois mailta, joissa hallitus on itsevaltainen ja korruptoitunut, vaikka tämä saattaisi aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia kyseisten maiden kansalaisille. Todennäköisesti, jos tällaisiin maihin ei enää sijoitettaisi, seurauksena olisi suurimpia haittoja niiden kansalaisille seuraavassa talouskriisissä.

Vastuullisen sijoittamisen yleistyessä ja suosion kasvaessa on myös olemassa kriittinen näkökulma. Jotkut ihmiset pitävät vastuullisuuden painottamista keinotekoisena tai liian yksinkertaistettuna tapana pelastaa maailmaa. ESG-leiman myötä sijoittajat ovat tottuneet ajattelemaan, että

sijoituskohteet, joilla on hyvä vaikutus yhteiskuntaan ja ympäristöön, ovat aina parempia vaihtoehtoja, vaikka tämä ei aina pidä paikkaansa. Pelkkä oikeiden sanojen käyttäminen ja sertifikaattien kerääminen ei takaa sitä, että yritykset toimivat todella vastuullisesti. Erityisesti ympäristön osalta strategisten tarinoiden luominen on jo pitkään tiedetty tapana peitellä epäeettistä toimintaa. Kun yritysten vastuualueet laajenevat myös sosiaaliin ja hallinnollisiin kysymyksiin, vastaavat käytännöt siirtyvät myös niihin. Vastuullisen sijoittamisen puutteelliset yhteiset käytännöt ovat johtaneet siihen, että ESG-sertifikaatteja on myönnetty yrityksille, joilla on hyvä maine, mikä nostaa niiden arvoa entisestään. Tämä saattaa vääristää markkinoiden kehitystä ja antaa liian suuria odotuksia ESG-yhtiöiden tuotto-odotuksista. (Kukkasniemi 23.01.2020; Saarinen 17.10.2021)

Usein kuullaan puhuttavan viherpesusta. Viherpesu tarkoittaa sitä, että yritys tai organisaatio pyrkii esittämään toimintansa vastuullisempana kuin se todellisuudessa on. Tämä voi tapahtua esimerkiksi käyttämällä harhaanjohtavaa markkinointia tai viestintää, jonka avulla pyritään luomaan kuva siitä, että yritys toimii ympäristöystävällisesti tai sosiaalisesti vastuullisesti, vaikka näin ei olisi. (LUT-yliopisto, 24.1.2024)

Viherpesu on Suomessa yleistä, ja monet ympäristömainokset ovat osoittautuneet epäasiallisiksi tai harhaanjohtaviksi. EU:ssa (European Commission, 22.3.2023) suunnitellaan muutoksia, jotka vaikuttavat siihen, miten tuotteita markkinoidaan ympäristönäkökulmasta. Tulevaisuudessa ympäristöväittämien täytyy perustua tutkittuun tietoon, eikä pelkät kauniit sanat riitä. Yksi esitetty direktiivi koskee ympäristömainontaa ja toinen vihreän siirtymän kuluttajansuojaa. Uusien sääntöjen tavoitteena on suojella kuluttajia harhaanjohtavalta markkinoinnilta ja helpottaa ympäristöystävällisten valintojen tekemistä. Esityksen mukaan kaikkien vastuullisuusmerkkien täytyy olla sertifioituja, ja yleisten ympäristöväittämien käyttöä rajoitetaan. Tulevaisuudessa yritysten täytyy todentaa ympäristöväitteensä, ja niiden täytyy olla selkeitä ja helposti ymmärrettäviä keskivertokuluttajalle. Lisäksi viherpesua halutaan suitsia tiukemmilla säännöksillä, jotka koskevat kaikkia yrityksiä. (Saavalainen H, 16.1.2024)

2.7 Vastuullisuuden rooli sijoituspäätöksissä

Sijoittamisen perusajatus on usein se, että halutaan saada rahoilleen tuottoa. Tämä tarkoittaa, että rahan laittamisen johonkin kohteeseen odotetaan tuottavan takaisin enemmän rahaa kuin mitä alun perin laittoi. Samalla kuitenkin tiedostetaan, että kaikki sijoittaminen liittyy myös riskeihin – eli siihen, että voi menettää osan tai jopa kaiken sijoitetusta summasta. Vastuullinen sijoittaminen tähtää siihen, että sijoitustoiminnassa otetaan huomioon paitsi taloudelliset näkökulmat myös

yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät seikat. Tällä tavoin pyritään sijoittamaan rahaa tavalla, joka tukee kestävästä kehitystä ja edistää positiivisia vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan. Keskeisenä periaatteena vastuullisessa sijoittamisessa on myös riskien hallinta. Vastuullisuus nähdään keinona vähentää sijoitusten riskejä ja samalla parantaa niiden tuottopotentiaalia pitkällä aikavälillä. Sijoittajan pyrkimyksenä on selvittää yritysten toimintaa perusteellisemmin, kiinnittämällä erityistä huomiota niiden ympäristö-, sosiaalisiin ja hallinnollisiin käytäntöihin (ESG-asioihin). Näin sijoittaja saa syvällisemmän käsityksen siitä, miten yritykset toimivat ja millaisia riskejä ja mahdollisuuksia ne tarjoavat sijoittajilleen. Tällainen lähestymistapa mahdollistaa paremman analyysin sijoituskohteiden riskistä ja tuottopotentiaalista. Samalla se auttaa sijoittajaa tekemään valistuneempia päätöksiä, jotka ovat linjassa hänen arvojensa ja pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteidensa kanssa. (Hyrskke ym. 46–52)

2.8 Käytännön lähestymistavat vastuullisiin sijoituksiin

Vastuullinen sijoittaminen voidaan toteuttaa monin eri tavoin. Sijoittajat voivat esimerkiksi ottaa huomioon ympäristö-, sosiaaliset ja hallinnolliset tekijät osana sijoitusstrategiaansa. He voivat myös valita sijoituskohteita, jotka tukevat kestävästä kehitystä tai toimivat eettisesti. Lisäksi sijoittajat voivat käyttää äänestys- ja osallistumisoikeuksiaan yritysten päätöksenteossa tai sijoittaa hankkeisiin, jotka pyrkivät saavuttamaan positiivisia vaikutuksia yhteiskuntaan ja ympäristöön. Sopivin lähestymistapa riippuu monista tekijöistä, kuten sijoittajan tavoitteista, arvoista ja käytettävissä olevista resursseista. Esimerkiksi eläkevakuutusyhtiö ja pieni säätiö voivat lähestyä vastuullista sijoittamista eri näkökulmien mukaan omista tarpeistaan ja sijoitusstrategioistaan. Sijoittajat voivat myös valita suorat sijoitukset tai sijoitusrahastot. Suorilla sijoituksilla sijoittajat voivat toteuttaa omia vastuullisuusratkaisujaan, kun taas sijoitusrahastot tarjoavat valmiita sijoitusstrategioita, joiden avulla sijoittajat voivat vaikuttaa vastuullisuuskriteereihinsä valitsemalla rahastoja, jotka vastaavat heidän arvojaan ja tavoitteitaan.

On tärkeää ymmärtää, että vastuullisen sijoittamisen lähestymistavat eivät ole toisiaan poissulkevia. Sijoittaja voi hyödyntää useita eri lähestymistapoja samanaikaisesti parhaiden tulosten saavuttamiseksi omien sijoitustavoitteidensa ja arvojensa mukaisesti. (Finsif 2021)

2.9 Vastuullisuuden merkitys sijoitustuottoihin nähden

”Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin” kirjassa on pohdittu laajojen tieteellisten tutkimusten tuloksia, jotka viittaavat siihen, että yritysten vastuullisilla toimintatavoilla ja taloudellisella menestyksellä on vahva yhteys. Monet tutkimukset ovat osoittaneet, että yritykset, jotka ottavat huomioon ympäristöön, sosiaalisiin kysymyksiin ja hyvään hallintotapaan liittyvät näkökulmat liiketoiminnassaan, menestyvät usein paremmin pitkällä aikavälillä. Esimerkiksi Nordea on tehnyt laajan selvityksen, jossa havaittiin, että yritysten ESG-luokituksella on vahva yhteys niiden sijoitetun pääoman tuottoon. Vuonna 2017 Nordean selvityksen mukaan yritykset, joilla oli korkein ESG-luokitus, saavuttivat jopa 50 prosenttia korkeamman sijoitetun pääoman tuoton verrattuna yrityksiin, joilla oli heikompi ESG-luokitus. Vastuullisuuteen panostavat yritykset eivät ainoastaan tuota parempaa taloudellista tulosta, vaan ne ovat myös osoittautuneet pienemmän riskin sijoituskohteiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että ne ovat vähemmän alttiita negatiivisille vaikutuksille esimerkiksi maineen menetyksen tai ympäristökriisien seurauksena. Lisäksi on havaittu, että vastuulliseen brändiin liittyvät asiakkaat ovat yleensä uskollisempia ja valmiita maksamaan korkeampaa hintaa tuotteista. Tämä voi johtaa parempaan asiakasuskollisuuteen ja brändin vahvistumiseen, mikä puolestaan voi edistää yritysten pitkän aikavälin menestystä markkinoilla. (Finsif s.a.; Silvola & Landau 2019, 205) Yhteenvedona voidaan todeta, että vastuullisuus ja taloudellinen menestys eivät ole ristiriidassa keskenään. Pitkemminkin vastuulliset toimintatavat voivat tuoda yrityksille ja sijoittajille sekä taloudellista menestystä että kestävyyttä pitkällä aikavälillä.

Sijoittajilla voi olla monia erilaisia syitä valita vastuullisia sijoituskohteita. Esimerkiksi sijoittajan omat arvot ja vakaumukset voivat ohjata hänen kiinnostustaan vastuullisiin sijoituksiin. Joskus sijoittaja haluaa toteuttaa omia arvojaan myös sijoitustoiminnan kautta ja voi pitää tätä tärkeämpänä kuin pelkästään voittojen tavoittelua. Vastuulliseen sijoittamiseen voi liittyä myös riskienhallintaa ja parempien tuottojen tavoittelua. Sijoittaja voi nähdä vastuullisen sijoittamisen tapana parantaa sijoitusportfolionsa tuottoriski -suhdetta samalla kun hän pyrkii tuottamaan positiivisia vaikutuksia yhteiskunnassa. (Hyrskke ym. 2012, 12) Instituutiosijoittajat, kuten pankit, voivat myös tehdä strategisen päätöksen panostaa vastuullisiin sijoituksiin brändiarvon rakentamiseksi ja asiakassuhteiden vahvistamiseksi. Tämä voi olla osa niiden pitkän aikavälin liiketoimintastrategiaa. (Finsif s.a.)

3 Empiirinen osio

Tutkimusmenetelmien monimuotoisuus tarjoaa erilaisia lähestymistapoja tiedon hankintaan. Jokainen tutkimus lähtee liikkeelle tutkimuskysymyksistä, jotka määrittelevät tutkimuksen tarkoituksen ja sisällön. Kysymysten pohjalta rakennetaan tutkimuksen tietopohjaa ja valitaan sopiva tutkimusmenetelmä. Tässä osiossa esittelen aikaisemmin aiheesta saatuja tutkimustuloksia, erilaisia tutkimusmenetelmiä ja perustelen valintani. Lisäksi kerron, miten keräsin tutkimusaineiston ja miten analysoin sitä. Viimeisenä vaiheena avaan tämän tutkimusprosessin askel askeleelta, kuvaten toteutuksen ja työskentelyn etenemisen.

3.1 Tutkimusasetelma ja käytettävät menetelmät

Tutkimusmenetelmän valinnassa ensisijaisesti huomioidaan tutkimuksen kattava tavoite sekä asetetut selvitys- ja tutkimustavoitteet. Jokainen tutkimus pyrkii vastaamaan tiettyihin kysymyksiin tai ratkaisemaan tiettyjä ongelmia. Näitä tavoitteita palvelevan tutkimusmenetelmän valinta on olennainen osa tutkimusprosessia. Kun tutkimustulokset on saatu, ne tarjoavat arvokasta tietoa, josta voidaan johtaa päätelmiä. Näiden päätelmien avulla pyritään syventämään ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä, sen syistä ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Analysoimalla ja tulkkamalla tutkimustuloksia voidaan hahmottaa ilmiöiden monimutkaisia taustoja ja niiden välisiä suhteita. Tutkimus lähestyy tutkimuskysymysten mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että tutkimusprosessi suunnitellaan ja toteutetaan tutkimuskysymysten ja niihin liittyvien alakysymysten pohjalta. Tämä varmistaa, että tutkimuksen eteneminen on johdonmukaista ja että saavutetaan mahdollisimman kattava ymmärrys tutkittavasta aiheesta. Jokainen tutkimuskysymys ohjaa tutkijaa tiettyjen näkökulmien ja ilmiöiden tarkasteluun, mikä edesauttaa tutkimuksen syvällistä ja monipuolista analyysia. (Vilka 2021, Kehittämiskeskus Opinkirjo s.a.)

3.1.1 Tutkimusmenetelmän valinta ja perustelu

Tutkimusprosessi käytännössä koostuu useista vaiheista. Ensimmäinen askel on tutkimusongelman määrittely ja selkiyttäminen. Kun tutkimusongelma on hahmotettu, seuraava askel on sopivan tutkimusasetelman valitseminen siihen. Asetelman valinta on olennainen vaihe, sillä tutkimuksessa pyritään analysoimaan ilmiöiden välisiä suhteita ja riippuvuuksia. (Tietoarkisto, s.a.)

Omassa opinnäytetyössäni päätutkimusongelmana oli ”Miten vastuullisuusnäkökulma vaikuttaa yksityissijoittajien sijoitustoiminnassa?”. Alaongelmina olivat seuraavat kysymykset:

- Kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella sijoitustoiminnassa on eri sukupuolille?
- Mitä strategioita siihen käytetään?
- Mitkä tekijät vaikuttavat naisten ja miesten päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa?

Kopan (28.10.2021) mukaan määrällisellä analyysillä pyritään ymmärtämään ilmiöitä numeeristen arvojen ja tilastojen avulla. Tällä lähestymistavalla voidaan tutkia esimerkiksi ilmiöiden välisiä syy-seuraussuhteita, yhteyksiä ja ilmiöiden esiintymistä. Määrällinen analyysi hyödyntää monipuolisesti erilaisia laskennallisia ja tilastollisia menetelmiä. Tyypillisesti määrällinen analyysi alkaa kuvaavalla tilastollisella analyysillä, joka auttaa hahmottamaan aineiston keskeisiä piirteitä. Tämän jälkeen voidaan edetä esimerkiksi yhteisvaihtelun, riippuvuussuhteiden tai aikasarjojen analyysiin, tai suorittaa erilaisia luokitteluita riippuen tutkimuksen tavoitteista ja tutkittavasta ilmiöstä. Määrällisen analyysin käyttö vaatii yleensä tarkkaa suunnittelua tutkimuksen alusta alkaen. Tutkimusprosessi on hahmoteltava kokonaisuutena etukäteen, sillä tutkimusongelman asettelu, aineiston keruu ja analyysimenetelmien valinta vaikuttavat toisiinsa. (Koppa 28.11.2021)

Laadullisella tutkimuksella taas tutkitaan syvällisesti ilmiöiden taustalla vaikuttavia syitä ja pyritään ymmärtämään ihmisten käyttäytymistä, motiiveja ja tunteita tekstimuotoisen tiedon avulla. Tässä lähestymistavassa painopiste on vähemmän tilastollisissa numeroissa ja strukturoidussa datassa. Laadullisen tutkimuksen menetelmiin kuuluu usein omakohtainen havainnointi, kuten haastattelut tai kohderyhmät. Tutkimusta tehdään yleensä luonnollisessa ympäristössä, jotta tutkijat voivat syventyä ilmiöihin sellaisinaan. Laadullisessa tutkimuksessa ei yleensä käytetä kokeita tai kontrolliryhmiä. Vaikka laadullinen lähestymistapa mahdollistaa syvemmän ymmärryksen tutkimuskysymyksistä, se voi tehdä tulosten analysoinnista haastavampaa. Laadullisessa tutkimuksessa kerätään tietoja, jotka kuvaavat tiettyä aihetta sen sijaan, että pyrittäisiin mittaamaan sitä numeerisesti. Tämän tyyppisessä tutkimuksessa keskitytään mielipiteisiin, näkemyksiin ja ominaisuuksiin eikä niinkään lukuihin, joita voitaisiin esittää kaavioina tai tilastoina. (SurveyMonkey, s.a.)

Omassa tutkimuksessani päädyin kvantitatiiviseen kyselytutkimukseen, koska tilaajayritys halusi saada kuvaa heidän asiakkaidensa mielipiteistä vastuullisuudesta. Tällöin tutkimuksen kohteena oleva tutkimuksen perusjoukosta otettu edustava satunnaisotos edustaa juuri tilaajayrityksen asiakkaita.

3.1.2 Aineiston rakenne ja keruu

Kysely koostui 16 kysymyksestä, joista 15 oli monivalintakysymyksiä ja yksi avoin kysymys. Kysely oli standardoitu, mikä tarkoittaa sitä, että jokaiselle vastaajalle esitettiin samanlaiset kysymykset (Tietoarkisto s.a.a.). Ensimmäiset viisi kysymystä olivat demografisia, eli ne koskivat vastaajien

taustatietoja. Seuraavat kymmenen kysymystä olivat monivalintakysymyksiä, jotka koskivat vastaajien mielipiteitä vastuullisuuden merkityksestä rahastosijoittamisessa. Viimeisenä oli avoin kysymys, joka kysyi vastaajien mielipidettä siitä, millaista tietoa he kaipaivat enemmän koskien vastuullisuutta rahastosijoittamisessa.

Aineiston keruu tapahtui Webropol Kysely ja Raportointi -sovelluksella. Sen avulla pystyin tekemään kyselyn, raportoinnin ja analytiikan yhdellä palvelualustalla. Suunnittelemani ja tekemäni Webropol-kysely lähetettiin tilaajayrityksen asiakkaille tilaajayrityksen kautta, jolloin vastaajien anonymitteetti säilyi ja minä en ollut missään kosketuksissa heidän tietoihinsa.

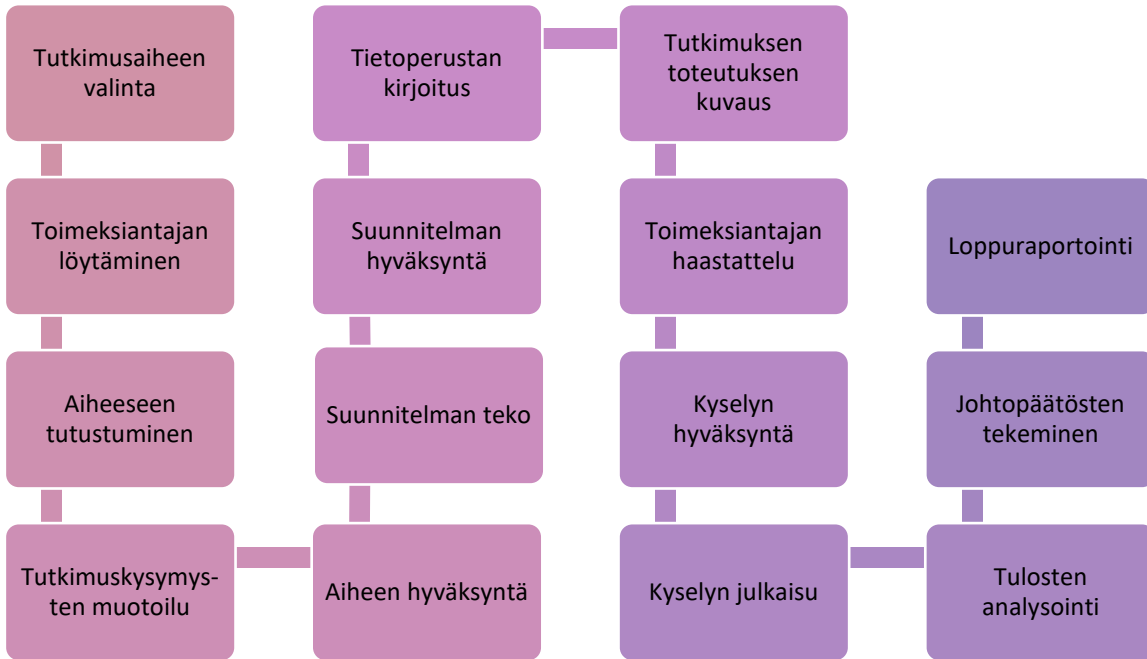
3.1.3 Perusjoukko ja otoskoko

Määrällisessä tutkimuksessa mittauksen kohteita kutsutaan havaintoyksiköiksi, joka määräytyy tutkimusongelman perusteella. Perusjoukko muodostuu kaikista havaintoyksiköistä ja heidän joukostaan tutkitaan otosta, joka tarkasti kuvastaa perusjoukon ominaisuuksia. Edustavan otoksen saavuttamiseksi on välttämätöntä varmistaa, ettei minkään havaintoyksiköiden ryhmän suosimista tai sulkemista pois tapahdu systemaattisesti otoksesta. Satunnaisuuden hyödyntäminen otoksen valinnassa on luotettavin tapa saavuttaa edustava otos. Käytännössä tämä tarkoittaa, että havaintoyksiköt otoksesta valitaan "arpomalla" satunnaisesti. (Tietoarkisto s.a.b.)

Perusjoukon muodostivat tilaajayrityksen asiakkaat. Havaintoyksikköjoukkoon eli otokseen kuului 1500 yli 18-vuotiaat asiakkaat, jotka oli valittu satunnaisesti asiakasrekisteristä.

3.2 Tutkimuksen toteutusvaiheet

Tutkimuksen aihe voi olla lähes mikä tahansa, kunhan se herättää henkilökohtaista kiinnostusta ja on samalla tieteellisesti merkityksellinen eli tutkimisen arvoinen. On tärkeää valita aihe, joka motivoi ja innostaa tutkijaa, samalla kun se perustellaan aiemman tutkimuksen, teorian tai yhteiskunnallisen tarpeen kautta. Tällainen tasapaino henkilökohtaisen intohimon ja tieteellisen merkityksen välillä voi johtaa laadukkaisiin ja vaikuttaviin tutkimustuloksiin. (Tietoarkisto a.c.e.) Kuvassa 6 on nähtävillä tutkimukseni toteutusvaiheet.

Kuva 6. Tutkimustyön prosessi mukaillen (Tietoarkisto s.a.).

Alussa opinnäytetyöprosessia minulle oli tärkeää löytää aihe, joka herätti kiinnostukseni ja johon halusin syventyä. Vastuullisuus puhutteli minua, ja huomasin, että aihepiiriin liittyen voisin tehdä tutkimuksen. Onnekseni löysin toimeksiantajan, joka oli myös kiinnostunut vastuullisuuden tutkimisesta rahastosijoittajien näkökulmasta. Tämä vahvisti päätöstäni ja antoi suunnalle työlleni. Tutustuin aiheeseen ja pohdin tutkimuskysymyksiä. Pääkysymykseksi muodostui ”Miten vastuullisuusnäkökulma vaikuttaa yksityissijoittajien sijoitustoiminnassa? Tähän muodostui alakysymyksiksi ”Kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella sijoitustoiminnassa on eri sukupuolille?”, ”Mitä strategioita vastuullisessa sijoittamisessa käytetään?” ja kolmanneksi ”Mitkä tekijät vaikuttavat miesten ja naisten päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa?”

Kun aihe oli päätetty ja hyväksytty Wihiiin, aloitin syventymisen aiheeseen. Luin erilaisia lähteitä verkosta ja kirjoista saadakseni kattavan kuvan vastuullisuudesta sijoitustoiminnassa. Tämä vaihe oli olennaista, sillä se auttoi minua hahmottamaan, mitä kaikkea aihe käsittää ja millaisia näkökulmia siihen liittyy. Pohdin myös tutkimuskysymyksiä, jotka auttoivat minua kaventamaan aiheen ja määrittelemään tutkimukseni fokuksen. Pääkysymyksenä muodostui: ”Miten vastuullisuusnäkökulma vaikuttaa yksityissijoittajien sijoitustoimintaan?” Tämän ympärille rakentuivat alakysymykset, jotka auttoivat hahmottamaan tutkimuksen tarkempaa suuntaa ja kohdetta. Suunnitteluvaiheessa aloin rakentaa alustavaa suunnitelmaa työstäni. Tämä suunnitelma sisälsi muun muassa tutkimuskysymykset, tavoitteet ja mahdolliset tutkimusmenetelmät. Tärkeä osa suunnitelmaa oli myös työn aikataulus ja resurssien arviointi. Kun alustava suunnitelma oli valmis, lähetin sen ohjaajalleni arvioitavaksi ja palautteen saamiseksi. Projektisuunnitelma hyväksyttiin 15.2.2024. Sen jälkeen

aloitin tietoperustan kirjoittamisen ja aikatauluni mukaisesti sain sen hyväksytyksi opinnäytetyön ohjaajaltani maaliskuun 2024 lopussa.

Kun suunnitelma oli hyväksytty, aloitin tietoperustan kirjoittamisen. Tämä vaihe oli pitkälti tiedonkeruuta ja teorian hahmottamista. Tietoperustan kirjoittaminen auttoi minua ymmärtämään aiheen syvemmin ja tarjosi perustan tutkimukselleni. Tietoperustan valmistumisen jälkeen oli aika suunnitella ja toteuttaa kyselytutkimus. Haastattelin toimeksiantajayrityksen toimitusjohtajaa ja sain häneltä arvokasta tietoa siitä, millaista tietoa he haluaisivat tutkimuksen kautta saada. Päädyin monivalintakysymyksiin ja yhteen avoimeen kysymykseen, jotka yritin muotoilla siten, että ne ovat mahdollisimman yksiselitteisesti ymmärrettäviä. Sain ohjaajaltani hyviä kommentteja siitä, miten voisin vielä muotoilla kysymyspatteristoa. Tein kysymykset sekä suomeksi että ruotsiksi, koska tilaajayrityksellä on huomattava määrä ruotsinkielisiä asiakkaita. Lähetin kyselyn 26.3.2023 tilaajayritykselle, jotka sitten lähettivät sen satunnaisotokselle asiakkaistansa. Kysely oli avoinna 27.3.-5.4.2024 välisen ajan, joka antoi mielestäni hyvin aikaa vastata kyselyyn.

Tulosten tullessa aloitin analysoinnin. Luin alkuun kaikki tulokset ja siirsin tulokset Excelliin, jossa tein kaavioita ja taulukoita. Aloitin analysoimalla suljettuja kysymyksiä, moniko oli vastannut ja prosentuaaliset erot vastaajamääriin ja vastausvaihtoehtoihin. Ristiintaulukoinnin avulla vertailin tuloksia sukupuolen mukaan. Ristiintaulukointi on menetelmä, jota käytetään tutkimaan muuttujien jakautumista ja niiden välisiä suhteita. Riippuvuuden tai riippumattomuuden tarkastelussa pyritään selvittämään, onko tarkasteltavan selitettävän muuttujan jakauma erilainen eri luokissa olevien selittävien muuttujien suhteen (Tietoarkisto s.a.f.). Avoimien kysymysten vastaukset tallensin erilliseen Word-tiedostoon, jonka avulla järjestelin vastaukset ryhmiin. Näiden vastausten analysoimiseksi ja visuaalisen hahmottamisen helpottamiseksi käytin Word Art -ohjelmaa, joka loi sanapilven. Tällainen visuaalinen esitys mahdollisti pääkohtien nopean hahmottamisen yhdellä silmäyksellä.

Huhtikuun 2024 puolivälin jälkeen pääsin työstämään tulosten analysointia ja pohdintaa. Tein vertailua, johtopäätöksiä ja millaisiin kehitysehdotuksiin tutkimukseni kautta päädyin. Tutkin myös, kuinka hyvin kysely antoi vastauksia alussa määriteltäviin tutkimuskysymyksiin sekä oliko tutkimukseni linjassa verrattuna aikaisempiin samasta aiheesta tehtyihin tutkimustuloksiin.

Viimeisenä vaiheena oli kyselytutkimuksen luotettavuuden ja oman oppimisen ja opinnäytetyön arviointi. Tähän vaiheeseen kuului myös tiivistelmän kirjoittaminen. Lähetin työni ohjaajalleni 26.4.2024. Ohjaajani kommenttien jälkeen tein tarvittavat korjaukset. Esittelin kyselytutkimuksen tulokset 3.5.2024 toimeksiantajalleni. Viimeinen opinnäytetyöseminaari pidettiin 6.5.2024, jolloin esittelin työni muille seminaariin osallistujille. Lopullisen palautuksen tein 7.5.2024.

4 Tulokset ja analyysi

Tässä luvussa keskityn tutkimuksen kyselylomakkeen tulosten analysointiin ja tulkintaan. Analysoin saatuja vastauksia sekä tuon esiin niiden merkityksiä ja trendejä sekä sanallisesti että visuaalisten esitysten, kuten kaavioiden ja taulukoiden, avulla. Aluksi tarkastelen vastaajien taustatietoja, joka sisältää kyselylomakkeen ensimmäiset neljä kysymystä. Näiden kysymysten avulla pyrin hahmottamaan vastaajien demografista profiilia ja taustalla olevia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa heidän vastauksiinsa.

Sen jälkeen siirryn käsittelemään kyselylomakkeen jäljellä olevia kysymyksiä, jotka liittyivät tarkemmin tutkimusaiheeseen. Näitä ovat esimerkiksi koulutukseen ja työskentelymuotoihin liittyvät kysymykset sekä koulutuksesta yleisesti mielipiteitä kartoittavat osuudet.

Valitsemani tutkimusmenetelmä on kvantitatiivinen, mikä tarkoittaa, että pyrin keräämään numeerista dataa (Tietoarkisto s.a.c.). Toteutan tutkimuksen Webropol-työkalun avulla, joka mahdollistaa kyselyiden luomisen ja jakamisen helposti verkossa. Lisäksi tämän työkalun avulla voidaan kätevästi analysoida kerättyä dataa tai siirtää se toisiin tilastointiohjelmiin, kuten Exceliin, Powerpointiin tai Wordiin. Tämä antaa tutkimukselle joustavuutta ja mahdollistaa tehokkaan datan käsittelyn eri vaiheissa, aina kyselyn suunnittelusta tulosten esittämiseen asti. Tulokset esitän niin sanallisesti kuin visuaalisestikin. Sanallinen esitys auttaa ymmärtämään vastausten sisältöä ja merkityksiä, kun taas visuaaliset esitykset, kuten ympyrä- ja pylväsdiagrammit sekä taulukot, havainnollistavat vastausten jakaumia ja mahdollisia trendejä helpommin hahmotettavalla tavalla. Yhdessä nämä analyysimenetelmät muodostavat kattavan kuvan kyselyn tuloksista ja niiden merkityksistä tutkimuksen kannalta.

4.1 Kysymystyyppit ja niiden analysointi

Kyselylomakkeessa hyödynnetään erilaisia kysymystyyppejä, jotka tarjoavat monipuolisen lähestymistavan vastaajien mielipiteiden ja kokemusten keräämiseen. Kysymystyyppejä ovat suljetut, avoimet ja sekamuotoiset kysymykset. Suljetuissa kysymyksissä tarjotaan vastaajille valmiita vastausvaihtoehtoja, mikä mahdollistaa strukturoitujen vastausten keräämisen ja helpottaa datan analysointia. Avoimissa kysymyksissä puolestaan annetaan vastaajille tilaisuuden ilmaista ajatuksiaan vapaasti ja yksityiskohtaisemmin ilman valmiita vaihtoehtoja, mikä tuo esiin monipuolisemmin vastaajien näkemyksiä ja kokemuksia. Kaikki kysymykset ovat standardoituja, mikä tarkoittaa sitä, että jokaiselle vastaajalle esitetään samat kysymykset samassa järjestyksessä. Suljetuissa kysymyksissä kaikilla vastaajilla on samat vastausvaihtoehdot, mikä varmistaa vertailukelpoisen datan

keräämisen ja analysoinnin. Tämä standardoitu lähestymistapa auttaa ylläpitämään tutkimuksen luotettavuutta ja validiteettia varmistamalla, että kaikki vastaajat altistuvat samankaltaisille kysymyksille ja vastausmahdollisuuksille. (Tietoarkisto s.a.a.)

Kyselyni sisältää kuusi kysymystä, joissa hyödynsin Likertin asteikkoa suljettujen kysymysten muodossa. Tällä asteikolla vastaajille esitetään väittämiä tietyistä aiheista, ja heidän odotetaan valitsevan näihin väittämiin sopiva vaihtoehto Likertin asteikolta. Asteikolla vastausvaihtoehdot vaihtelevat "täysin samaa mieltä", "jokseenkin eri mieltä", "neutraali", "jokseenkin eri mieltä" ja "täysin eri mieltä". Likert-asteikko tarjoaa jäsennellyn ja tarkoin harkitun tavan arvioida vastaajien asenteita, mielipiteitä ja kokemuksia eri aiheista. Sen avulla voidaan kerätä laadullista tietoa, joka mahdollistaa vastaajien mielipiteiden tarkastelun eri näkökulmista. Suljetut kysymykset tämän asteikon avulla auttavat tutkijaa hahmottamaan vastaajien asenteita ja näkemyksiä selkeästi ja vertailukelpoisesti, mikä puolestaan helpottaa tulosten analysointia ja tulkintaa. (Tietoarkisto s.a.d.)

Sekamuotoiset kysymykset tarjoavat vastaajille mahdollisuuden valita joko suljetun vastausvaihtoehdon tai avoimen vastausvaihtoehdon riippuen siitä, mikä heille sopii parhaiten. Suljetut vaihtoehdot antavat rakenteen ja selkeän viitekehyksen vastauksille, kun taas avoimen vastausvaihtoehdon kautta vastaajilla on tilaisuus ilmaista ajatuksiaan ja näkemyksiään vapaasti, jos mikään valmiista vaihtoehdoista ei vastaa heidän mielipidettään tai kokemustaan. Tämä joustava lähestymistapa antaa vastaajille tilaisuuden valita itselleen sopivin tapa vastata kysymykseen. Suljetut vaihtoehdot helpottavat vastaamista ja mahdollistavat vastausten vertailun ja tilastollisen analyysin, kun taas avoin vaihtoehto antaa mahdollisuuden syvällisempään vastaukseen ja monipuolisemman tiedonkeruun. Tällainen sekamuotoisten kysymysten käyttö tarjoaa tutkimukselle laajemman näkökulman ja mahdollistaa monipuolisemman datan keräämisen eri vastaajilta. (SurveyMonkey s.a.a.)

Kyselyssäni sisällytin kaksi sekamuotoista kysymystä, jotka pyrkivät syventämään ymmärrystä vastaajien taustoista ja asemasta yhteiskunnassa. Ensimmäinen näistä kysymyksistä käsitteli vastaajan korkeinta saavutettua koulutusastetta, ja toinen keskittyi vastaajan ammattiasemaan. Koulutusasteen kysymys tarjosi vastaajille mahdollisuuden ilmoittaa, millä tasolla heidän koulutuksensa on, olipa kyse sitten peruskoulutuksesta, ammatillisesta koulutuksesta, korkeakoulutuksesta tai jopa jatkotutkimuksesta. Tämä antoi käsityksen vastaajien koulutusprofiilista ja mahdollistaa ryhmien vertailun vastausten perusteella.

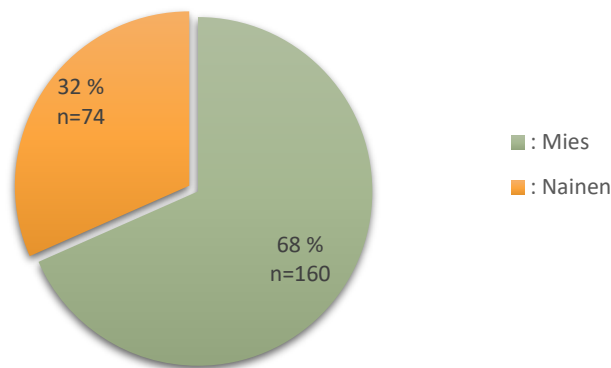
Yksi avoin kysymys kyselylomakkeessa oli tärkeä osa tutkimustani, sillä se tarjosi vastaajille mahdollisuuden ilmaista vapaasti omia ajatuksiaan ja tarpeitaan liittyen vastuullisiin sijoituksiin. Kysymyksessä tiedusteltiin, millaista tietoa vastaajat kaipaisivat enemmän vastuullisten sijoitusten kontekstissa. Tämä avoin kysymys avasi oven laaja-alaiselle keskustelulle ja antoi vastaajille

tilaisuuden tuoda esiin sellaisia näkökulmia ja kysymyksiä, joita ei välttämättä ole otettu huomioon suljetuissa kysymyksissä.

Tämän avoimen kysymyksen avulla tutkimukseni pyrki saamaan syvällisempää ymmärrystä vastaajien tarpeista ja odotuksista vastuullisten sijoitusten suhteen. Vastaajien antamien vastausten kautta sain arvokasta tietoa siitä, millaisia aiheita ja näkökulmia he pitävät merkityksellisinä ja kiinnostavina vastuullisten sijoitusten kontekstissa. Tämä tieto voi palvella monia tarkoituksia, kuten esimerkiksi auttaa tilaajaryitystä kehittämään parempia ja kohdennetumpia markkinointistrategioita vastatakseen paremmin asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin.

4.2 Taustatiedot

Kysely (Liitteet 1 ja 2) lähetettiin 1500 tilaajaryityksen asiakkaalle, joista kyselyyn vastasi 234, eli 15,6 prosenttia. Kysely oli avoinna 10 vuorokauden ajan ja siihen tuli vastauksia 234 kappaletta, eli 15,6 prosenttia kyselyyn vastaanottajista. Vastaajista 32 prosenttia oli naisia ja 68 prosenttia miehiä (Kuva 7).

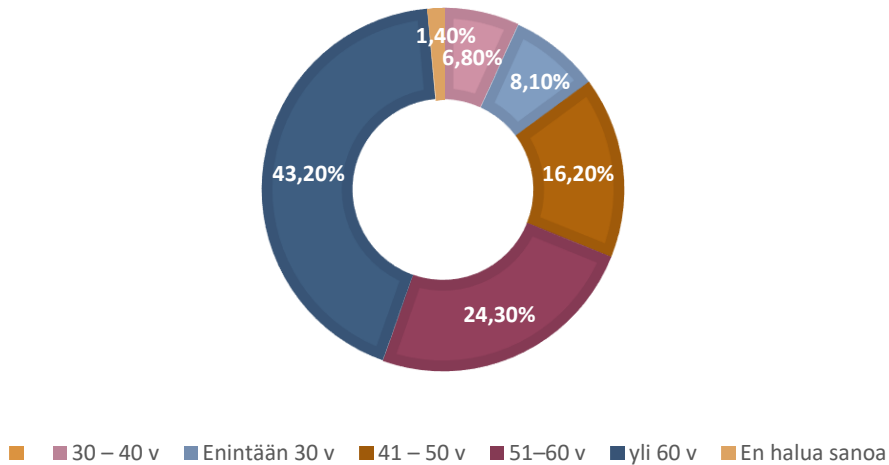

Kuva 7. Vastaajien sukupuolijakauma, n=234

Kysely saavutti kohtalaisen vastausprosentin suhteessa lähetettyjen kyselyjen määrään, ja sukupuolijakauma vastaajien keskuudessa oli selvästi vinoutunut miesten suuntaan. Tämä voi vaikuttaa tuloksiin ja niiden tulkintaan.

Kyselyyn vastaajista (Kuva 8) suurin ikäryhmä oli yli 60-vuotiaat eli 53,9 %. Seuraavaksi suurin ryhmä oli 51–60-vuotiaat, joita oli 19,2 prosenttia vastaajista. Tämäkin ikäryhmä oli merkittävä osuus vastaajista, mutta selvästi pienempi kuin yli 60-vuotiaiden ryhmä. 41–50-vuotiaita oli 14,5 prosenttia. Tämä ikäryhmä oli hieman pienempi kuin edelliset, mutta silti merkittävä osuus vastaajista. Vähiten vastanneiden ikäkausi oli 30–40-vuotiaat, jotka muodostivat vain 5,6 prosenttia

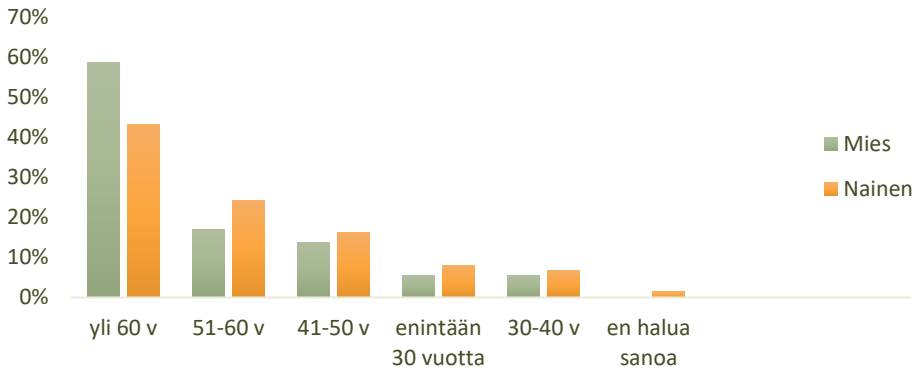
vastaajista. Tämä kertoo siitä, että nuoremmat ikäluokat olivat vähemmän edustettuina vastaajien joukossa. Viimeinen ryhmä oli enintään 30-vuotiaat, jotka muodostivat 6,4 prosenttia vastaajista. Vaikka tämä ikäryhmä oli pieni, se kuitenkin osoittaa, että myös nuoremmat henkilöt osallistuivat kyselyyn. Yksi vastaaja ei halunnut kertoa ikäänsä. Tämä voi vaikuttaa hieman ikäjakauman tulkin- taan, mutta se ei vaikuta merkittävästi kokonaiskuvaan.

Kuva 8. Ikäjakauma, n=234

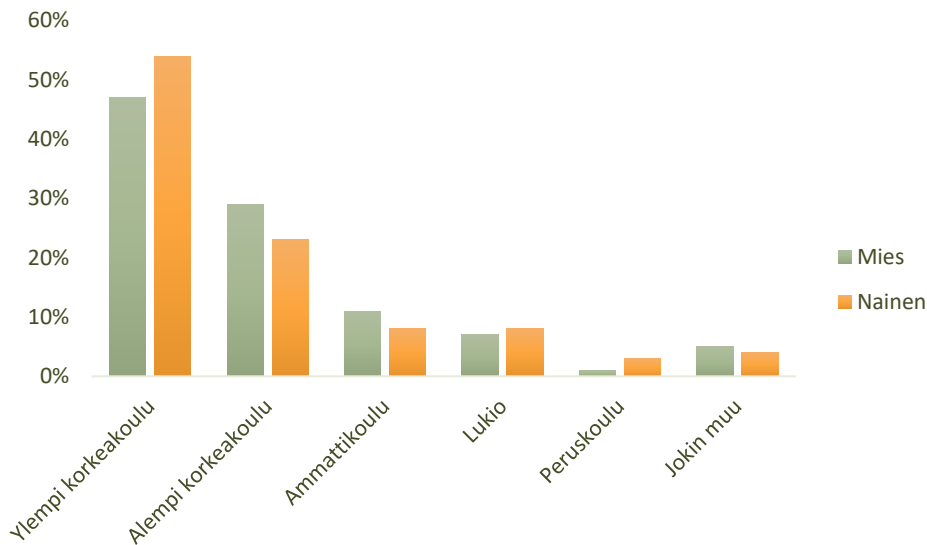
Yhteenvetona voidaan todeta, että kyselyn vastaajat olivat pääasiassa vanhempia ikäluokkia edus- tavia henkilöitä, ja nuoremmat ikäluokat olivat vähemmän edustettuina vastaajien joukossa.

Tutkiessani tarkemmin ikä- ja sukupuolijakaumaa (Kuva 9) huomasin, että kyselyyn vastanneista miehistä yli 60- vuotiaita oli 59 prosenttia eli 94 vastaajaa. Naisista yli 60-vuotiaita vastaajia oli 43 prosenttia eli 32 vastaajaa. Muissa ikäryhmissä naiset olivat olleet aktiivisempia vastaajia kuin mie- het.

Kuva 9. Vastaajien sukupuolijakauma ikäjakaumissa, n=234.

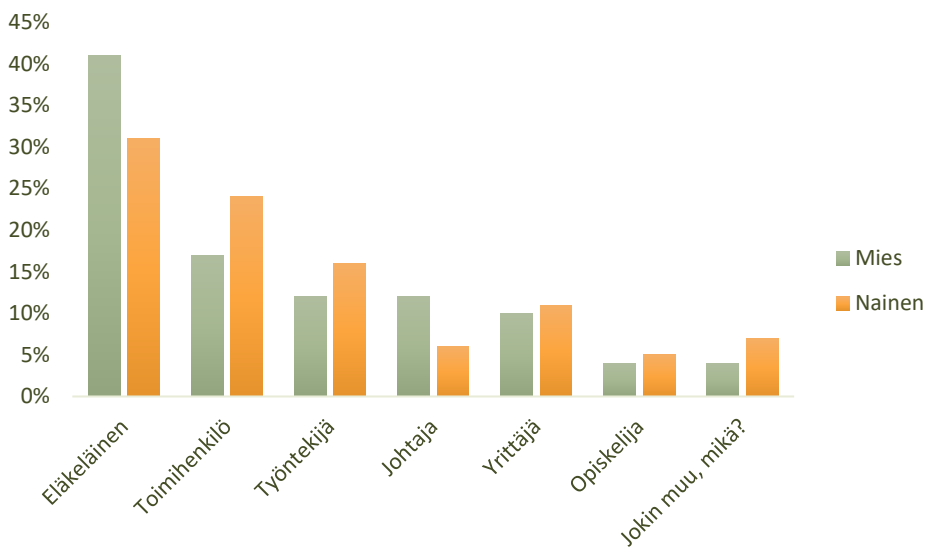
Seuraavaksi tiedusteltiin vastaajien koulutusastetta (Kuva 10) Valtaosalla vastanneista oli ylempi korkeakoulututkinto, miehillä 54 prosentilla ja naisista 47 prosentilla. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita miehiä oli 29 prosenttia ja naisia 23 prosenttia.

Kuva 10. Vastaajien koulutusaste, n=234.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että miehillä oli hieman suurempi osuus ylempään korkeakoulututkintoon suorittaneista kuin naisilla, kun taas naisilla oli hieman suurempi osuus alemman korkeakoulututkintoon suorittaneista verrattuna miehiin. Tämä voi johtua monista tekijöistä, kuten esimerkiksi vastaajien ikäjakaumasta.

Kolmantena kyselyyn vastaajien taustatietona selvitin ammattiasemaa (Kuva 11) Suurimman joukon muodostivat eläkeläiset, miehistä 41 prosenttia ja naisista 31 prosenttia. Huomattava joukko muodostui myös toimihenkilöistä, joista naisia 24 prosenttia ja miehiä 17 prosenttia. Muita ammattiasemia vastaajat mainitsivat muun muassa tutkija, tohtori, virkamies, asiantuntija tai eivät halunneet kertoa.

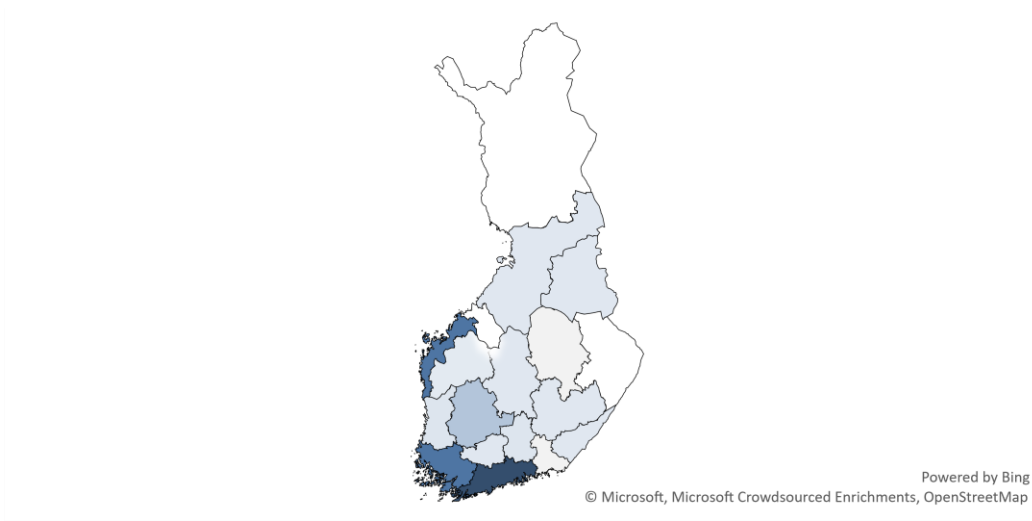

Kuva 11. Ammattiasema, n=234.

Yhdistämällä nämä tiedot koulutustason ja ammattiaseman välillä sukupuolen mukaan, voimme havaita, että esimerkiksi eläkeläisten joukossa miehillä oli suurempi osuus ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista, mikä voi selittää osaltaan heidän suuremman osuutensa eläkeläisten joukossa. Toisaalta toimihenkilöiden joukossa naiset olivat vahvasti edustettuina, mikä saattaa liittyä heidän korkeampaan koulutustasoonsa ja osallistumiseensa työelämään.

Neljäntenä taustatietona selvitin vastaajien sijaintia maantieteellisesti (Kuva 12). Puolet vastaajista oli kotoisin Uudeltamaalta. Varsinais-Suomesta ja Pohjanmaalta molemmista tuli 10 prosenttia vastauksista. Pirkanmaalta tuli noin 5 prosenttia vastauksista ja Ahvenanmaalta 3,8% vastauksista. Päijät-Hämeestä, Satakunnasta ja Pohjois-Pohjanmaalta tuli jokaisesta noin 3 prosenttia vastauksista. Kanta-Hämeestä, Etelä-Savosta ja Etelä-Karjalasta tuli jokaisesta 2 prosenttia kyselyn vastauksista. Lapista, Pohjois-Karjalasta ja Keski-Pohjanmaalta ei tullut yhtään vastausta.

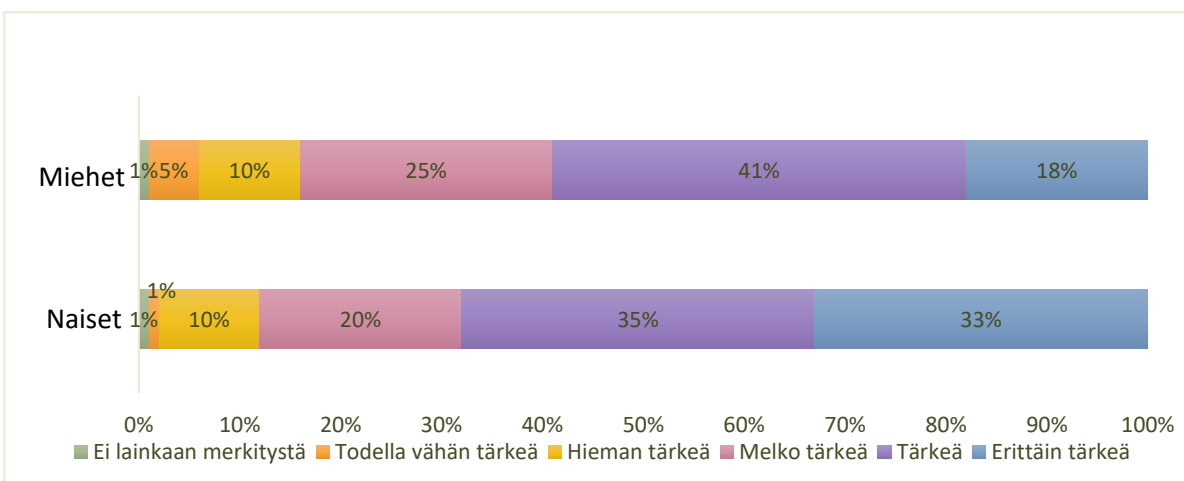
Johtopäätöksenä voidaan todeta, että vastaajien maantieteellinen jakauma heijastaa osittain Suomen väestö- ja talousrakennetta, mutta myös muut tekijät, esimerkiksi tilaajayrityksen asiakaskunta on mahdollisesti sijoittunut enimmäkseen juuri näille alueille, joista tuli paljon vastauksia.

Kuva 12. Maantieteellinen sijainti, n=234

4.3 Vastuullisuus arvona

Ensimmäisenä kysymyksenä taustatietojen jälkeen kysyin miten tärkeänä arvona vastaajat pitävät vastuullisuutta yleisesti (Kuva 13). Kyselyyn vastanneiden naisten mukaan vastuullisuus arvona oli erittäin tärkeää 33 prosentille, miehistä vastaavasti 18 prosentille.

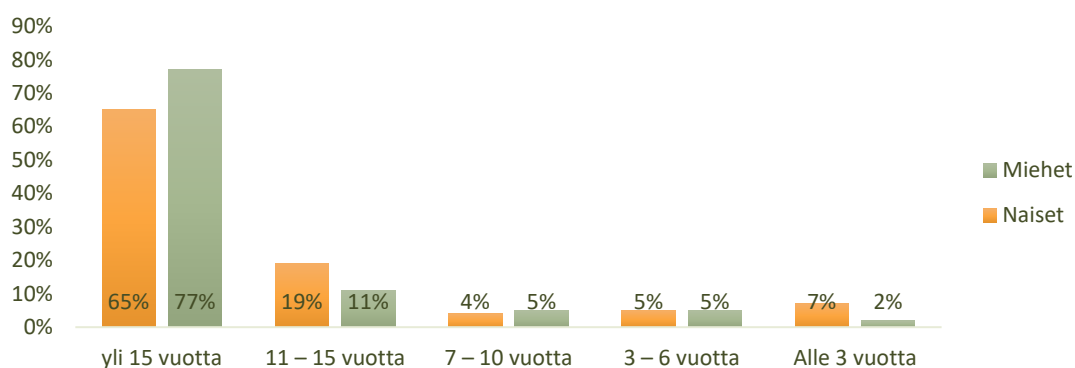

Kuva 13. Miten tärkeä arvo on vastuullisuus sukupuolen mukaan, n=234.

Yhteenvetona voidaan todeta, että vastaajien enemmistö, sekä miehet että naiset, pitää vastuullisuutta arvokkaana periaatteena. Naisten keskuudessa vastuullisuuden merkitys näyttää olevan hieman suurempi kuin miesten keskuudessa. Tämä voi heijastaa sukupuolten välisiä eroja arvoissa ja prioriteeteissa.

4.4 Kuinka kauan vastaajat ovat sijoittaneet ja heidän sijoitusvarallisuutensa

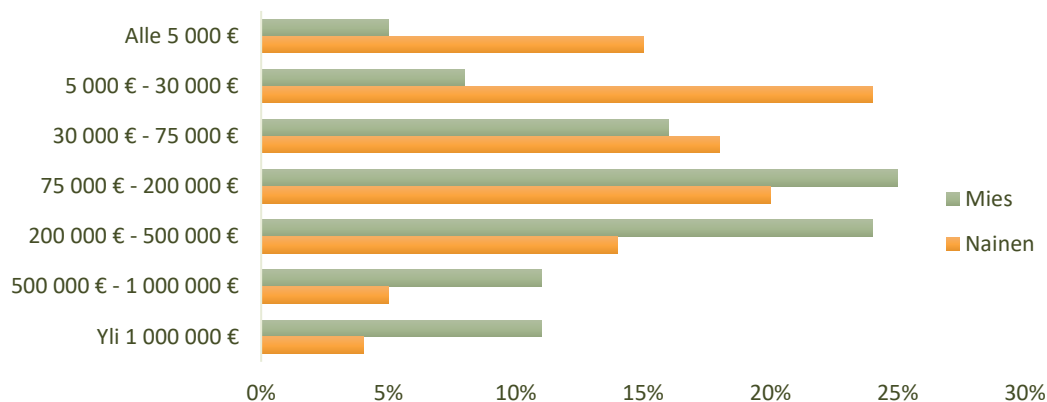
Seuraavana tuli vastata miten kauan on sijoittanut (Kuva 14). Valtaosa vastaajista oli sijoittanut jo pidemmän aikaa. Miehistä 77 prosenttia oli sijoittanut yli 15 vuotta ja naisista 65 prosenttia.

Kuva 14. Vastaajien sijoitusaika, n=234

Kun verrataan tätä tietoa aiempiin tietoihin, joissa tarkasteltiin vastaajien koulutustasoa, ammattiasemaa ja vastuullisuuden arvostusta, voidaan huomata, että pidempään sijoittaneiden joukossa oli suuri osa kokeneita ammattilaisia, joilla saattaa olla korkeampi koulutustaso ja jotka saattavat arvostaa vastuullisuutta enemmän kuin aloittelijat. Lisäksi pidempään sijoittaneilla on todennäköisesti enemmän kokemusta markkinoista ja heillä voi olla vahvempi taloudellinen tilanne, mikä mahdollistaa pitkäaikaisemmän sijoittamisen.

Seuraavaksi kysyttiin arvioidusta sijoitusvarallisuudesta (Kuva 15). Kyselyyn vastanneita oli jokaisesta annetusta sijoitusvarallisuusluokasta. Miehillä oli suurempi arvioitu sijoitusvarallisuus kuin naisilla. Naisilla yleisin arvioitu sijoitusvarallisuus oli 5 000 €–30 000 €, kun taas miehillä se oli 75 000€–200 000€.

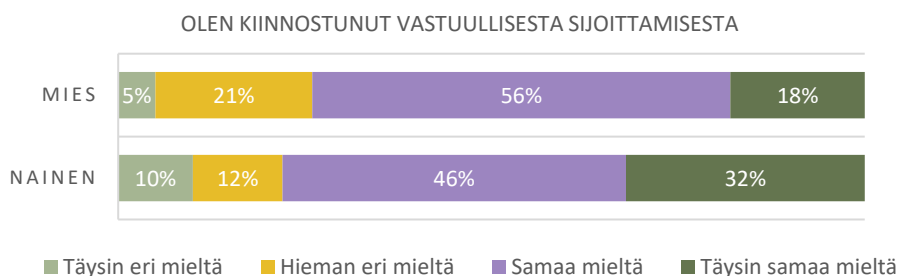

Kuva 15. Vastaajien arvioitu sijoitusvarallisuus, n=234

Tämä tieto heijastaa sukupuolten välisiä eroja sijoitusvarallisuudessa ja saattaa heijastella myös eroja sijoituskäyttäytymisessä, taloudellisessa tilanteessa ja riskinottokyvyssä sukupuolen perusteella. Myös vastaajien ikäjakauma ja sen kautta pitkäaikainen kokemus sijoittamisesta osaltaan vaikuttavat siihen, että sijoitusvarallisuutta on kertynyt.

4.5 Mielipiteitä väittämistä

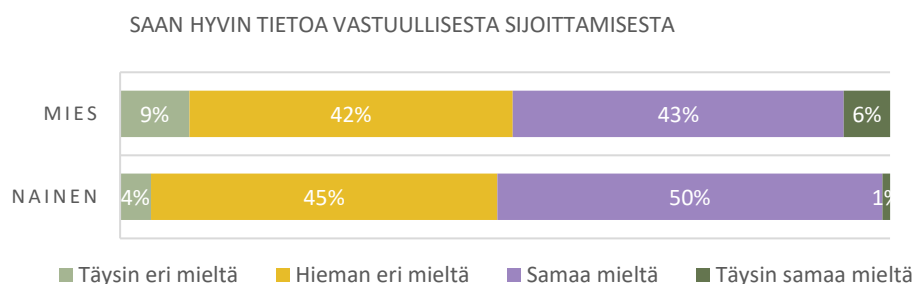
Seuraavana kyselytutkimuksessa oli kuusi erilaista väittämää, joihin vastaajat käyttivät Likert-järjestysasteikkoa ilmaistakseen kielteistä tai myönteistä asennettaan väittämää kohtaan. Päätin riskiintaulukoida miesten ja naisten vastaukset löytääkseni eroavaisuuksia sukupuolten välillä. Ensimmäisenä väittämänä oli ”Olen kiinnostunut vastuullisesta sijoittamisesta” (Kuva 16). Naisista 32 prosenttia oli täysin samaa mieltä, kun taas miehistä 18 prosenttia. Täysin eri mieltä tai hieman eri mieltä naisista oli 22 prosenttia, kun taas vastaavasti miehissä luku oli 26 prosenttia.

Kuva 16. Kiinnostus vastuullisuuteen sijoittamisessa, n=234

Sukupuolten väliset erot kiinnostuksessa vastuulliseen sijoittamiseen voivat johtua monista tekijöistä, kuten arvoista, prioriteeteista, sijoituskokemuksesta ja tiedon saavutettavuudesta. Esimerkiksi naiset saattavat olla enemmän kiinnostuneita vastuullisesta sijoittamisesta sosiaalisten tai eettisten näkökohtien vuoksi, kun taas miehet saattavat painottaa enemmän taloudellisia tai tuottoon liittyviä näkökohtia.

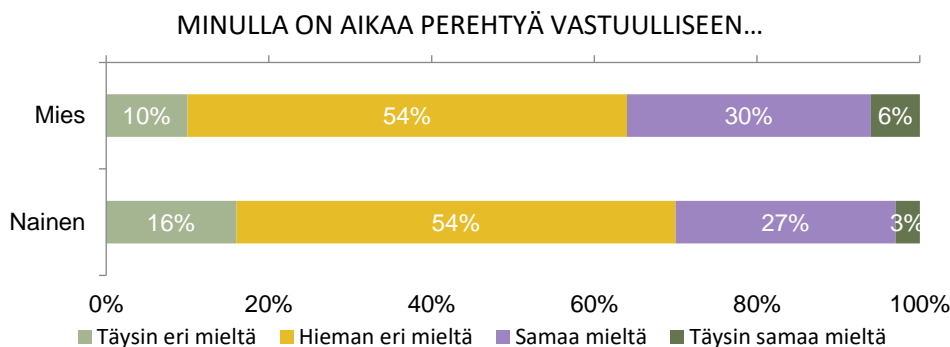
Toisena väittämänä oli ”Saan hyvin tietoa vastuullisesta sijoittamisesta” (Kuva 17). Miehistä 6 prosenttia koki olevansa täysin samaa mieltä ja 43 prosenttia samaa mieltä asiasta. Naisissa 1 prosenttia koki olevansa täysin samaa mieltä ja 50 prosenttia samaa mieltä. Naisista 4 prosenttia ja miehistä 9 prosenttia tunsivat olevansa täysin eri mieltä tiedonsaannista koskien vastuullista sijoittamista.

Kuva 17. Tiedonsaanti vastuullisesta sijoittamisesta, n=234

Yhteenvetona voidaan todeta, että tämä tieto antaa kuvan sukupuolten välisistä eroista tiedonsaannissa vastuullisesta sijoittamisesta. Miehillä näyttää olevan hieman myönteisempi käsitys saatavilla olevasta tiedosta verrattuna naisiin, mutta pieni osuus molemmista sukupuolista kokee, että tiedonsaanti ei ole riittävää tai tyydyttävää.

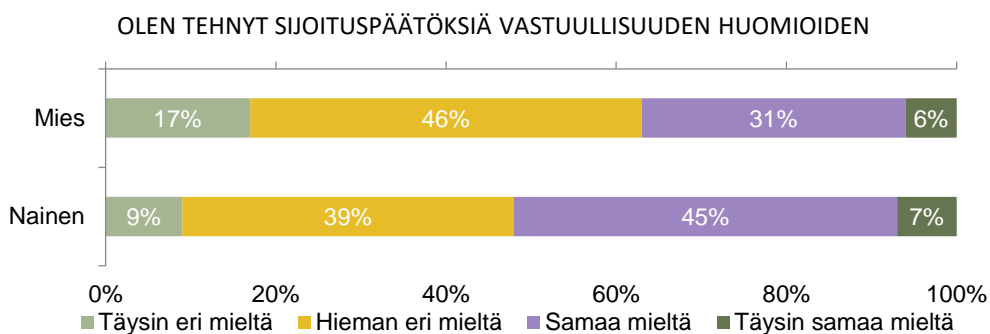
Kolmas väittämä oli ”Minulla on aikaa perehtyä vastuulliseen sijoittamiseen.” Naisista 70 prosenttia ja miehistä 64 prosenttia oli täysin tai hieman eri mieltä (Kuva 18). Tutkimuksen mukaan siis vain 30 prosenttia naisista ja 36 prosenttia miehistä oli tarpeeksi aikaa perehtyä vastuulliseen sijoittamiseen.

Kuva 18. Aikaa perehtyä vastuulliseen sijoittamiseen, n=234

Sekä miehillä että naisilla oli suuri osuus niitä, jotka olivat täysin tai hieman eri mieltä siitä, että heillä olisi tarpeeksi aikaa perehtyä vastuulliseen sijoittamiseen. Tämä osoittaa, että monet vastaajista kokevat ajanpuutetta vastuulliseen sijoittamiseen perehtymiseen, mikä voi vaikuttaa heidän mahdollisuuksiinsa tehdä perusteellisia ja tietoon perustuvia päätöksiä sijoituksiensa suhteen.

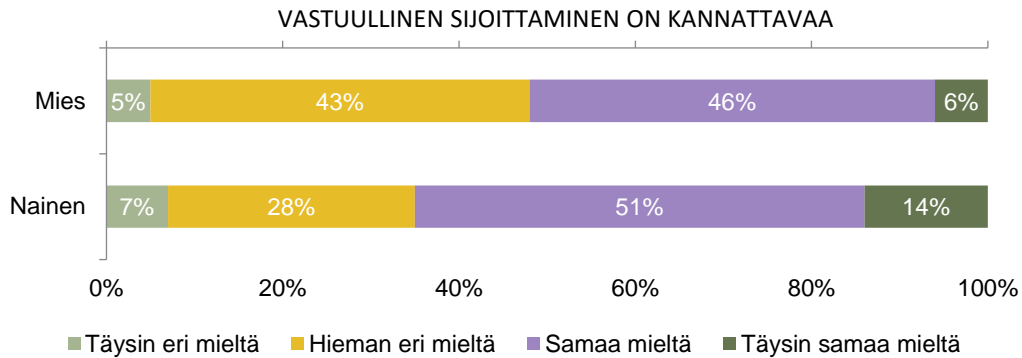
Neljäs väittämä oli ”Olen tehnyt sijoituspäätöksiä vastuullisuuden huomioiden.” Naisista 52 prosenttia oli samaa mieltä tai täysin samaa mieltä, kun taas miehistä 37 prosenttia oli tehneet sijoituspäätöksiä vastuullisuuden huomioiden (Kuva 19). 17 prosenttia miehistä oli täysin eri mieltä, kun taas vastaavasti naisista vain 9 prosenttia oli täysin eri mieltä.

Kuva 19. Tekee sijoituspäätöksiä vastuullisuuden huomioiden, n=234

Tämä tieto viittaa siihen, että sukupuolten välillä on eroja sijoituspäätöksissä vastuullisuuden huomioimisessa. Naiset ovat todennäköisemmin ottaneet vastuullisuusnäkökohdat huomioon sijoituspäätöksissään verrattuna miehiin. Peilaten tätä tietoa aiempiin väittämiin, joissa tarkasteltiin vastaajien kiinnostusta, tiedon saantia ja aikaa perehtyä vastuulliseen sijoittamiseen, voidaan nähdä, että naiset ovat keskimäärin kiinnostuneempia vastuullisesta sijoittamisesta, kokevat saavansa siihen tarvittavaa tietoa ja ovat valmiimpia tekemään sijoituspäätöksiä huomioiden vastuullisuuden. Tämä saattaa heijastaa naisille tärkeiden arvojen ja eettisten näkökohtien korostumista sijoitustoiminnassa.

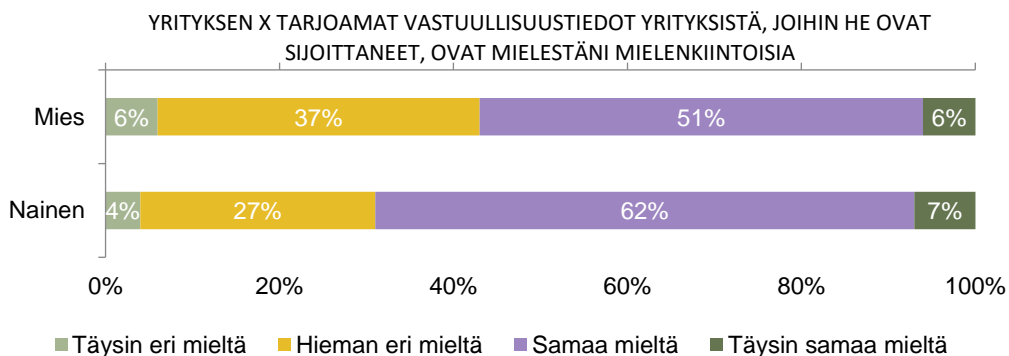
Viidentenä väittämänä esitettiin ”Vastuullinen sijoittaminen on kannattavaa.” 65 prosenttia naisista ja 52 prosenttia miehistä oli samaa mieltä tai täysin samaa mieltä vastuullisen sijoittamisen kannattavuudesta (Kuva 20). Täysin eri mieltä oli 7 prosenttia naisista ja 5 prosenttia miehistä.

Kuvio 20. Vastuullinen sijoittaminen on kannattavaa, n=234

Naisten keskuudessa oli hieman suurempi osuus niitä, jotka olivat samaa mieltä tai täysin samaa mieltä vastuullisen sijoittamisen kannattavuudesta verrattuna miehiin. Tämä viittaa siihen, että naiset saattavat nähdä vastuullisen sijoittamisen kannattavampana kuin miehet. Näyttäisi myös siltä, että vastuullisuuden merkitys ja kannattavuus ovat laajalti tunnustettuja sijoittajien keskuudessa, vaikka saattaa olla pieniä sukupuolten välisiä eroja siinä, kuinka vahvasti tämä näkemys on edustettuna.

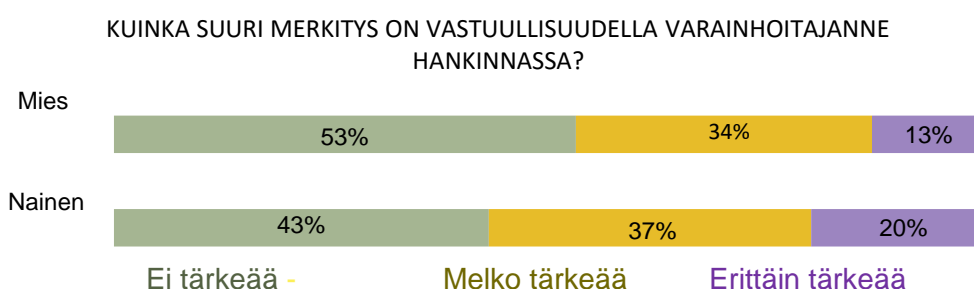
Kuudentenä väittämänä esitettiin ”Tilaaajayrityksen tarjoama/antamat vastuullisuustiedot yrityksistä, joihin he ovat sijoittaneet, ovat mielestäni mielenkiintoisia.” Naisista 69 prosenttia ja miehistä 57 prosenttia oli samaa mieltä tai täysin samaa mieltä (Kuva 21). Täysin eri mieltä puolestaan oli 4 prosenttia naisista ja 6 prosenttia miehistä.

Kuvio 21. Yrityksen X asiakkailleen antamat vastuullisuustiedot yrityksistä, joihin ovat sijoittaneet ovat mielestäni mielenkiintoisia, n=234

Naisten keskuudessa oli hieman suurempi osuus niitä, jotka olivat samaa mieltä tai täysin samaa mieltä tilaajayrityksen tarjoamien vastuullisuustietojen mielenkiintoisuudesta verrattuna miehiin. Tämä viittaa siihen, että naiset saattavat olla hieman enemmän kiinnostuneita vastuullisuustiedoista sijoitusprosessinsa tukena. Vastaajat arvostavat vastuullisuustietoja sijoitusprosessissaan, vaikka saattaa olla pieniä eroja sukupuolten välillä siinä, kuinka voimakkaasti nämä tiedot koetaan mielenkiintoisina.

Seuraavaksi kysyttiin, miten suuri merkitys on varainhoitajaa hankittaessa. Naisista 57 prosenttia koki sen tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi ja miehistä puolestaan 47 prosenttia (Kuva 22).

Kuva 22. Kuinka suuri merkitys on vastuullisuudella varainhoitajanne hankinnassa? N=234

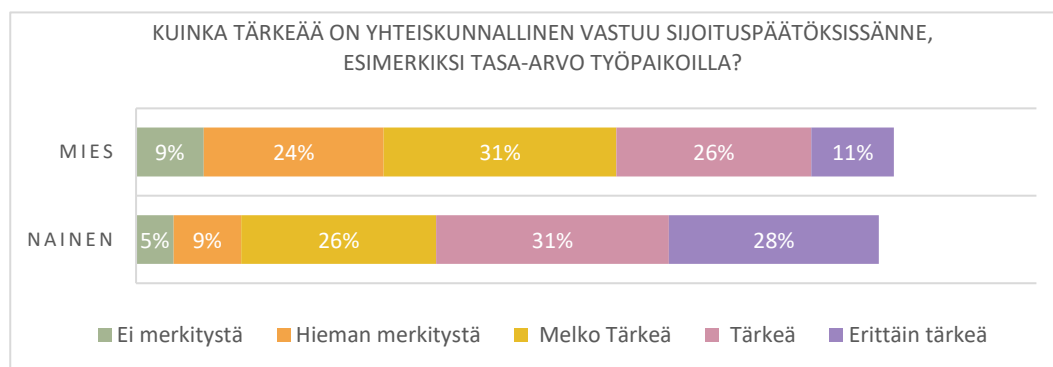
Vaikka suurin osa sekä naisista että miehistä koki varainhoitajan hankinnan jollain tavalla tärkeäksi, on huomattava, että miehillä oli suurempi osuus niitä, jotka eivät kokeneet sitä tärkeäksi verrattuna naisiin. Yhteenvetona voidaan todeta, että varainhoitajan hankinnan merkitys vaihtelee sukupuolen mukaan, ja miesten ja naisten välillä on joitakin eroja siinä, kuinka suureksi merkitys koetaan. Tämä voi johtua erilaisista sijoitustavoitteista, riskinsietokyvystä ja luottamuksesta omiin sijoitustaitoihin.

4.6 ESG-kriteerien merkitys sijoituspäätöksissä

ESG-kriteerit, eli ympäristö-, sosiaaliset ja hallinnolliset kriteerit, muodostavat merkittävän osan nykyaikaista sijoitustoimintaa. Nämä kriteerit tarjoavat sijoittajille välineitä arvioida yritysten toimintaa ja suorituskykyä ei pelkästään taloudellisen tuoton, vaan myös yhteiskunnallisen vaikutuksen ja ympäristövastuun näkökulmista. Kuten teoriaosuudessa käytiin läpi, ympäristökriteerit arvioivat yritysten ympäristövaikutuksia, kuten hiilijalanjälkeä, luonnonvarojen käyttöä ja ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä. Sosiaaliset kriteerit puolestaan keskittyvät yritysten sosiaalisiin vaikutuksiin, kuten

työolojen, ihmisoikeuksien ja monimuotoisuuden kunnioittamiseen. Hallinnolliset kriteerit arvioivat yritysten hallintoa ja hallintotapoja, kuten avoimuutta, vastuullista johtamista ja eettisiä käytäntöjä.

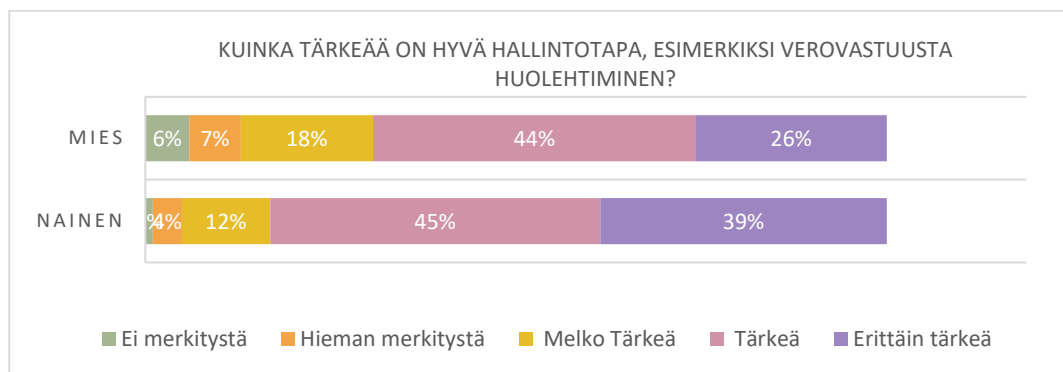
Naisista 59 prosenttia tunsu yhteiskunnallisen vastuun sijoituspäätöksissään tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi ja miehillä vastaava luku oli 37 prosenttia (Kuva 23). Naisista 5 prosentille ja miehistä 9 prosentille yhteiskunnallisen vastuun huomioonottamisella ei ollut merkitystä.

Kuva 23. Kuinka tärkeää on yhteiskunnallinen vastuu esimerkiksi tasa-arvo työpaikoilla, sijoituspäätöksissänne, n=234

Yhteenvetona voidaan todeta, että yhteiskunnallisen vastuun huomioon ottaminen sijoituspäätöksissä on monille sijoittajille tärkeä tekijä, mutta siinä voi olla eroja sukupuolten välillä. Naiset näyttävät olevan keskimäärin enemmän sitoutuneita yhteiskunnallisiin näkökohtiin sijoitustoiminnassa verrattuna miehiin. Tämä voi olla osittain seurausta kasvavasta yhteiskunnallisesta tietoisuudesta ja vastuullisuuden korostumisesta sijoitusympäristössä.

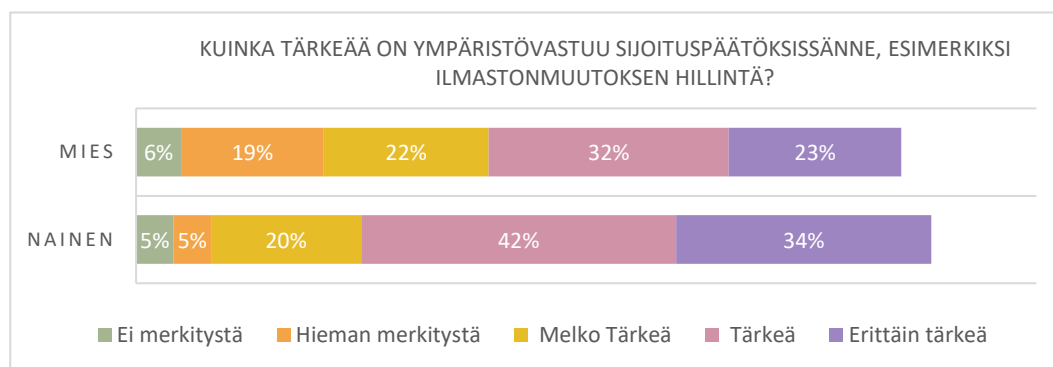
Hyvä hallintotapa sijoituspäätöksiä tehdessä oli erittäin tärkeää 39 prosentille naisista ja 26 prosentille miehistä. 6 prosenttia miehistä ja 1 prosentti naisista kokivat, että sillä ei ole merkitystä (Kuva 24) .

Kuva 24. Kuinka tärkeää on hyvä hallintotapa sijoituspäätöksissänne, esimerkiksi verovastuusta huolehtiminen? N=234

Näyttäisi siltä, että hyvä hallintotapa on tärkeä tekijä monille sijoittajille sijoituspäätöksiä tehdessä, mutta sen merkitys voi vaihdella sukupuolen mukaan. Sekä naiset että miehet pitivät sitä pääosin tärkeänä, mutta naisilla oli hieman suurempi osuus niitä, jotka pitivät sitä erittäin tärkeänä. Tämä voi heijastaa erilaisia sijoitusarvoja ja painotuksia sukupuolten välillä.

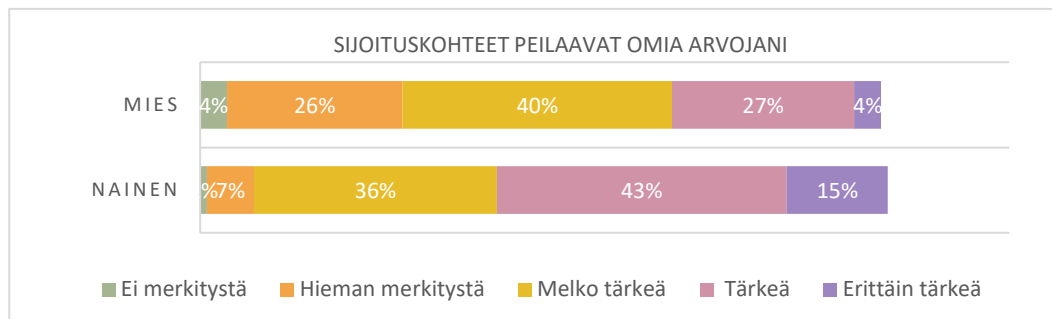
Ympäristövastuun sijoituspäätöksissään erittäin tärkeäksi koki 34 prosenttia naisista ja 23 prosenttia miehistä. Miehillä 25 prosentille ja naisilla 10 prosentille sillä ei ollut merkitystä tai hieman merkitystä (Kuva 25).

Kuva 25. Kuinka tärkeää on ympäristövastuu, esimerkiksi ilmastonmuutoksen hillintä, sijoituspäätöksissänne? N=234

Yhteenvetona voidaan todeta, että ympäristövastuu on tärkeä tekijä monille sijoittajille sijoituspäätöksiä tehdessään, mutta sen merkitys voi vaihdella sukupuolen mukaan. Naiset saattavat keskimäärin pitää ympäristövastuuta hieman tärkeämpänä kuin miehet, mutta molemmat sukupuolet arvostavat sitä silti sijoitustoiminnassa.

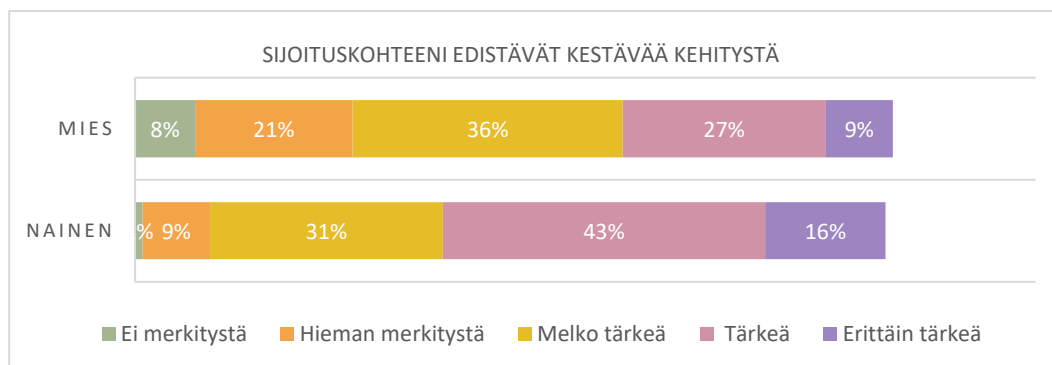
Seuraava väittämä oli ”Sijoituskohteet peilaavat omia arvojani.” 58 prosenttia naisista ja 31 prosenttia miehistä koki sen tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi. 8 prosenttia naisista ja 34 prosenttia miehistä olivat sitä mieltä, että sillä ei ole merkitystä tai on hieman merkitystä (Kuva 26).

Kuva 26. Sijoituskohteet peilaavat omia arvojani, n=234

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että sekä naiset että miehet arvostavat sijoituskohteiden yhdenmukaisuutta omien arvojensa kanssa, mutta naiset näyttävät keskimäärin kiinnostavan siihen enemmän huomiota. Tämä voi heijastaa yleisempää kiinnostusta eettisiin ja vastuullisiin näkökohtia kohtaan sijoitustoiminnassa naisryhmän keskuudessa.

Viidentenä väittämänä esitettiin ”Sijoituskohteeni edistävät kestäväää kehitystä.” Naisista 59 prosenttia ja miehistä 36 prosenttia koki kestävään kehityksen edistävät sijoituskohteet tärkeiksi tai erittäin tärkeiksi. 8 prosentille miehistä ja 1 prosentille naisista asialla ei ollut merkitystä (Kuva 27).

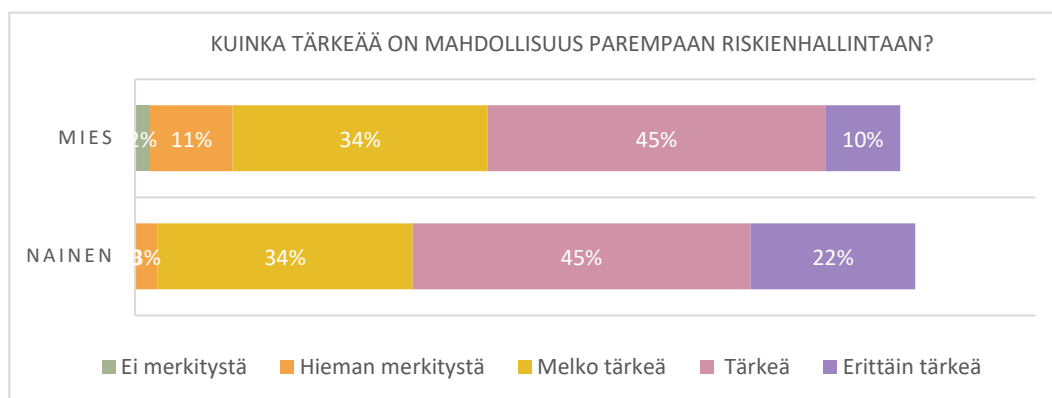

Kuva 27. Sijoituskohteet edistävät kestäväää kehitystä, n=234

Vaikka enemmistö piti kestävään kehityksen edistämistä sijoituskohteissa tärkeänä, pieni osuus vastaajista ei nähnyt tällä seikalla suurta merkitystä. Miehistä 8 prosenttia ja naisista 1 prosentti ilmoitti, että sillä ei ollut merkitystä. Tämä voi johtua erilaisista sijoitusstrategioista tai arvopohjista, jotka ohjaavat heidän päätöksiään. Naisilla oli suurempi osuus niitä, jotka pitivät kestävään kehityksen edistämistä sijoituskohteissa tärkeänä verrattuna miehiin. Tämä viittaa siihen, että naiset saattavat keskimäärin olla enemmän kiinnostuneita kestävästä ja vastuullisista sijoitusvaihtoehdoista.

Naiset että miehet arvostavat sijoituskohteiden edistävän kestävästä kehitystä, mutta naiset näyttävät keskimäärin pitävän tätä tärkeämpänä. Tämä heijastaa kasvavaa kiinnostusta vastuullisia ja kestäviä sijoitusmahdollisuuksia kohtaan yleisesti ja erityisesti naisten keskuudessa.

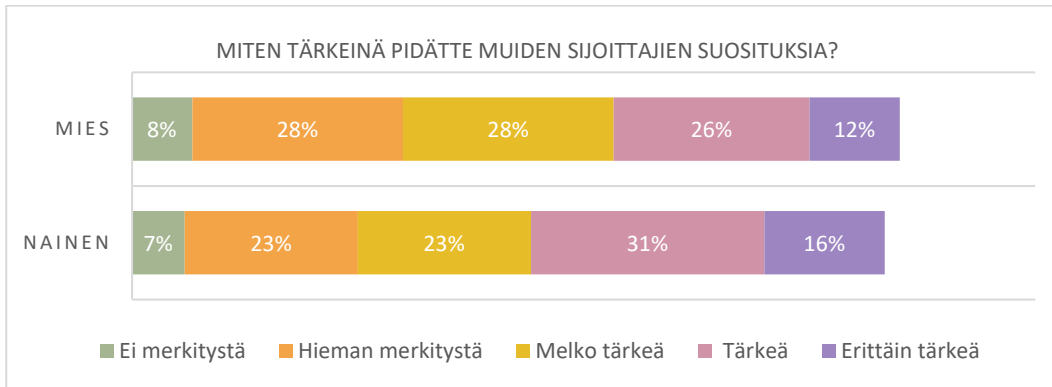
Kuudes väittämä oli ”Kuinka tärkeää on mahdollisuus parempaan riskienhallintaan?” 22 prosentille naisista ja 10 prosentille miehistä parempi riskienhallinta oli erittäin tärkeää. Naisille parempi riskien hallinta oli vähintään hieman tärkeää, kun taas 2 prosenttia miehistä oli sitä mieltä, että sillä ei ole lainkaan merkitystä (Kuva 28).

Kuva 28. Kuinka tärkeää on mahdollisuus parempaan riskienhallintaan, n=234

Vaikka enemmistö piti riskienhallinnan mahdollisuutta tärkeänä, pieni osuus vastaajista ei nähnyt sillä suurta merkitystä. Vain 2 prosenttia miehistä ilmoitti, että sillä ei ole lainkaan merkitystä. Tämä voi olla seurausta erilaisista riskinottohaluista ja sijoitusstrategioista. Yhteenvedona voidaan todeta, että sekä naiset että miehet pitävät riskienhallinnan mahdollisuutta tärkeänä sijoitustoiminnassa, mutta naisilla saattaa olla hieman suurempi painotus tälle tekijälle. Tehokkaan riskienhallinnan tarjoaminen voi olla tärkeä tekijä, erityisesti naisille, kun he tekevät sijoituspäätöksiä.

Viimeinen väittämä ”Miten tärkeinä pidätte muiden sijoittajien suosituksia?” jakoi mielipiteitä sukupuolten välillä. 47 prosenttia naisista ja 38 prosenttia miehistä oli sitä mieltä, että muiden sijoittajien suositukset ovat tärkeitä tai erittäin tärkeitä (Kuva 29). Toisaalta taas muiden sijoittajien suosituksilla ei ollut merkitystä 7 prosentille naisista eikä 8 prosentille miehistä.

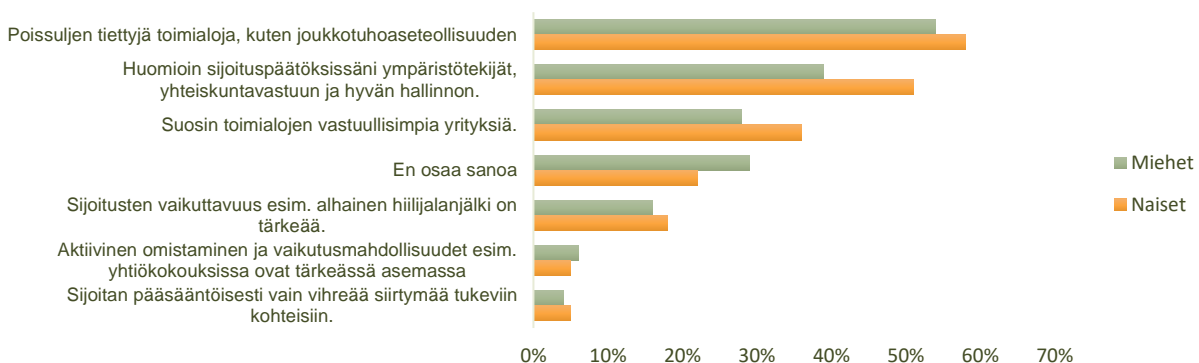

Kuva 29. Miten tärkeinä pidätte muiden sijoittajien suosituksia? N=234

Pieni osuus vastaajista ei pitänyt muiden sijoittajien suosituksia merkittävinä. Sekä naisista että miehistä 7–8 prosenttia ilmoitti, että näillä suosituksilla ei ollut lainkaan merkitystä. Tämä saattaa johtua siitä, että nämä vastaajat luottavat enemmän omaan analyysiinsä ja päätöksentekokykyynsä. Naisilla oli hieman suurempi osuus niitä, jotka pitivät muiden sijoittajien suosituksia tärkeinä verrattuna miehiin. Tämä voi viitata siihen, että naiset saattavat olla keskimäärin avoimempia ottamaan huomioon erilaisia näkemyksiä ja suosituksia sijoitustoiminnassaan.

4.7 Mielipiteet vastuullisen sijoittamisen strategioista

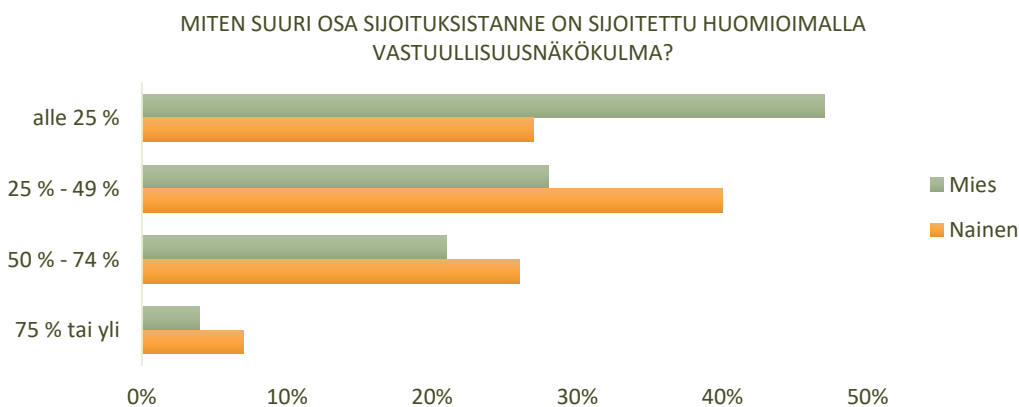
Seuraavassa kysymyksessä etsittiin vastauksia siihen, millaisia vastuullisen sijoittamisen strategioita vastaajat tunnistavat käyttävänsä. Tärkeintä sekä miehille että naisille oli tiettyjen toimialojen poissulkeminen ja ESG-kriteerien huomioiminen (Kuva 30). Naiset käyttivät miehiä enemmän vastuullisen sijoittamisen strategioita kuin miehet. Ainoastaan aktiivinen omistaminen ja vaikutusmahdollisuudet kiinnostivat enemmän miehiä kuin naisia. Miehistä 28,7 prosenttia ei osannut sanoa käyttääkö mitään näistä strategioista ja naisista 21,6 prosenttia.

Kuva 30. Mitä seuraavista vastuullisen sijoittamisen strategioista käytätte? N=234

Sekä miehillä että naisilla oli yhteinen näkemys siitä, että tiettyjen toimialojen poissulkeminen ja ESG-kriteerien huomioiminen olivat tärkeimmät vastuullisen sijoittamisen strategiat. Tämä osoittaa, että sekä miehet että naiset arvostavat vastuullista sijoittamista ja kiinnittävät huomiota yritysten ympäristö-, sosiaalisiin ja hallintoon liittyviin näkökohtiin sijoituspäätöksissään. Naiset käyttivät miehiä enemmän vastuullisen sijoittamisen strategioita, mikä voi viitata siihen, että naiset ovat keskimäärin kiinnostuneempia ja sitoutuneempia vastuulliseen sijoittamiseen. Ainoastaan aktiivinen omistaminen ja vaikutusmahdollisuudet kiinnostivat enemmän miehiä kuin naisia, mikä voi heijastaa eroja sijoitusstrategioiden ja sijoitustavoitteiden välillä sukupuolten välillä. Sekä miehillä että naisilla oli osuus, joka ei osannut sanoa käyttäväkö mitään näistä strategioista. Tämä voi viitata siihen, että osa vastaajista ei ole tutustunut riittävästi vastuullisen sijoittamisen strategioihin tai ei ole varma, miten niitä käytetään sijoitustoiminnassa. Yhteenvetona voidaan todeta, että sekä miehet että naiset arvostavat vastuullista sijoittamista, mutta naisilla saattaa olla hieman suurempi sitoutuminen ja käyttö vastuullisen sijoittamisen strategioihin. Miehillä voi puolestaan olla enemmän kiinnostusta strategioihin, jotka liittyvät suoraan sijoitusomistukseen ja vaikutusmahdollisuuksiin yrityksissä.

Kysymykseen ”Miten suuri osa sijoituksistanne on sijoitettu huomioimalla vastuullisuusnäkökulma?” lähes puolet miehistä, 46,9 prosenttia, vastasi, että alle 25 prosenttia sijoituksista on sijoitettu vastuullisuusnäkökulmasta ja naisista 27 prosenttia (Kuva 31). Naisista 40,5 prosenttia oli sijoittanut 25–49 prosenttia sijoituksistaan vastuullisuusnäkökulmasta. Kokonaisuudessaan naiset olivat miettineet vastuullisuutta sijoituksissaan miehiä huomattavasti enemmän.

Kuva 31. Miten suuri osa sijoituksistanne on sijoitettu huomioimalla vastuullisuusnäkökulma?

N=234

Kokonaisuudessaan naiset olivat miettineet vastuullisuutta sijoituksissaan enemmän kuin miehet. Tämä voi olla seurausta kasvavasta kiinnostuksesta vastuullista ja kestävästä sijoittamisesta kohtaan, joka näyttää olevan vahvempi naisten keskuudessa.

Kyselytutkimuksen viimeisenä kysymyksenä oli avoin kysymys ”Minkälaista tietoa kaipaisitte enemmän liittyen vastuullisiin sijoituksiin?” Vastauksia tuli 55 kpl. Vastauksista kävi hyvin ilmi, että vastaajat ilmaisevat tarpeen saada parempaa ja avoimempaa tietoa yritysten ja rahastojen vastuullisuudesta (Kuva 32). He haluavat ymmärtää, mitä konkreettisia vaikutuksia yritysten toiminnalla on ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen. Tämä tieto tulisi olla helposti saatavilla ja ymmärrettävässä muodossa, jotta sijoittajat voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Esimerkkinä avoimesta vastauksesta ” *Pörssi- ja pankkäyntiin selkeät, helposti ymmärrettävää, pikaluettavat ja luotettavan toimijan tekemät arviot yrityksen kokonaisvastuullisuudesta ja vastuullisuuden osatekijöitä (ympäristö- tai 'ekologiset' + sosiaaliset + taloudelliset/hallinnolliset tms. vaikutukset, joista saa tarvittaessa helposti eritellymmät perustelut arvioinneille. Lisäksi jokaisesta pörssi- ja pankkisytyksestä arvioinnit, miten ne sijoittuvat näissä vastuullisuusissa verrattuna samojen toimialojen muihin yrityksiin kotimaassa ja ulkomailla. Myös arvioinnit yritysten alihankkijoiden, asiakkaiden ym. sidosryhmien ja niiden käyttämien raaka-aine- ja energialähteiden vastuullisuudesta tai kestävydestä. Arviot, saako yritys vastuullisuudesta tai vastuuttomuudestaan jotain kilpailu- tai hallinnollisia etuja ja miten vastuullisuus vaikuttaa yrityksen riskeihin.*”

Lisäksi vastaajat korostavat tarvetta vertailukelpoisiin mittareihin ja arviointeihin. He haluavat selkeitä standardeja ja mittareita, joiden avulla he voivat arvioida eri yritysten ja rahastojen vastuullisuutta keskenään. Tällaiset mittarit auttaisivat sijoittajia vertailemaan eri vaihtoehtoja ja tekemään informoituja päätöksiä sijoitusstrategioistaan.

Vastaajat ovat myös huolissaan siitä, että nykyiset vastuullisuuspuheet ja -raportit saattavat olla puutteellisia tai jopa harhaanjohtavia. ” *Koko vastuullisuus ajattelu on usein pelkkää sanan helinää ja markkinointi-/myyntipuhetta. Yritykset kaunistelelevat asioita (=valehtelevat), että heidän toimintansa olisi jotenkin vastuullista, vaikka maallikkokin näkee asian olevan juuri päinvastoin. (esim. puheet vihreän siirtymän vaatimien investointien vastuullisuudesta ovat useimmiten kaikkea muuta kuin vastuullista toimintaa)*”. He kaipaavat objektiivisempaa ja kriittisempää arviointia yritysten ja rahastojen vastuullisuudesta, sekä lisää läpinäkyvyyttä siitä, miten nämä arvioinnit tehdään ja millaisiin tietoihin ne perustuvat. Tämä auttaisi välttämään viherpesua ja varmistaisi, että sijoittajat saavat luotettavaa tietoa vastuullisuudesta tehdessään sijoituspäätöksiä.

Yhteenvetona voidaan siis todeta, että vastaajat kaipaavat kokonaisvaltaisempaa lähestymistapaa vastuullisuuteen sijoitustoiminnassa, joka perustuu avoimeen, vertailukelpoiseen ja objektiiviseen

tietoon. Tämä auttaisi sijoittajia tekemään vastuullisempia ja paremmin informoituja päätöksiä sijoitustensa suhteen.

Kuva 32. Minkälaisista tiedoista kaipaisitte enemmän liittyen vastuulliseen sijoittamiseen? N=55

Tutkimustulokset tarjoavat arvokasta tietoa varainhoitajille siitä, miten sijoittajat, erityisesti sukupuolesta riippumatta, suhtautuvat vastuulliseen sijoittamiseen ja millaisia odotuksia heillä on. Tutkimustulosten perusteella on selvää, että sijoittajat arvostavat vastuullisuutta sijoitustoiminnassa. Varainhoitajien tulisi kuunnella asiakkaidensa tarpeita ja mielipiteitä ja ottaa ne huomioon sijoitusstrategioita suunnitellessaan. Sekä miehet että naiset ovat kiinnostuneita vastuullisesta sijoittamisesta. Varainhoitajien tulisi tarjota laaja valikoima vastuullisia sijoitusvaihtoehtoja, jotka vastaavat eri sijoittajien tarpeisiin ja mieltymyksiin.

Tutkimuskysely osoitti, että monet sijoittajat saattavat olla kiinnostuneita vastuullisesta sijoittamisesta, mutta eivät välttämättä tiedä, miten lähestyä sitä. Varainhoitajien tulisi tarjota koulutusta ja ohjausta asiakkailleen vastuullisen sijoittamisen periaatteista ja käytännöistä. Kävi myös ilmi, että naiset saattavat olla keskimäärin enemmän mukana vastuullisessa sijoittamisessa kuin miehet. Varainhoitajien tulisi tarjota räätälöityjä sijoitusratkaisuja, jotka vastaavat eri asiakasryhmien tarpeita ja mieltymyksiä.

Viestinnän avoimuutta ja läpinäkyvyyttä peräänkuulutettiin. Asiakkaat arvostavat avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sijoitustoiminnassa. Varainhoitajien tulisi viestiä avoimesti ja läpinäkyvästi vastuullisuuteen liittyvistä käytännöistään ja tuloksistaan sekä tarjota asiakkaille selkeää tietoa vastuullisten sijoitusvaihtoehtojen eduista ja riskeistä.

5 Pohdinta

Tutkimukseni keskittyy selvittämään, miten vastuullisuus vaikuttaa rahastosijoittajiin ja heidän sijoituspäätöksiinsä, sekä miten he voivat hyödyntää vastuullisuutta sijoitustoiminnassaan. Tutkin erityisesti rahastosijoittajien näkökulmaa vastuullisuuteen sijoittamisessa, tarkastellen heidän tapojaan harkita vastuullisuusnäkökohtia valitessaan sijoituskohteita ja miten nämä valinnat vaikuttavat heidän sijoitussalkkujensa tuottoihin ja riskeihin. Lisäksi tutkin mahdollisia esteitä ja haasteita vastuullisuuden huomioimisessa rahastosijoittajien keskuudessa. Tavoitteenani on tarjota toimeksiantajayritykselleni ajankohtaista tietoa siitä, millainen rooli vastuullisuudella on heidän asiakkaidensa sijoituspäätöksissä, jotta he voivat hyödyntää tätä tietoa omassa markkinoinnissaan ja asiakkaille suunnatuissa julkaisuissa.

Pääongelmani oli tutkia, millainen vaikutus vastuullisuusnäkökulmalla on yksityissijoittajien sijoitustoimintaan, ja se jakautuu kolmeen alaongelmaan. Ensimmäkin selvitetään, kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella on sijoitustoiminnassa vertailtaessa naisia ja miehiä ja mikä motivoi sijoittajia valitsemaan vastuullisen sijoittamisen. Toiseksi tarkastellaan, mihin sijoitustyyppisiin keskitytään vastuullisessa sijoittamisessa ja mitä strategioita siihen käytetään. Kolmanneksi tutkitaan, mitkä tekijät vaikuttavat miesten ja naisten päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa.

Tutkimus on rajattu tilaajayrityksen asiakkaisiin, jotta sen tuloksia voidaan mahdollisesti hyödyntää yrityksen omiin tarkoituksiin.

Työn tavoitteiden kannalta olen tyytyväinen, sillä onnistuin keräämään kattavasti tietoa rahastosijoittajien näkemyksistä vastuullisuudesta ja sen merkityksestä heidän sijoituspäätöksiensä taustalla. Kyselyn vastauksista nousi esiin tarve syventyä sukupuolierojen vaikutukseen vastuullisuusajattelussa, mikä herätti mielenkiintoni. Tämän vuoksi päätin tehdä vertailevan tutkimuksen naisten ja miesten mielipiteiden välillä. Halusin selvittää, miten sukupuoli voi vaikuttaa sijoittajien käsityksiin vastuullisuudesta ja siten myös heidän sijoituskäyttäytymiseensä. Ajatus siitä, että sukupuolella voisi olla merkittävä vaikutus vastuullisuusajatteluun, avaa uusia näkökulmia tutkimukseen ja voi tarjota arvokasta ymmärrystä siitä, miten erilaiset sijoittajaryhmät suhtautuvat vastuullisuuteen sijoitustoiminnassaan.

5.1 Taustatietojen johtopäätökset

Tutkimustulosten tarkastelu sukupuolen, iän, koulutustason, ammattiaseman ja maantieteellisen sijainnin näkökulmasta antoi syvemmän ymmärryksen kyselyyn vastanneiden taustoista ja auttoi tulosten tulkinnessa sekä mahdollisten yhteyksien löytämisessä eri muuttujien välillä.

Sukupuolijakaumassa miehet olivat selkeä enemmistö vastaajista, mikä voi heijastella sijoittamisen alalla vallitsevaa sukupuolijakaumaa tai vastausten hankkimisen tapaa, joka saattaa suosia miehiä. Tämä voi myös vaikuttaa vastauksiin ja mahdollisesti sijoituskäyttäytymiseen liittyvien erojen huomioimiseen.

Ikäjakaumassa suurin osa vastaajista oli yli 60-vuotiaita, mikä voi viitata siihen, että vanhempi ikäryhmä on aktiivisempi sijoittaja tai että nuoremmat sukupolvet eivät ole yhtä kiinnostuneita vastaamaan kyselyihin. Toisaalta nuoremmilla vastaajilla voi olla vähemmän sijoituskokemusta ja siten vähemmän annettavaa tutkimuksen aiheeseen liittyen.

Koulutustason osalta suurin osa vastaajista oli suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, mikä voi viitata siihen, että vastaajajoukko on suhteellisen koulutettua. Tämä voi vaikuttaa vastausten monipuolisuuteen ja syvyyteen, kun vastaajilla on enemmän ymmärrystä sijoittamisen käsitteistä ja periaatteista.

Ammattiaseman jakautuminen osoittaa, että suurin osa vastaajista oli eläkeläisiä, mikä voi heijastaa sijoitusaiheen kiinnostavuutta juuri eläkeikäisille. Toisaalta toimihenkilöt olivat myös edustettuna melko suurella osuudella, mikä voi viitata siihen, että myös työssäkäyvät ovat kiinnostuneita vastaamaan sijoittamiseen liittyviin kyselyihin.

Maantieteellinen jakauma osoittaa, että vastaukset olivat keskittyneet pääosin Uudellemaalle, mikä voi johtua siitä, että kysely on jaettu ensisijaisesti alueen asukkaille tai että vastaajat ovat olleet aktiivisimpia juuri tällä alueella. Toisaalta tietyistä maakunnista ei tullut lainkaan vastauksia, mikä voi heijastaa vastausten keruun painopistettä tai alueellisia eroja sijoitusintressien suhteen.

Vastaajajoukko on melko monipuolinen, mutta siinä on selkeitä painotuksia eri taustamuuttujien suhteen. Tämä on tärkeä huomioida tulosten tulkinnassa ja johtopäätösten tekemisessä, jotta voidaan ymmärtää, miten erilaiset taustat voivat vaikuttaa vastausten sisältöön ja mahdollisiin eroihin vastausten välillä.

5.2 Johtopäätökset vastuullisuuden merkityksestä sijoituspäätöksissä

Pääongelmana tutkimuksessani oli ”Miten vastuullisuusnäkökulma vaikuttaa yksityissijoittajien sijoitustoiminnassa?”. Kyselytutkimuksesta sain paljon arvokasta tietoa asian tiimoilta. Tutkimuksen pääasialliset tulokset osoittavat, että vastuullisuus näyttää olevan naisille merkittävästi tärkeämpää kuin miehille monilla eri mittareilla mitattuna. Erityisesti naisilla korostuu vastuullisen sijoittamisen

merkitys, ja he arvottavat sitä joko tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi huomattavasti enemmän kuin miehet. Tämä voi viitata siihen, että naiset painottavat sijoitustoiminnassaan enemmän eettisiä ja yhteiskunnallisia näkökohtia sekä kestäväää kehitystä kuin miehet. Toisaalta miesten näkökulmasta esiin nousee vahvempi painotus tuottoihin ja vaikuttamiseen. Miehet asettavat korkeampaa arvoa paremmille tuotoille ja mahdollisuudelle vaikuttaa sijoitustensa tuloksiin. Tämä viittaa siihen, että miehet saattavat olla enemmän kiinnostuneita taloudellisesta hyödystä ja mahdollisuudesta tehdä aktiivisia päätöksiä sijoituskohteidensa suhteen.

Ensimmäisenä alaongelmana tutkimuksessani oli ”Kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella on sijoitustoiminnassa vertailtaessa miehiä ja naisia?” Kun tarkastellaan sukupuolten välisiä eroja kiinnostuksessa vastuullista sijoittamista kohtaan, on tärkeää huomioida, että sukupuoli voi vaikuttaa sijoitusmieltymyksiin ja arvoihin. Naisten hieman suurempi kiinnostus voi heijastella erilaisia arvo- ja maailmoja ja kiinnostuksen kohteita sukupuolten välillä. Naiset saattavat olla keskimäärin enemmän kiinnostuneita yhteiskunnallisista ja eettisistä kysymyksistä sekä ympäristönsuojelusta verrattuna miehiin. Lisäksi naisten ja miesten välillä voi olla erilaisia käsityksiä vastuullisuuden käsitteestä ja sen merkityksestä sijoittamisessa. Naiset saattavat korostaa enemmän sosiaalista ja ympäristöllistä vastuuta, kun taas miehet voivat kiinnittää enemmän huomiota taloudelliseen tuottoon ja perinteisiin sijoituskriteereihin. Tämä saattaa vaikuttaa siihen, miten he arvioivat vastuullisuutta sijoituspäätöksissään ja miten he reagoivat kyselytutkimuksen väittämiin. On myös mahdollista, että vastaajat, sekä naiset että miehet, suhtautuvat vastuullisuuteen positiivisesti, mutta heillä voi olla erilaisia painotuksia tai näkökulmia siitä, mikä tekee sijoituksesta ”vastuullisen”.

Toisena alaongelmana esitettiin ”Mitä strategioita vastuulliseen sijoitustoimintaan käytetään?” Kysymyksessä, jossa tutkittiin vastaajien käyttämiä vastuullisen sijoittamisen strategioita, havaittiin merkittäviä eroja sukupuolten välillä. Sekä miehet että naiset tunnistivat tiettyjen toimialojen pois-sulkemisen ja ESG-kriteerien huomioimisen tärkeimmiksi vastuullisen sijoittamisen strategioiksi. Tämä osoittaa, että molemmat sukupuolet arvostavat vastuullisuutta sijoituspäätöksissään ja kiinnittävät huomiota yritysten ympäristö-, sosiaalisiin ja hallinnollisiin tekijöihin.

Naiset käyttivät kuitenkin miehiä enemmän erilaisia vastuullisen sijoittamisen strategioita. Tämä voi viitata siihen, että naiset ovat keskimäärin kiinnostuneempia ja sitoutuneempia vastuulliseen sijoittamiseen. Sen sijaan miehet olivat enemmän kiinnostuneita strategioista, jotka liittyivät suoraan sijoitusomistukseen ja vaikutusmahdollisuuksiin yrityksissä, kuten aktiivinen omistaminen. On huomattava, että osa vastaajista, sekä miehistä että naisista, ei osannut sanoa käyttävänsä mitään näistä strategioista. Tämä voi viitata siihen, että osa vastaajista ei ole tutustunut riittävästi vastuullisen sijoittamisen strategioihin tai ei ole varma, miten niitä käytetään sijoitustoiminnassa.

Tutkimukseni mukaan sekä miehet että naiset arvostavat vastuullista sijoittamista, mutta naisilla saattaa olla hieman suurempi sitoutuminen ja käyttö vastuullisen sijoittamisen strategioihin. Miehillä voi puolestaan olla enemmän kiinnostusta strategioihin, jotka liittyvät suoraan sijoitusomistukseen ja vaikutusmahdollisuuksiin yrityksissä. Tämä havainto korostaa sukupuolten välisiä eroja sijoitusstrategioiden ja -tavoitteiden välillä.

Kolmantena alaongelmana ”Mitkä tekijät vaikuttavat miesten ja naisten päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa?” Tekemäni kyselytutkimuksen mukaan naiset korostavat selvästi enemmän yhteiskunnallista vastuuta, hyvää hallintotapaa ja ympäristövastuuta sijoituspäätöksissään verrattuna miehiin. Tämä osoittaa, että naisilla on keskimäärin syvempi kiinnostus ja sitoutuminen vastuulliseen sijoittamiseen sekä että heillä on erilaisia arvoja ja prioriteetteja sijoitustoiminnassaan. Yhteiskunnallisen vastuun merkitys näyttää olevan naisille suurempi, mikä voi heijastaa heidän vahvempaa empatiakykyänsä ja halua vaikuttaa positiivisesti yhteiskuntaan sijoitustoiminnan kautta. Hyvä hallintotapa puolestaan korostaa vastuullista ja läpinäkyvää yritystoimintaa, joka voi olla naisille tärkeää luotettavien ja kestävien sijoituskohteiden valinnassa. Ympäristövastuu puolestaan kertoo naisille suuremmasta huolesta ympäristökysymyksiä kohtaan ja halusta tukea kestävästä kehitystä sijoitusten kautta. Miesten osalta näyttää olevan hieman vähäisempää kiinnostusta näitä vastuullisuuden osa-alueita kohtaan, mikä voi johtua erilaisista painotuksista ja prioriteeteista sijoitustoiminnassa. Miehet saattavat keskittyä enemmän taloudelliseen tuottoon ja lyhyen aikavälin sijoitusstrategioihin, kun taas naiset voivat arvostaa enemmän pitkän aikavälin kestävyttä ja vastuullisuutta.

Näiden sukupuolieroavaisuuksien ymmärtäminen on tärkeää sijoitusalan toimijoille, kuten rahasto-yhtiöille ja sijoitusneuvojille, jotka pyrkivät tarjoamaan palveluita ja tuotteita erilaisille asiakasryhmille. Huomioiden, että naiset ja miehet voivat lähestyä sijoittamista eri tavoin ja arvostaa eri asioita sijoituspäätöksiä tehdessään, voidaan suunnitella ja tarjota räätälöityjä ratkaisuja, jotka vastaavat paremmin erilaisten sijoittajien tarpeisiin ja mieltymyksiin. Lisäksi näiden erojen syvällisempi ymmärtäminen voi auttaa edistämään vastuullisuutta ja kestävästä kehitystä koko sijoitusalan kontekstissa, kun eri sijoittajaryhmien erityistarpeet otetaan paremmin huomioon.

Olen tyytyväinen kyselytutkimuksen onnistumiseen, sillä se ylitti odotukseni saaden vastauksia huomattavasti enemmän kuin alun perin arvioin. Vastausten määrä, yhteensä 234 kappaletta, oli ilahduttavan suuri ja antoi tutkimukselle vankan pohjan. Erityisesti avoimeen kysymykseen saadut vastaukset olivat runsaita ja laadukkaita, yhteensä 55 kappaletta, mikä kertoo siitä, että vastaajat olivat paneutuneet aiheeseen ja halusivat jakaa näkemyksiään. Tämä antoi arvokasta tietoa siitä, millaista tietoa vastaajat kaipaavat vastuullisuudesta sijoittamisessa.

Analysoimalla näitä avoimia vastauksia pystyin muodostamaan selkeän kuvan siitä, millaista tietoa tilaajayritykselle olisi hyödyllistä tarjota asiakkailleen vastuullisuuteen liittyen. Vastausten monipuolisuus ja syvällisyys antoivat arvokasta tietoa siitä, millaisia näkökulmia ja aiheita sijoittajat pitävät merkityksellisinä ja kiinnostavina vastuullisuutta koskien. Näiden tietojen pohjalta pystyn luomaan kattavan ja kohdennetun raportin tai suosituksia, jotka vastaavat paremmin sijoittajien tarpeisiin ja odotuksiin.

Kokonaisuudessaan kyselytutkimus tarjosi arvokasta tietoa ja syvensi ymmärrystä siitä, miten sijoittajat suhtautuvat vastuullisuuteen sijoituspäätöksiä tehdessään. Sen avulla pystyn tarjoamaan tilaajayritykselle konkreettisia ja ajankohtaisia näkökulmia siitä, millaisia palveluja tai tuotteita he voisivat tarjota vastataksaan asiakkaidensa tarpeisiin ja odotuksiin vastuullisen sijoittamisen saralla.

Kyselytutkimuksen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen kohtasin haasteita erityisesti kysymysten muotoilussa. Tavoitteenani oli varmistaa, että kaikki vastaajat ymmärtävät kysymykset samalla tavalla, mikä oli välillä haasteellista. Vaikka onnistuin useiden kysymysten muotoilussa, huomasin, että muutamissa tapauksissa olisin voinut syventää pohdintaani ja harkita tarkemmin, miten muotoilun kysymykset. Erityisesti olisin voinut olla selkeämpi siinä, miten määrittelen ja selitän vastuullisuuden käsitteen, jotta vastaajat ymmärtäisivät paremmin, mitä tarkoitan kysymyksissäni.

Jos voisin nyt suunnitella uuden kyselylomakkeen, keskittyisin entistä tarkemmin kysymysten muotoiluun ja varmistaisin, että jokainen kysymys on selkeä, ymmärrettävä ja helposti lähestyttävä kaikille vastaajille. Lisäksi panostaisin enemmän siihen, että vastuullisuuden käsite on määritelty selkeästi ja ymmärrettävästi, jotta kaikki vastaajat voisivat tulkita kysymykset samalla tavalla. Tämä auttaisi varmistamaan, että saadut vastaukset ovat mahdollisimman luotettavia ja vertailukelpoisia.

Kokemukseni kyselytutkimuksen tekemisestä on opettanut minulle arvokkaan läksyn siitä, kuinka tärkeää on kiinnittää huomiota kyselyn suunnitteluun ja muotoiluun. Seuraavalla kerralla paneutuisin entistä huolellisemmin kysymysten muotoilemiseen ja varmistaisin, että kyselyn tarkoitus ja käsitteet ovat kaikille vastaajille selkeät ja ymmärrettävät. Tällä tavoin voisin parantaa tutkimuksen laatua ja luotettavuutta entisestään.

5.3 Jatkotutkimusehdotukset

Tässä kyselytutkimuksessa olen analysoinut vastausten sukupuolijakaumaa vertaillakseni miesten ja naisten näkemyksiä vastuullisuudesta sijoituspäätöksissä. Tämän vertailun perusteella olen havainnut selkeitä eroja sukupuolten välillä siinä, miten vastuullisuus näyttää vaikuttavan

sijoituskäyttäytymiseen. Jatkokehitysideana hahmotan mahdollisuuden tarkastella vastuullisuutta sijoitusnäkökulmasta myös ikäjakauman kautta.

Tulevaisuudessa olisi kiinnostavaa syventyä siihen, miten eri-ikäiset sijoittajat suhtautuvat vastuullisuuteen sijoituspäätöksiä tehdessään. Ikäjakauman tarkastelu voi paljastaa erilaisia näkökulmia vastuullisuuden suhteen eri ikäryhmien välillä. Samalla voidaan selvittää, miten nämä erot vertautuvat sukupuolten välisiin eroihin ja millaisia yhtäläisyyksiä tai eroavaisuuksia voidaan havaita.

Mahdolliset löydökset voisivat tarjota syvempää ymmärrystä siitä, miten eri tekijät, kuten ikä ja sukupuoli, vaikuttavat sijoittajien näkemyksiin ja päätöksentekoon vastuullisuuden kontekstissa. Tämä tieto voi olla hyödyllistä esimerkiksi rahoitusalan toimijoille ja sijoitusneuvojille, jotka pyrkivät tarjoamaan entistä kohdennetumpia ja räätälöityjä palveluita eri asiakasryhmille. Lisäksi se voi auttaa edistämään vastuullisuutta ja kestävästä sijoittamisesta monipuolisemmin eri ikä- ja sukupuoliryhmien keskuudessa.

5.4 Vertailu aikaisempiin tutkimuksiin

Hankenin ja Surreyn yliopistojen Nordnetin kanssa tekemä tutkimus paljastaa, että milleniaalit ovat aktiivisia vastuullisen sijoittamisen piirissä. Tutkimukseen osallistuneista 60 % otti ESG-asiat huomioon sijoituspäätöksissään. Sukupuolten väliset erot vastuullisuudessa hämärtyivät nuorten aikuisten keskuudessa. Tutkimus osoittaa, että vastuullisen sijoittamisen suosio kasvaa tiedon ja taitojen lisääntyessä. Ruotsinsuomalaisuus, kaupunkilaisuus, korkeakoulutus, vanhemmuus ja parisuhteessa oleminen lisäsivät todennäköisyyttä sijoittaa vastuullisesti. Tutkimukseen osallistui yli 5000 suomalaista yksityissijoittajaa. (Buchanan, Silvola & Vähämaa 2021; Rannisto 2021)

Silvolan, Vähämaan ja Buchananin sekä Nordnetin tutkimus käsitteli vastuullista sijoittamista suomalaisten yksityissijoittajien keskuudessa. Tutkimukseen osallistui yli 13 000 suomalaista sijoittajaa, ja se tarjosi tuoretta tietoa vastuullisuuden roolista sijoituspäätöksissä. Tulosten mukaan 52 % sijoittajista otti huomioon ympäristö-, sosiaaliset ja hallintoon liittyvät (ESG) tekijät päätöksissään. Tutkimus paljasti myös haasteita, kuten ESG-tiedon puutteen ja viherpesun riskin. Vastuullisuus näyttää vaikuttavan erityisesti aloittelevien sijoittajien strategioihin, mikä heijastaa kasvavaa kiinnostusta vastuullisia sijoituskohteita kohtaan. Lisäksi tutkimus tarjosi näkemyksiä siitä, miten vastuullisen sijoittamisen käytänteitä voidaan kehittää vastaamaan paremmin sijoittajien tarpeita ja odotuksia tulevaisuudessa. (Tuppurainen, 2022)

Viimeaikaiset tutkimukset ja opinnäytteet todellakin osoittavat kasvavaa kiinnostusta vastuullisuutta kohtaan sijoittajien keskuudessa. Esimerkiksi Timi Kajastie (2022) opinnäytetyössään havaitsi, että

yli puolet vastaajista koki yritysten vastuullisuuden vaikuttavan osakesijoituspäätöksiinsä. Erityisesti naiset ja korkeakoulutetut sijoittajat suosivat vastuullisesti toimivia yrityksiä.

Tutkimusten tulokset osoittavat, että naiset pitävät vastuullisuutta sijoittamisessa merkittävämpänä kuin miehet. He korostavat eettisiä ja yhteiskunnallisia näkökohtia sekä kestäväää kehitystä, kun taas miehet arvostavat enemmän tuottoja ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tämä sukupuoliero on tärkeä huomioida sijoitusalan toimijoille, jotta he voivat tarjota räätälöityjä ratkaisuja eri asiakasryhmille. Ymmärtämällä näitä eroja paremmin voidaan edistää vastuullisuutta ja kestäväää kehitystä koko sijoitusalan kontekstissa.

5.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuden arvioiminen on ehdottoman tärkeää varmistaakseen, että sen tulokset ovat uskottavia ja päteviä. Luotettavuuden tarkastelu perustuu yleensä kahden keskeisen käsitteen, reliabiliteetin ja validiteetin, arviointiin. Reliabiliteetti viittaa tutkimuksen tulosten luotettavuuteen ja toistettavuuteen. Toisin sanoen, tutkimus on reliabiliteetiltaan korkea, kun se pystyy tuottamaan samanlaisia tuloksia, kun sitä toistetaan samoissa olosuhteissa tai samanlaisilla menetelmillä. Validiteetti puolestaan liittyy tutkimuksen tulosten oikeellisuuteen ja pätevytyteen. Tutkimus on validi, kun se todella mittaa sitä, mitä sen väitetään mittaavan. Tämä tarkoittaa sitä, että tutkimuksen tulokset vastaavat tutkimuskysymykseen ja tavoitteisiin asetettuja kysymyksiä. Tutkimuksen luotettavuus ja validiteetti ovat keskeisiä näkökohtia, jotka auttavat varmistamaan, että tutkimuksen tulokset ovat luotettavia ja merkityksellisiä. Näitä käsitteitä arvioimalla voidaan varmistaa, että tutkimus täyttää tieteelliset standardit ja että sen tuloksia voidaan käyttää perustana päätöksenteolle ja tietämyksen lisäämiselle. (Avoin tiede 1.2.2018)

Omaan tutkimustyöni validiteettia pohtiessani voin todeta sen oleva validiteetti, koska se vastaa tutkimuskysymykseeni ”Miten vastuullisuusnäkökulma vaikuttaa yksityissijoittajien sijoitustoiminnassa?” ja alakysymyksiin ”Kuinka merkittävä rooli vastuullisuudella on sijoitustoiminnassa?”, ”Mitä strategioita vastuulliseen sijoitustoimintaan käytetään?” ja ”Mitkä tekijät vaikuttavat sijoittajien päätöksiin vastuullisuuden huomioimisessa sijoitusprosessissa?”. Siirsin alkuperäiset tulokset Webropolista Exceliin suoraviivaisesti, ylläpitäen niiden alkuperäistä muotoa ja sisältöä. Ainoastaan desimaalilukujen muuttamisen kokonaisluvuiksi toteutin Excelissä, mikä oli tarpeellista ja täsmällistä raportoinnin kannalta. Varmistaakseni tietojen tarkan käsittelyn ja tulosten oikeellisuuden, kävin läpi vastaajamääriä muutamissa kohdissa, tarkistaen ne toistuvasti. Tämä prosessi oli oleellinen varmistus, joka takasi tulosten täsmällisyyden ja vastaavuuden odotuksiini.

Kokonaisuudessaan tulokset vastasivat odotuksiani, mikä vahvistaa työni luotettavuutta ja pätevyyttä. Tällainen huolellinen lähestymistapa ja tarkkaavaisuus varmistavat, että työni tarjoaa tarkkaa ja relevanttia tietoa, joka on hyödyllistä päätöksenteolle ja ymmärryksen lisäämiselle.

Luotettavuus, eli reliabiliteetti, on keskeinen käsite tutkimuksessa, joka heijastaa sitä, kuinka vakaa mittaus- tai tutkimusmenetelmä on ilmiön mittaamisessa. Tämä tarkoittaa, että luotettavalla menetelmällä saadaan samankaltaisia tuloksia, kun sitä käytetään uudelleen samoissa olosuhteissa tai samanlaisilla tutkittavilla. Kun puhutaan luotettavuudesta, viitataan siis menetelmän kykyyn tuottaa tuloksia, jotka ovat luotettavia ja vakaita ajan ja olosuhteiden vaihteluista huolimatta. Luotettavuutta voidaan arvioida esimerkiksi vertaamalla saman mittauksen tuloksia eri aikoina tai eri olosuhteissa. Jos mittausmenetelmä on luotettava, sen avulla saadut tulokset ovat johdonmukaisia ja voidaan luottaa siihen, että ne heijastavat todellisia ilmiöitä eivätkä vain satunnaista vaihtelua tai virheitä. Luotettavuus on siis olennainen tekijä tutkimuksen laadun ja uskottavuuden kannalta, sillä se varmistaa, että tutkimuksen tulokset ovat luotettavia ja päteviä. Tämä puolestaan antaa tutkimuksen tekijälle ja muille sidosryhmille varmuuden siitä, että tutkimus on tehokas työkalu tietoon pohjautuvassa päätöksenteossa ja tiedon lisäämisessä. (Avoin tiede 1.2.2018)

Valitsin tutkimusmenetelmän, aineistonkeruumenetelmän ja tulosten analysointimenetelmän, joiden uskoin parhaiten vastaavan tutkimuskysymyksiini. Tämän valinnan taustalla oli se, että näiden menetelmien avulla pystyin keräämään ja analysoimaan tietoa niin, että se oli relevanttia ja vastasi tutkimukseni keskeisiin kysymyksiin. Tutkimuskysymyksiini saamani vastaukset antoivat vakuutuksen siitä, että valitsemani menetelmät olivat tehokkaita ja oikeanlaisia. Tämä tuki päätöstäni ja antoi luottamusta siihen, että valitsemani lähestymistapa oli onnistunut ja tuotti merkityksellistä tietoa tutkimukseni tavoitteiden saavuttamiseksi. Kysely lähetettiin 1500 kohderyhmään kuuluvalla ja vastauksia tuli 234 kpl, eli 15,6 % vastasi. Mielestäni vastausprosentti oli hyvä. Tosin vastaajien ikäkauma painottui yli 60-vuotiaisiin, mutta vastauksia sain muistakin ikäryhmistä.

Kyselylomake oli mielestäni selkeä ja sopivan pituinen, jotta vastaajan mielenkiinto pysyi loppuun asti. Päätin laittaa vain yhden avoimen kysymyksen juuri sen takia, että vastaaminen ei ole liian vaikeaa. Sainkin 55 hyvää vastausta siihen, mitä lisätietoa he mahdollisesti tarvitsevat vastuullisesta sijoittamisesta.

Tutkimukseni pätevyys ja luotettavuus ovat vahvistuneet, koska se on toteutettu huolellisesti ja systemaattisesti. On todennäköistä, että samanlaisilla menetelmillä ja puitteilla toteutettuna tulokset olisivat samankaltaisia, mikä tukee tutkimuksen luotettavuutta ja toistettavuutta. Kaikki tutkimuksen eri osa-alueet, kuten tutkimuskysymysten asettelu, aineiston keruu, analysointi ja tulkinta, ovat olleet linjassa tavoiteltujen standardien ja käytäntöjen kanssa. Tämä yhtenäisyys ja

johdonmukaisuus vahvistavat tutkimuksen pätevyyttä ja sen kykyä tuottaa luotettavaa tietoa tutkitavasta ilmiöstä.

5.6 Opinnäytetyöprojektin ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyön kirjoittaminen oli antoisa kokemus, joka tarjosi paljon oppimista ja kehittymistä. Sain prosessin käyntiin suunnitelmallisuuden avulla, mikä auttoi hahmottamaan työn kokonaisuutta selkeämmin. Panostin työhöni täysillä alusta lähtien ja pyrin tekemään sen huolellisesti, sillä halusin saavuttaa parhaan mahdollisen lopputuloksen. Aikataulun laatiminen alkuvaiheessa oli avainasemassa, sillä se auttoi minua hallitsemaan työskentelyäni ja varmistamaan, että pysyn tavoitteissa.

Säännöllinen kommunikointi ohjaajan ja toimeksiantajan kanssa oli tärkeää, sillä heidän tukensa ja palautteensa auttoivat minua etenemään prosessissa. Pidin myös aikataulussani hyvin kiinni ja vaurauduin mahdollisiin viiveisiin, mikä auttoi minua pysymään kurssissa ja välttämään ylimääräistä stressiä. Opin valtavasti koko prosessin aikana, erityisesti siitä, mitä eri vaiheissa tulisi huomioida ja kuinka paljon aikaa eri tehtäviin kannattaa varata. Vaikka välillä motivaationi oli koetuksella, opin tsemppaamaan itseäni ja löytämään uutta intoa työn tekemiseen. Itsenäinen työskentely ja joustavuus aikataulun suhteen olivat keskeisiä oppimiskokemuksia, sillä prosessi muuttui ja sopeutui matkan varrella.

Lähdeaineiston etsimisessä pyrin olemaan tarkka ja lähdekriittinen. Halusin varmistaa, että käyttämäni lähteet olivat monipuolisia, ajankohtaisia ja aiheeseen sopivia, jotta työni olisi mahdollisimman laadukas ja perusteltu. Haasteena olikin valtava määrä erilaista tietoa vastuullisuudesta ja sijoittamisesta ja niiden joukosta rajata juuri se tieto, mitä halusin työssäni käyttää. Tämä vaati aikaa ja vaivaa, mutta oli lopulta erittäin palkitsevaa, kun työssäni oli vahva teoreettinen pohja.

Tutkimusosuus sujui erittäin hyvin, sillä sain runsaasti vastauksia, mikä antoi laajaa ja monipuolista tietoa tutkimusaiheestani. Erityisen positiivista oli avoimen kysymykseen saadut laaja-alaiset ja perusteelliset vastaukset, jotka toivat arvokasta syvyyttä ja ymmärrystä tutkimukseni sisältöön. Tämä antoi vahvan pohjan ja lisäarvoa tutkimusosion luotettavuudelle ja merkityksellisyydelle.

5.7 Toimeksiantajan arviointi

Toimeksiantajan asiakaskunta koostuu pääosin iäkkäämmistä henkilöistä, jotka ovat olleet asiakaina jo useita vuosikymmeniä. Heillä on siis vankka kokemus sijoittamisesta. Tätä tukee myös tehty kyselytutkimus. Toimitusjohtajan mukaan 20 vuotta sitten sijoituspäätökset eivät vielä perustuneet vastuullisuusajatteluun, vaan tärkein kriteeri oli tuotto. Nykyään asiakkaiden kanssa

käydyissä keskusteluissa nousee esiin vastuullisuus, ja he haluavat saada siihen liittyvää tietoa, samoin kuin tutkimustuloksissa ilmeni. Vaikka toimeksiantajan verkkosivuilla on runsaasti tietoa EU:n taksonomia-asetuksen mukaisista vastuullisuusraporteista, tämä tieto on toistaiseksi vaikeaselkoista ja huonosti omaksuttavaa johtuen lainsäädännön standardiformaateista. Toimeksiantaja arvioi, että tehdyn tutkimuksen avulla on saatu merkittävää tietoa asiakkaiden kokemuksista, kohtaamista haasteista sekä heidän esittämistään kehittämisideoista ja uusista toimintatavoista. Näillä tiedoilla on mahdollista saada uusia näkökulmia ja mahdollisuuksia organisaation kehittämiseen sekä pitkäjänteiseen päätöksentekoon tulevaisuudessa.

Lähteet

Anderson, K. 3.8.2023. ESG criteria: what you need to know. Greenly 2024. Artikkele. Luettavissa: <https://greenly.earth/en-us/blog/company-guide/esg-criteria-what-you-need-to-know> . Luettu: 19.2.2024.

Avoin tiede 1.2.2018. Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallisen koordinaation sihteeristö. Helsinki. Todennettavuus ja toistettavuus. Luettavissa: <https://avointiede.fi/fi/ajankohtaista/todennettavuus-ja-toistettavuus> . Luettu: 21.4.2024.

Bioy, H. 3.8.2021. SFDR Four Months On. Morningstar. Iso-Britannia. Luettavissa: <https://www.morningstar.co.uk/uk/news/214207/sfdr-four-months-on.aspx> . Luettu: 8.3.2024.

Buchanan, B., Silvola, H. & Vähämaa, E. 12.5.2021. Survey results on sustainable investing among private investors in Finland. ("Survey results on sustainable investing among private ... - Hanken") Hankenin julkaisu. Luettavissa: https://www.hanken.fi/system/files/2021-05/sustainable_investing_survey_results.pdf . Luettu: 19.3.2024.

Danske Bank A/S. Säästäminen ja sijoittaminen. Rahastot-aloita rahastosäästäminen. Luettavissa: <https://danskebank.fi/sinulle/saastaminen-ja-sijoittaminen/tuotteet/rahastot> . Luettu: 7.3.2024.

Erkkilä, J. 22.12.2019. Sijoittajat eivät halua tinkiä tuotosta vastuullisuuden vuoksi. SalkunRakentaja. Luettavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2019/12/vastuullinen-sijoittaminen-tuotto/>. Luettu: 14.2.2024.

European Commission 27.11.2019. Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector. Bryssel. Luettavissa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R2088> Luettu: 7.3.2024.

European Commission 22.3.2023. General Publications. Proposal for a Directive on Green Claims. Luettavissa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2023%3A0166%3AFIN> Luettu: 19.3.2024.

Euroopan komissio 2018. Komission tiedonanto 8.3.2018 : Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma. COM(2018)97. Bryssel. Luettavissa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705(01)&from=EN) . Luettu 28.2.2024.

Euroopan komissio 2023. Ilmastonmuutos. Ilmastonmuutoksen seuraukset. Euroopan komissio. Ilmastotoimien pääosasto. Luettavissa: https://climate.ec.europa.eu/climate-change/consequences-climate-change_fi. Luettu: 20.2.2024.

Finanssivalvonta. 21.2.2024. Finanssisektorin toimijalle. Pääomamarkkinat. Rahastoyhtiöt. Luettavissa: <https://www.finanssivalvonta.fi/finanssisektorin-toimijalle/paaomamarkkinat/rahastoyhtiot/> . Luettu: 6.3.2024.

Finsif 2022. Vastuullisen sijoittamisen markkinaselvitys 2022. Finsif- Finland's Sustainable Investment Forum ry. Helsinki. 2022. Helsinki. Luettavissa: [file:///C:/Users/Downloads/Finsif_markkinaselvitys_2022%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Downloads/Finsif_markkinaselvitys_2022%20(2).pdf). Luettu: 14.2.2024.

Finsif 2021. Vastuullisen sijoittamisen opas 2021. Finsif- Finland's Sustainable Investment Forum ry. Helsinki. Luettavissa: file:///C:/Users/Downloads/Finsif_Vastuullisen-sijoittamisen-opas_2021.pdf. Luettu:19.2.2024.

Finsif s.a. Vastuullinen sijoittaminen pähkinänkuoressa. Finsif- Finland's Sustainable Investment Forum ry. Helsinki. Luettavissa: <https://finsif.fi/vastuullinen-sijoittaminen-pahkinankuoressa/>. Luettu:14.2.2024.

Friedman, M. 13.9.1970. A Friedman doctrine-The Social Responsibility of Business Is to Increase Its profits. The New York Times. Luettavissa: <https://www.nytimes.com/1970/09/13/archives/a-friedman-doctrine-the-social-responsibility-of-business-is-to.html> . Luettu:28.2.2024. Handelsbanken s.a. Rahastosäästämisen ABC. Svenska Handelsbanken AB. Verkkosivut. Luettavissa: <https://www.handelsbanken.fi/fi/henkiloasiakkaat/saasta-ja-sijoita/rahastot/rahastosaastamisen-abc> . Luettu: 26.2.2024.

Fondita s.a. Vastuullinen sijoittaminen. Sijoita kanssamme vastuullisesti ja kestävästi. Fondita Rahastoyhtiö Oy. Helsinki. Luettavissa: <https://fondita.fi/vastuullinen-sijoittaminen/sfdr/> . Luettu: 7.3.2024.

Hietalahti, E. 1.2.2018. Pikaopas: Aktiivisen omistajan pikaopas. Nordic Growth Oy. Comset. 2024. Luettavissa: https://comset.fi/wp-content/uploads/2023/03/comset_pikaopas_aktiivinen_omistaja.pdf. Luettu:15.2.2024.

Hyrskke, A. Lönnroth, M. Savilaakso, A. Sievänen, R. Vastuullinen sijoittaja. 2020. Helsingin Kamari Oy/ Helsingin seudun kauppakamari ja tekijät. Printon, Viro. E-kirja. Luettu: 14.2.2024.

Kajastie, T. 2022. Yrityksen vastuullisuuden vaikutus osakesijoituspäätöksiin. Opinnäytetyö, AMK. Metropolia Ammattikorkeakoulu, liiketalouden ala. Luettavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/752799/Kajastie_Timi.pdf?sequence=2&isAllo-wed=y . Luettu: 19.3.2024.

Kauppila, K. Puttonen, V. Repo, E. 2020. Miten sijoitan rahastoihin. 6., uudistettu painos. Alma Talent. Helsinki. E-kirja. Luettu: 18.2.2024.

Kehittämiskeskus Opinkirjo s.a. Aineiston kerääminen ja tutkimusmenetelmät. Luettavissa:

<https://opinkirjo.fi/tutkimuksen-perusteet/aineiston-kerääminen-ja-tutkimusmenetelmat/>. Luettu 10.4.2024.

Koppa 28.10.2021. Jyväskylän yliopisto. Avoimet. Humanis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Menetelmäpolkuja humanisteille. Menetelmäpolku. Aineiston analyysimenetelmät. Määrällinen analyysi. Luettavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-analyysimenetelmat/maarallinen-analyysi> . Luettu:10.4.2024.

Kouri, M. 13.9.2021. Sijoittaja käyttää valtaa ilmastonmuutoksen hillinnässä. Valtiovarainministeriö. Kolumni. Luettavissa: <https://valtioneuvosto.fi/-/10623/sijoittaja-kayttaa-valtaa-ilmastonmuutoksen-hillinnassa> . Luettu: 20.2.2024.

Kuisma, J. 2015. Mainetta ja tulosta: yritysvastuun johtamisen lyhyt oppimäärä. ST-Akatemia. Helsinki. E-kirja. Luettu: 14.2.2024.

Kukkasniemi, T. 23.1.2020. Vastuullisen sijoittamisen vaikeus. Mandatum Life Magazine. Luettavissa: <https://www.mandatumlife.fi/life-magazine/2020/vastuullisen-sijoittamisen-vaikeus/> . Luettu 12.3.2024.

Kurittu, K. Rankinen, L. 2023. Menesty kestävästi! Vastuullisuus johdon ja hallituksen agendalla. Alma Talent. Helsinki. E-kirja. Luettu: 14.2.2024.

Liappis, H. Pentikäinen, M. Vanhala, A. 2019. Menesty yritysvastuulla. Käsikirja kokonaisuuteen. Edita Publishing Oy. E-kirja. Luettu: 28.2.2024.

LUT-yliopisto. 24.1.2024. Artikkelit. Kestävä liiketoiminta. Kolme tapaa, joilla yritykset voivat välttää viherpesua. Luettavissa: <https://www.lut.fi/fi/artikkelit/kolme-tapaa-joilla-yritykset-voivat-valttaa-viherpesua> . Luettu: 19.3.2024.

Nordea Bank.16.10.2023. Uutiset. Mitä aktiivinen omistajuus tarkoittaa. Luettavissa:

<https://www.nordea.com/fi/uutiset/mita-aktiivinen-omistajuus-tarkoittaa>. Luettu:15.2.2024.

OP Ryhmä s.a. Henkilöasiakkaat. Säästöt ja sijoitukset. Vastuullinen sijoittaminen. Luettavissa: <https://www.op.fi/henkiloasiakkaat/saastot-ja-sijoitukset/vastuullinen-sijoittaminen>. Luettu: 19.2.2024.

Osakesijoittaja.fi. 2024. Rahastosijoittaminen. Luettavissa: <https://osakesijoittaja.fi/rahastosijoittaminen/> . Luettu:6.3.2024.

PRI, Principles for Responsible Investment.2023. Signatory update. October-December 2023. Luettavissa: <https://www.unpri.org/download?ac=20150>.Luettu:14.2.2024. Luettu:15.2.2024.

Puttonen, V. Repo, E. 2011. Miten sijoitan rahastoihin. Alma Talent Oy. Helsinki. E-kirja. Luettu: 6.3.2024.

Puttonen, T. Puttonen, V. 2021. Vastuullinen sijoittaminen teoriassa ja käytännössä. Aalto-yliopiston julkaisusarja KAUPPA+TALOUS 4/2021. Unigrafia Oy. Helsinki 2021. Luettavissa: <https://www.aalto.fi/sites/g/files/flghsv161/files/2021-10/VastuullinenSijoittaminenTeoriassa-jaK%C3%A4yt%C3%A4nn%C3%B6ss%C3%A42021.pdf>. Luettu: 14.2.2024.

Rannisto, T. 2021. Vastuullisuus näkyy yksityissijoittajien salkussa. Viisas raha 28.5.2021. Luettavissa: <https://viisasraha.fi/Markkinat/Vastuullisuus-n%C3%A4kyy-yksityissijoittajien-salkussa> . Luettu:19.3.2024.

Saarinen, K. 17.10.2021. Vastuullisuus vai voitonteko? Japanilaiset sijoittajatkin hurahtivat ESG-trendiin, mutta voitonteko on edelleen ykkösasia. The Ulkopolitist. Luettavissa: <https://ulkopolitist.fi/2021/10/17/vastuullisuus-vai-voitonteko-japanilaiset-sijoittajatkin-hurahtivat-esg-trendiin-mutta-voitonteko-on-edelleen-ykkosasia/> . Luettu: 12.3.2024.

Saavalainen, H. 16.1.2024. EU aikoo puuttua viherpesuun järeillä keinoilla-Tätä se käytännössä tarkoittaa. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000010115923.html> . Luettu: 19.3.2024.

Silvola, H. Landau, T. 2019. Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin. Alma Talent Oy. Helsinki. E-kirja. Luettu:14.2.2024.

Sitra. 13.4.2021. Sitran vastuullisen sijoittamisen ohje. Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto Sitra. Helsinki. Luettavissa: <https://www.sitra.fi/app/uploads/2021/06/sitran-vastuullisen-sijoittamisen-ohje.pdf>. Luettu: 15.2.2024.

Sitra. 2023. Megatrendit 2023. Ymmärrystä yllätysten aikaan. Julkaisu. Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto Sitra. Helsinki. Luettavissa: <https://www.sitra.fi/julkaisut/megatrendit-2023/>. Luettu: 19.2.2024.

Suomen YK-liitto s.a. Kestävä kehitys. Kestävän kehityksen tavoitteet. Luettavissa: <https://www.yk-liitto.fi/kestava-kehitys#tavoitteet>. Luettu:19.2.2024.

SurveyMonkey s.a. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. Luettavissa: <https://fi.surveymonkey.com/mp/quantitative-vs-qualitative-research/> . Luettu:10.4.2024.

SurveyMonkey s.a.a. Suljetut ja avoimet kysymykset. Luettavissa: <https://fi.surveymonkey.com/mp/comparing-closed-ended-and-open-ended-questions/> . Luettu:19.4.2024.

Tuppurainen, S. 22.6.2023. Vastuullinen sijoittaminen piti pintansa finanssimaailman myllerryksissä. Nordnet. Luettavissa: <https://www.nordnet.fi/blogi/vastuullinen-sijoittaminen-piti-pintansa-finanssimaailman-myllerryksissa/> . Luettu: 19.3.2024.

Ulkoministeriö s.a. Vastuualueet. Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö. Agenda 20230-kestävän kehityksen tavoitteet. Luettavissa: <https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet>. Luettu: 19.2.2024.

United Nations. 2023. Global Sustainable Development Report 2023. Luettavissa: https://sdgs.un.org/sites/default/files/2023-09/FINAL%20GSDR%202023-Digital%20110923_1.pdf. Luettu: 19.2.2024.

Tietoarkisto s.a. Tampereen yliopisto. Kvantitatiivisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/> . Luettu:10.4.2024.

Tietoarkisto s.a.a. Tampereen yliopisto. Kvantitatiivisen tutkimuksen käsikirja. Kyselylomakkeen laatiminen. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/kyselylomake/laatiminen/> . Luettu:18.4.2024.

Tietoarkisto s.a.b. Tampereen yliopisto. Kvantitatiivisen tutkimuksen käsikirja. Otos ja otantamenetelmät. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/otos/otantamenetelmat/> . Luettu: 10.4.2024.

Tietoarkisto s.a.c. Tampereen yliopisto. Palvelut. Aineistonhallinta. Kvantitatiivisen datatiedoston käsittely. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/aineistonhallinta/kvantitatiivisen-datan-kasittely/> . Luettu:18.4.2024.

Tietoarkisto s.a.d. Tampereen yliopisto. Kvantitatiivisen tutkimuksen käsikirja. Mittaaminen: Muuttujien ominaisuudet. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/mittamisen/ominaisuudet/> . Luettu:18.4.2024.

Tietoarkisto s.a.e. Tampereen yliopisto. Kvantitatiivisen tutkimuksen käsikirja. Tutkimuksen suunnittelu. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-prosessi/tutkimuksen-suunnittelu/> . Luettu: 18.4.2024.

Tietoarkisto s.a.f. Tampereen yliopisto. Kvantitatiivisen tutkimuksen käsikirja. Ristiintaulukointi. Luettavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/ristiintaulukointi/ristiintaulukointi/> . Luettu:20.4.2024.

Tilastokeskus s.a. Tietoa tilastoista. Käsitteet. Validiteetti. Luettavissa: <https://stat.fi/meta/kas/validiteetti.html> . Luettu: 18.4.2024.

Työ- ja elinkeinoministeriö s.a. Vastuualueet. Vastuullisuusraportointi. Luettavissa: <https://tem.fi/vastuullisuusraportointi> . Luettu: 7.3.2024.

Viitala, T. 29.11.2023. Sijoitusrahastot. Rahastosijoittaminen pähkinänkuoressa. Luettavissa: <https://sijoitusrahastot.org/rahastosijoittaminen-pahkinankuoressa/> . Luettu: 6.3.2024.

Vilkka, H. 2021. Tutki ja kehitä. 5., päivitetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

World Economic Forum 2021. ESG is missing a metric: R for resilience. Luettavissa: <https://www.weforum.org/agenda/2021/06/esg-resilience-investment-environment-social-governance/>. Luettu: 19.2.2024.

Liitteet

Liite 1. Kyselyn saatekirje ja kyselylomake suomeksi

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn! Teen opinnäytetyötä Haaga-Hella Ammattikorkeakoulun tradenomiopintoihin liittyen. Tutkimukseni käsittelee vastuullisuuden merkitystä rahastosijoittajille ja teidän näkemyksenne ovat minulle äärimmäisen tärkeitä tutkimuksen onnistumisen kannalta.

Kyselyyn vastaaminen tapahtuu anonyymisti, eikä vastauksista voida tunnistaa yksittäisiä henkilöitä. Kyselylomakkeen tuloksia käytetään vain opinnäytetyötä varten, ja tutkimuksen valmistuttua kerätyt aineistot tuhotaan. Opinnäytetyöraportti julkaistaan Theseus-verkkokirjastossa.

Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista ja vastaamisen voi keskeyttää koska tahansa syytä ilmoittamatta. Kyselyyn vastataan suomeksi tai ruotsiksi. Vastaamalla kyselyyn autat minua saamaan arvokasta tietoa tutkimukseeni.

Kyselyyn vastaaminen vie n. 5 minuuttia. Vastaa tehän 5.4.2024 mennessä.

Ystävällisin terveisin

Tuaja Björkell

Lähtökoulun koulutusohjelma

Haaga-Hella Ammattikorkeakoulu

Vastuullisuuden merkitys rahastosijoittajille

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn! Kyselyn tarkoituksena on selvittää vastuullisuuden merkitystä rahastosijoittajille. Vastaattehan, vaikka vastuullisuudella ei olisikaan merkitystä sijoitusvalintoihinne.

Taustatiedot

1. Sukupuoli *

- Mies
 Nainen

2. Ikä *

- Enintään 30 v
 30 – 40 v
 41 – 50 v
 51 – 60 v
 yli 60 v
 En halua sanoa

3. Ylin koulutusaste *

- Peruskoulu
 Lukio
 Ammattikoulu
 Alempi korkeakoulu
 Ylempi korkeakoulu
 Jokin muu

4. Ammattiasema *

- Työntekijä
  - Toimihenkilö
  - Johtaja
  - Yrittäjä
  - Eläkeläinen
  - Opiskelija
  - Jokin muu, mikä?
-

5. Missä päin Suomea asutte? *

- Ahvenanmaa
- Etelä-Karjala
- Etelä-Pohjanmaa
- Etelä-Savo
- Kainuu
- Kanta-Häme
- Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Kymenlaakso
- Lappi
- Pirkanmaa
- Pohjanmaa
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Pohjanmaa
- Pohjois-Savo
- Päijät-Häme
- Satakunta
- Uusimaa
- Varsinais-Suomi

6. Miten tärkeänä arvona pidätte vastuullisuutta? *

	1	2	3	4	5	6	
Ei lainkaan tärkeä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin tärkeä

7. Kuinka kauan olette sijoittaneet? *

- Alle 3 vuotta
- 3 – 6 vuotta
- 7 – 10 vuotta
- 11 – 15 vuotta
- yli 15 vuotta

8. Kuinka suuri on sijoitusvarallisuutenne? *

- Alle 5 000 €
- 5 000 € - 30 000 €
- 30 000 € - 75 000 €
- 75 000 € - 200 000 €
- 200 000 € - 500 000 €
- 500 000 € - 1 000 000 €
- Yli 1 000 000 €

9. Millainen on riskinsietokykynne? *

Hyvin matala 0 10 Erittäin korkea

10. Mielenpiteenne seuraavista väittämistä *

	Täysin eri mieltä	Hieman eri mieltä	Samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Olen kiinnostunut vastuullisesta sijoittamisesta	☐	☐	☐	☐
Saan hyvin tietoa vastuullisesta sijoittamisesta	☐	☐	☐	☐
Minulla on aikaa perehtyä vastuulliseen sijoittamiseen	☐	☐	☐	☐
Olen tehnyt sijoituspäätöksiä vastuullisuuden huomioiden	☐	☐	☐	☐
Vastuullinen sijoittaminen on kannattavaa	☐	☐	☐	☐
Yritys X:n tarjoamat vastuullisuustiedot yrityksistä, joihin ovat sijoittaneet, ovat mielestäni mielenkiintoisia	☐	☐	☐	☐

11. Kuinka suuri merkitys vastuullisuudella on varainhoitajanne valinnassa? *

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

12. Kuinka tärkeinä pidätte seuraavia vastuullisuuden osa-alueita tehdessänne sijoituspäätöksiä?

	Ei merkitystä	Hieman merkitystä	Melko Tärkeä	Tärkeä	Erittäin tärkeä
Yhteiskunnallinen vastuu, esimerkiksi tasa-arvo työpaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä hallintotapa, esimerkiksi verovastuusta huolehtiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Ympäristövastuu, esimerkiksi ilmastonmuutoksen hillintä	☐	☐	☐	☐	☐

13. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat sijoittamisessanne? *

	Ei merkitystä	Hieman merkitystä	Melko tärkeä	Tärkeä	Erittäin tärkeä
Sijoituskohteet peilaavat omia arvojani	☐	☐	☐	☐	☐
Sijoituskohteet edistävät kestävästä kehitystä	☐	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuus parempaan riskienhallintaan	☐	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuus parempiin tuottoihin	☐	☐	☐	☐	☐
Muiden sijoittajien suositukset	☐	☐	☐	☐	☐

14. Mitä seuraavista vastuullisen sijoittamisen strategioista käytätte?**Voitte valita yhden tai useamman. ***

- Huomioin sijoituspäätöksissäni ympäristötekijät, yhteiskuntavastuun ja hyvän hallinnon.
- Poissuljen tiettyjä toimialoja, kuten joukkotuloaseteollisuuden
- Aktiivinen omistaminen ja vaikutusmahdollisuudet esim. yhtiökokouksissa ovat tärkeässä asemassa
- Sijoitan pääsääntöisesti vain vihreää siirtymää tukeviin kohteisiin.
- Suosin toimialojen vastuullisimpia yrityksiä.
- Sijoitusten vaikuttavuus esim. alhainen hiilijalanjälki on tärkeää.
- En osaa sanoa

15. Arvioikaa, kuinka suuri osa sijoituksistanne on sijoitettu**huomioimalla vastuullisuusnäkökulma ***

- alle 25 %
- 25 % - 49 %
- 50 % - 74 %
- 75 % tai yli

16. Minkälaista tietoa kaipaisitte enemmän liittyen vastuullisiin sijoituksiin?

Liite 2. Kyselyn saatekirje ja kysely ruotsiksi

Välkommen att besvara en enkät! Jag gör mitt examensarbete i företagsekonomi vid Haaga-Helia Yrkeshögskolan. Min undersökning handlar om betydelsen av ansvarsfullhet för fondinvestorer, och era åsikter är av yttersta vikt för mig för att lyckas med studien.

Att besvara enkäten sker anonymt, och svaren kan inte användas för att identifiera enskilda personer. Resultaten från enkäten kommer endast att användas för examensarbetet, och när undersökningen är klar kommer insamlade data att förstöras. Examensarbetet kommer att publiceras i Theseus-webbliblioteket.

Att besvara enkäten är frivilligt, och man kan avbryta när som helst utan att ange orsak. Enkäten kan besvaras på antingen svenska eller finska. Genom att besvara enkäten hjälper du mig att få värdefull information till min undersökning.

Det tar cirka 5 minuter att besvara enkäten. Vänligen svara senast den 5 april 2024.

Tulja Björkell

Studieprogrammet i företagsekonomi

Haaga-Helia Yrkeshögskola

Betydelsen av hållbarhet för fondinvestorerare

Obligatoriska frågor är markerade med en stjärna (*)

Välkommen att besvara enkäten!

Syftet med enkäten är att undersöka betydelsen av hållbarhet och ansvarsfullhet för fondinvestorerare. Vänligen besvara även om hållbarhet inte är viktigt för era investeringsval.

Bakgrundsinformation

1. Kön *

- Man
 Kvinna

2. Ålder *

- Under 30 år
 30-40 år
 41-50 år
 51-60 år
 över 60 år
 Vill inte berätta

3. Högsta utbildningsnivå *

- Grundskola
  - Gymnasie
  - Yrkeskola
  - Lägre högskoleutbildning
  - Högre högskoleutbildning
  - Annat, vad?
-

4. Yrkesposition *

- Arbetare
  - Tjänsteman
  - Chef
  - Entreprenör
  - Pensionär
  - Studerande
  - Annat, vad?
-

5. Var i Finland bor ni? *

- Åland
- Södra Karelen
- Södra Österbotten
- Södra Savolax
- Kajana
- Egentliga Tavastland
- Mellersta Österbotten
- Mellersta Finland
- Kymmenedalen
- Lappland
- Birkaland
- Österbotten
- Norra Karelen
- Norra Österbotten
- Norra Savolax
- Päijänne-Tavastland
- Satakunta
- Nyland
- Egentliga Finland

6. Hur viktigt anser ni att hållbarhet är som värde? *

	1	2	3	4	5	6	
Inte alls viktigt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Mycket viktigt

7. Hur länge har ni investerat? *

- Mindre än 3 år
- 3 - 6 år
- 7 - 10 år
- 11-15 år
- Mer än 15 år

8. Hur stor är er investeringsförmögenhet? *

- Under 5 000€
- 5 000 € - 30 000 €
- 30 000 € - 75 000 €
- 75 000 € - 200 000 €
- 200 000 € - 500 000 €
- 500 000 € - 1 000 000 €
- Över 1 000 000 €

9. Vilken är er risktolerans? *

Mycket låg 0 10 Mycket hög

12. Hur viktiga anser ni följande ansvarsområden vara vid era investeringsbeslut?

	Ingen betydelse	Lite betydelse	Ganska viktig	Viktig	Mycket viktig
Samhällsansvar, till exempel jämställdhet på arbetsplatserna	☐	☐	☐	☐	☐
God företagsstyrning, till exempel ansvar för skattebetalning i hemlandet	☐	☐	☐	☐	☐
Miljöansvar, till exempel bekämpning av klimatförändring	☐	☐	☐	☐	☐

13. Hur viktiga är följande påståenden för era investeringar? *

	Ingen betydelse	Lite betydelse	Ganska viktig	Viktig	Mycket viktig
Investeringarna återspeglar mina egna värderingar	☐	☐	☐	☐	☐
Investeringsobjekten främjar hållbar utveckling.	☐	☐	☐	☐	☐
Möjlighet till bättre riskhantering	☐	☐	☐	☐	☐
Möjlighet till bättre avkastning	☐	☐	☐	☐	☐
Möjligheten att följa utvecklingen av investeringarna	☐	☐	☐	☐	☐

14. Vilken av följande strategier för hållbara investeringar använder ni?**Välj en eller flera. ***

- Jag beaktar miljöfaktorer, samhällsansvar och god förvaltning i mina investeringsbeslut.
- Jag utesluter vissa branscher, såsom tillverkning av massförsturelsevapen.
- Aktivt ägande och inflytande, t.ex. på bolagsstämmor, är viktigt.
- Jag investerar främst i projekt som stöder grön omställning.
- Jag föredrar de mest ansvarsfulla företagen inom sina branscher.
- Investeringarnas påverkan, såsom lågt koldioxidavtryck är viktigt.
- Jag kan inte säga.

15. Bedöm hur stor del av era investeringar som har gjorts med beaktande av hållbarhet och ansvarsfullhet. *

- under 25 %
- 25 % - 49 %
- 50 % - 74 %
- 75 % eller över

16. Vilken typ av information skulle ni vilja ha relaterat till hållbara och ansvarsfulla investeringar?

Liite 3. Vastaukset avoimeen kysymykseen

16. Minkälaista tietoa kaipaisitte enemmän liittyen vastuullisiin sijoitukseen? Avoin kysymys

Helposti luettavaa/tajuttavaa

Selkeämpää ja helpommin saatavissa olevaa tietoa käytännön vaikutuksista.

Koko vastuullisuus ajattelu on usein pelkkää sanan helinää ja markkinointi-/myyntipuhetta. Yritykset kaunistelevat asioita (=valehtelevat), että heidän toimintansa olisi jotenkin vastuullista, vaikka maallikkokin näkee asian olevan juuri päinvastoin. (esim. puheet vihreän siirtymän vaatimien investointien vastuullisuudesta ovat useimmiten kaikkea muuta kuin vastuullista toimintaa)

Toistaiseksi en ollut kaivannut lisätietoja, ehkä jatkossa, mutta tuskin suurta vaikutusta enää tällä iällä

"Taustatietoa vastuullisuudesta. Nykyiset sijoituksen eivät ole huomioineen juurikaan vastuullisuutta, tehty pääasiassa yli 10–15 vuotta sitten."

Kriteerit (esim. metsäteollisuus/ metsänhoito) eivät aina oikein vakuuta...

Tietoa on nähdäkseni tarjolla.

Vastuullisten sijoitusten tuotto vs. muu tuotto

Pörssi- ja pankkäyntiin selkeät, helposti ymmärrettävää, pikaluettavat ja luotettavan toimijan tekemät arviot yrityksen kokonaisvastuullisuudesta ja vastuullisuuden osatekijöitä (ympäristö- tai 'ekologiset' + sosiaaliset + taloudelliset/hallinnolliset tms. vaikutukset, joista saa tarvittaessa helposti eritellymmät perustelut arvioinneille. Lisäksi jokaisesta pörssiyrityksestä arvioinnit, miten ne sijoittuvat näissä vastuullisuuksissa verrattuna samojen toimialojen muihin yrityksiin kotimaassa ja ulkomailla. Myös arvioinnit yritysten alihankkijoiden, asiakkaiden ym. sidosryhmien ja niiden käyttämien raaka-aine- ja energialähteiden vastuullisuudesta tai kestävydestä. Arviot, saako yritys vastuullisuudesta tai vastuuttomuudestaan jotain kilpailu- tai hallinnollisia etuja ja miten vastuullisuus vaikuttaa yrityksen riskeihin.

Sijoituskohteista saatavissa olevaa faktapohjaista tietoa näiden tilanteesta ja kehityksestä vastuullisuusnäkökulmasta

En yhtään mitään

Asia on minulle hyvin ajankohtainen, ja ole selvillä toimialan murroksesta vastuullisuuteen liittyen, Huomioin sitä myös oman salkunhoidon osalta.

Vastuullisuuteen luotava esim. indeksi, tunnusluku, jolla yleisesti hyväksytty asteikko. Sitten osakkeelle, rahastolle ilmoitetaan ao. indeksi

En seuraa tätä asiaa niinkään.

Ydinvoiman rooli ja käyttösuus tulevaisuudessa ilmaston muutoksen hillinnässä ja vastuullisuudessa vielä suuri kysymysmerkki; pienreaktoreiden rooli tulevaisuudessa ja uraani polttoaineen turvallinen loppusijoitus oltava turvallisella pohjalla

Miten yhdenvertaisuus (= muu kuin jalkovälin perusteella arvioitu tasa-arvo) on huomioitu yrityksissä ja miten rahastot huomioivat sen omissa sijoituksissaan.

Selkeämpää tietoa yksittäisistä sijoituskohteista.

Oma aktiivisuus korostuu

Kriittistä ja läpinäkyvää arviointia ja auditointia etenkin ympäristövaikutukseen liittyen. Jotain enemmän kuin normaalit kauniit puheet ja esitteiden puleeratut tekstit. Mitä yritys on jo tehnyt, miksi vastuullisempi kuin muut.

Miten ne ovat tuottaneet verrattuna perinteisiin sijoituksiin?

selkeä info

Lapsityövoiman käyttö

Olen alkutekijöissä. En osaa sanoa.

Tietoa on tarpeeksi saatavilla, kun vain riittäisi voimia seurata.

En Tiedä/Ei Kauheasti Kiinnosta/ Pääoman Pitää Tuottaa

Todellista tietoa, en mainoksia.

Sikäli kuin vastuullisuutta on määritelty yhteisymmärryksessä edes EU:ssa sen mukaisesti ja siihen viitaten siitä tulisi tiedottaa.

Koen, että saan sitä halutessani tarpeeksi.

Helppoa ja nopeaa tietoa. Minun ei tarvitse perehtyä yrityksen vastuullisuuteen, vaan voisin luottaa siihen, että te olette perehtyneet ja kerrotte siitä minulle.

En mitään. Sitä tulee liikaa.

Tämä riittää

Sijoitusten tuotot useilta edellisiltä vuosilta

Selkeitä tiivistelmiä yritysten vastuullisuus tiedoista

En tällä hetkellä kaipaa lisätietoja.

Päivitettyä tietoa sijoituskohteistani

Vastuullisuus olisi tärkeää ja kiinnostaisi kyllä periaatteessa. Mutta mikä on vastuullista, miten sitä valvotaan ja miten sijoituskohteiden vastuullisuutta voisi oikeasti verrata - tämä kaikki on vielä erittäin epäselvää ja hyhmäistä. Se tekee väkisinkin vähän kynniseksi...

Enemmän konkreettista tietoa siitä, että sijoitukset todella ovat vastuullisia ja tiedon saanti voisi olla välillä selkeämpää, suoraviivaisempaa; ns. vähemmän jargonia.

Tiedot selkeästi esitettyinä esim. yrityksen verkkosivustolla ja mainoksissa. Pörssin/media tiedotteissa/artikkeleissa harvemmin tietoa vastuullisuudesta

Kaipaam laajempaa tietoa sijoituskohteiden vastuullisuudesta!

Kortfattad adekvat

Redovisning om miljön investering

Risk och avkastning

Allmän information och aktuella saker

Skriftlig information. Undersökningar och analyser

Huruvida "hållbara" företag som haft hög avkastning varit exponerad mot större risk eller ifall de faktiskt lyckas generera överavkastning sett till CAPM

Vet inte

Vet inte

Kan inte identifiera.

Jag skulle se det som mer transparent, ifall man presenterade vad hållbarheten/ansvarstagandet baserar sig på samt jämförelse till andra objekt. Jag skulle också uppskatta ifall man jämförde extrema varianter, så som övergång till elbilar på samhällsligt plan, jämfört med förbudande av bilar totalt.

"En utomstående aktör som ""rankar"" olika alternativ som finns på marknaden med hållbarhet och ansvarfullhet som utgångspunkt. Det är svårt att veta om man kan lite på det som fondbolaget själv säger.

Sen vill jag gärna säga att hållbara investeringar är något som blivit viktigt för mig personligen på senare tid, därför ser portföljen inte så hållbar ut eftersom mycket ""gammalt"" hänger med. Där har jag att jobba på."

konkreta investeringsberättelser

Vad allt som är gjort annorlunda från det att man gått till mera hållbara och ansvarsfulla investeringar

Tillförlitliga nyckeltal gällande hållbarhet som används av alla (uppdelat i till exempel fonder, börsnoterade bolag, branscher) på samma sätt. Idag är det mycket svårt att jämföra olika investeringsobjekt. Med tiden blir detta säkert bättre med mer standardiserad hållbarhetsredovisning.

Tydlighet i årsrapporterna hur de specifika investeringsobjekten i ens personliga portfölj uppfyller hållbarhet och ansvarfullhet.